

Kuifje

Nr 50
44^e jaargang
5-12-89

HET WEEKBLAD VOOR DE SUPER-JEUGD VAN 7 TOT 77

Film:
**BACK TO
THE FUTURE II**

DE JONGE REINOUT De bloedrode vos

Di SANO 89

**GROTE
PRIJSVRAAG
DERDE DEEL**

TELEFAX-TELEFAX-

NOGMAALS: BARON VON MÜNCHHAUSEN

Enkele maanden geleden berichtten we je over de spectaculaire film *The Adventures of Baron Münchhausen* van Terry Gilliam. Inmiddels draait de film in de Nederlandse en Belgische bioscopen, en met heel veel succes. Als je van de filmavonturen van de ondernemende baron genoten hebt, kunnen we ons voorstellen dat je ook aan het oorspronkelijke boek veel plezier zult beleven.

De avonturen van Baron von Münchhausen werd onlangs door uitgeverij Loeb herdrukt (prijs f 25/500 Bfr.). Het is geïllustreerd met filmfoto's, maar ook met de beroemde illustraties van Gustave Doré. Het verhaal is talloze malen naverdeld en opnieuw aangedikt, maar dit boek bevat een vertaling van de oorspronkelijke tekst, die geschreven werd door Rudolf Erich Raspe. Hij was een Duitser, maar schreef zijn boek in het Engels (1737 - 1794). Het verscheen in 1785 in Londen - anoniem, en Raspe heeft het vaderschap van de Baron altijd ontkent.

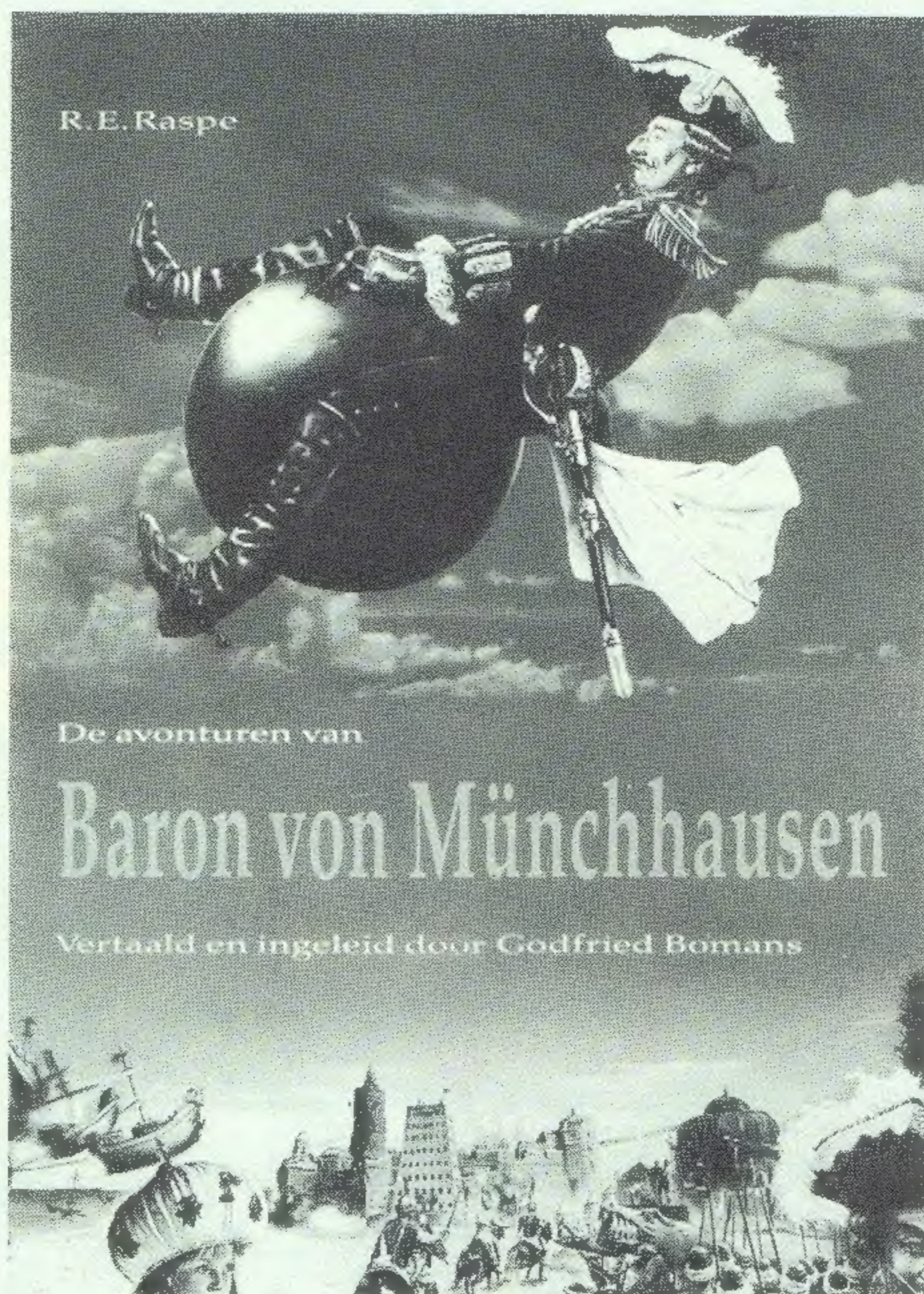
Het boek was het enige succes van een man die de ene mislukking op de andere stapelde. Die opeenvolging van rampen had hij voornamelijk aan zichzelf te danken. Hij wenste zich niets aan te trekken van de beperkingen van de werkelijkheid en miste bovendien elke

zelfkritiek. Volgens de vertaler van het boek, de Nederlandse schrijver Godfried Bomans, was de Baron Raspes wraak op de maatschappij die zijn talenten niet wenste te erkennen.

De Baron heeft overigens echt bestaan. Hij heette voluit Hieronymus Karl Friedrich, Freiherr von Münchhausen. Als kapitein was hij betrokken geweest bij enkele Russische veldtochten tegen de Turken. In 1760 had hij zich op zijn landgoed in Duitsland teruggetrokken. Zijn faam berustte op de

fantastische verhalen die hij zijn gasten met een stalen gezicht vertelde. Raspe kende de Münchhausen persoonlijk en maakte hem de hoofdpersoon van zijn verhalen.

Dank zij Raspe werd de baron wereldberoemd, maar de echte Münchhausen nam hem dat niet in dank af. Het boek legde hem het zwijgen op. Hij voelde zich als leugenaar te kijk gezet en weerde voortaan elk bezoek. In 1797 stierf hij als een verbitterd man.

Het weekblad Kuifje is een uitgave van:

De Lombard Uitgaven N.V.

P.H. Spaaklaan 1-11

1070 Brussel

Telefoon: 02/5266811

Telefax: 02/5204405

Uitgever: Rob Harren

Hoofdredacteur: Jean-Luc Vernal

Redactie: Sophie Dumont, Michèle

Gauthier en Martine Vienne

Administratie: Myriam van Dyck

Druk: Continental Printing

Grimbergen/België

**Abonnementsopgave/
klachten voor België:**

M.C.E.

P.B. 4

1610 Ruisbroek

Telefoon: 02/525.14.03

Abonnementsprijzen:

Per half jaar (26 nrs): 1100 BF,

Per jaar (52 nrs): 1990 BF,

door storting op rekening

310-0702950-77

van M.C.E.-Brussel

Advertenties voor België:

de Lombard Uitgaven - Brussel

Nicole Geerlandt

tel. 02/5266811

**Abonnementsopgave/
klachten voor Nederland:**

P.V.O.-abonnements services

Postbus 77, 5126 ZH Gilze

Telefoon 01615-7450

toestel 412

Abonnementsprijs: 6 maanden:

fl. 65,-

Adreswijziging: 4 weken vóór te

voren schriftelijke opgave via wikkelt
rond KUIFJE.

Annuleringen: opzegging

4 weken vóór het einde van de

abonnementstermijn schriftelijk
opgeven.

Advertenties Nederland:

Lombard Nederland B.V.

Postbus 341

2100 AH Heemstede

Redactie Kuifje-Nederland:

Lombard Uitgaven Nederland B.V.

Postbus 341

2100 AH Heemstede

Buitenlandse abonnementsprijs
op aanvraag.

DE BESTE WESTERN STRIP CARTLAND Deel 8

De schaduw
van het leven

Overal
verkrijgbaar!

Uitgever
DARGAUD
BENELUX

Swing

Verse, natuurlijke vruchtensappen
zonder bewaarmiddelen noch
toegevoegde suiker.

Zon, kwaliteit en gezondheid in de
fles!

Solasun NV, B - 9230 Melle

Tel.: 32-91/31.41.75

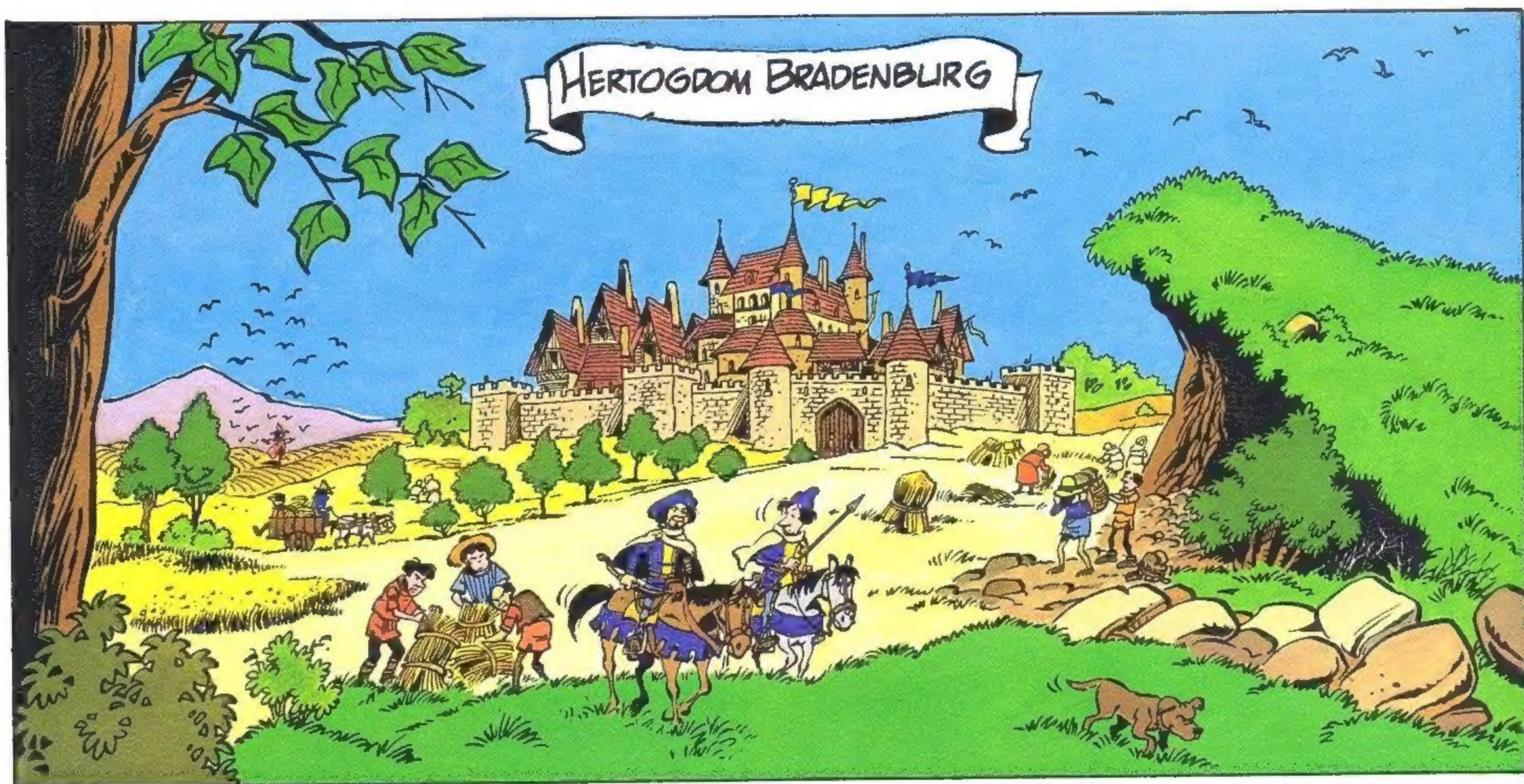
ALLES OVER PAARDEN EN PONY'S

Overal
verkrijg-
baar!

Uitgave:
HOLCO BV
ALKMAAR

DE JONGE REINOUT

HEERLIJKE OCHTEND
OM TE JAGEN!

LATEN WE HET HOPEN.
ER WORDT BEWEERD DAT
HET WILD STERK IS
LITGEDUND.

VERTROUW OP AZOR. IS ER IETS
DE MOEITE VAN HET OPJAGEN WAARD,
DAN VINDT HIJ HET. TROLIWENS,
HIJ RLIKT AL EEN PROOI!

GOED ZO, HOND! ZOEK
EN BRENG HET HIER-
HEEN!

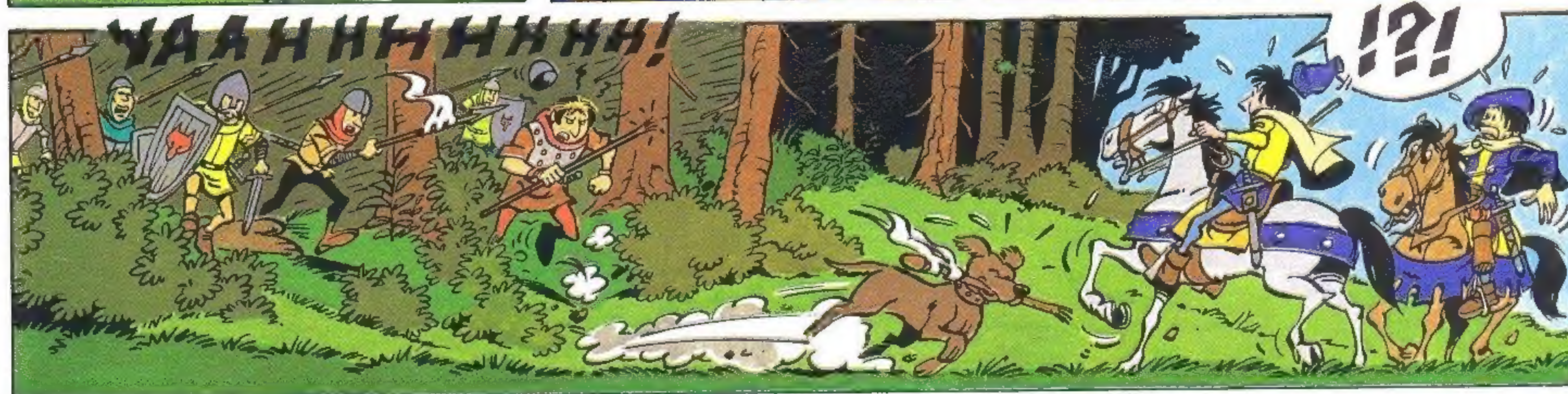

WAF!
WAF!

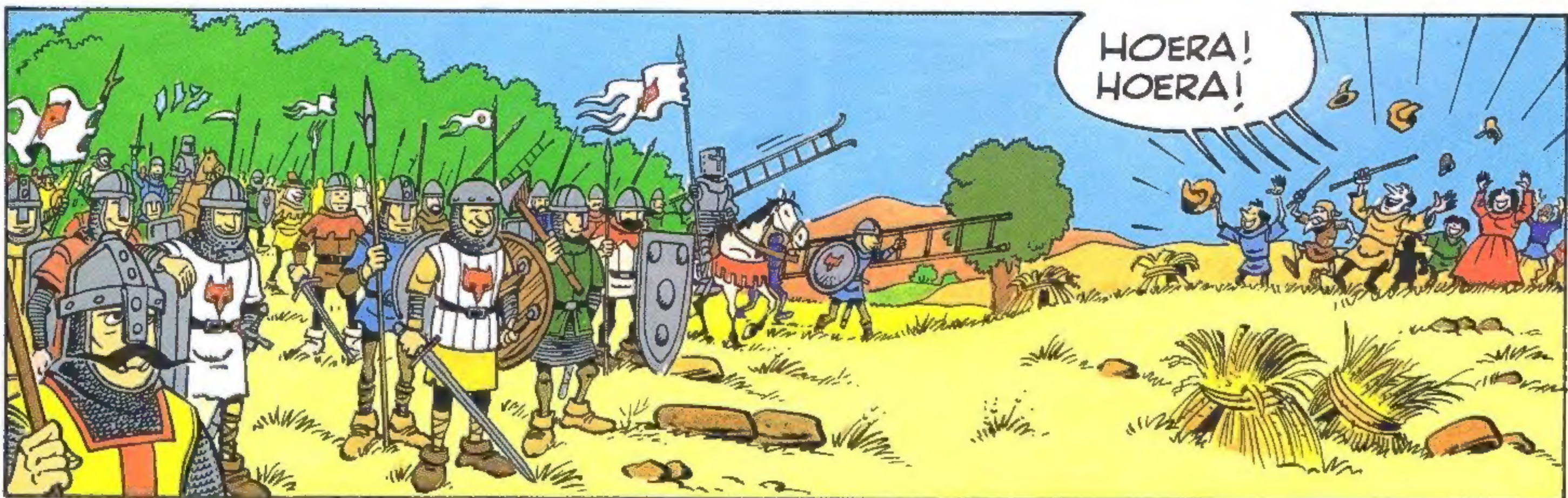
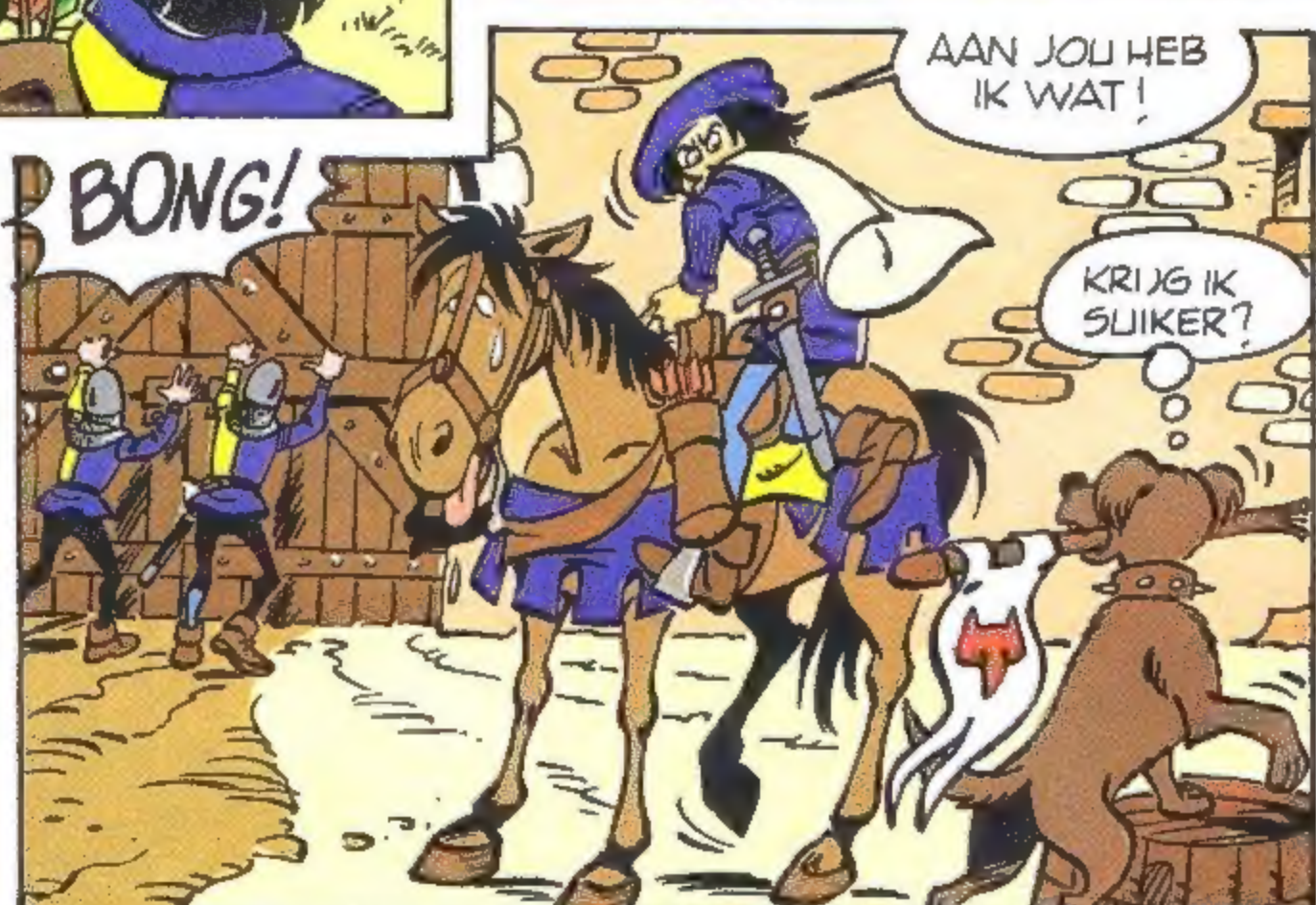

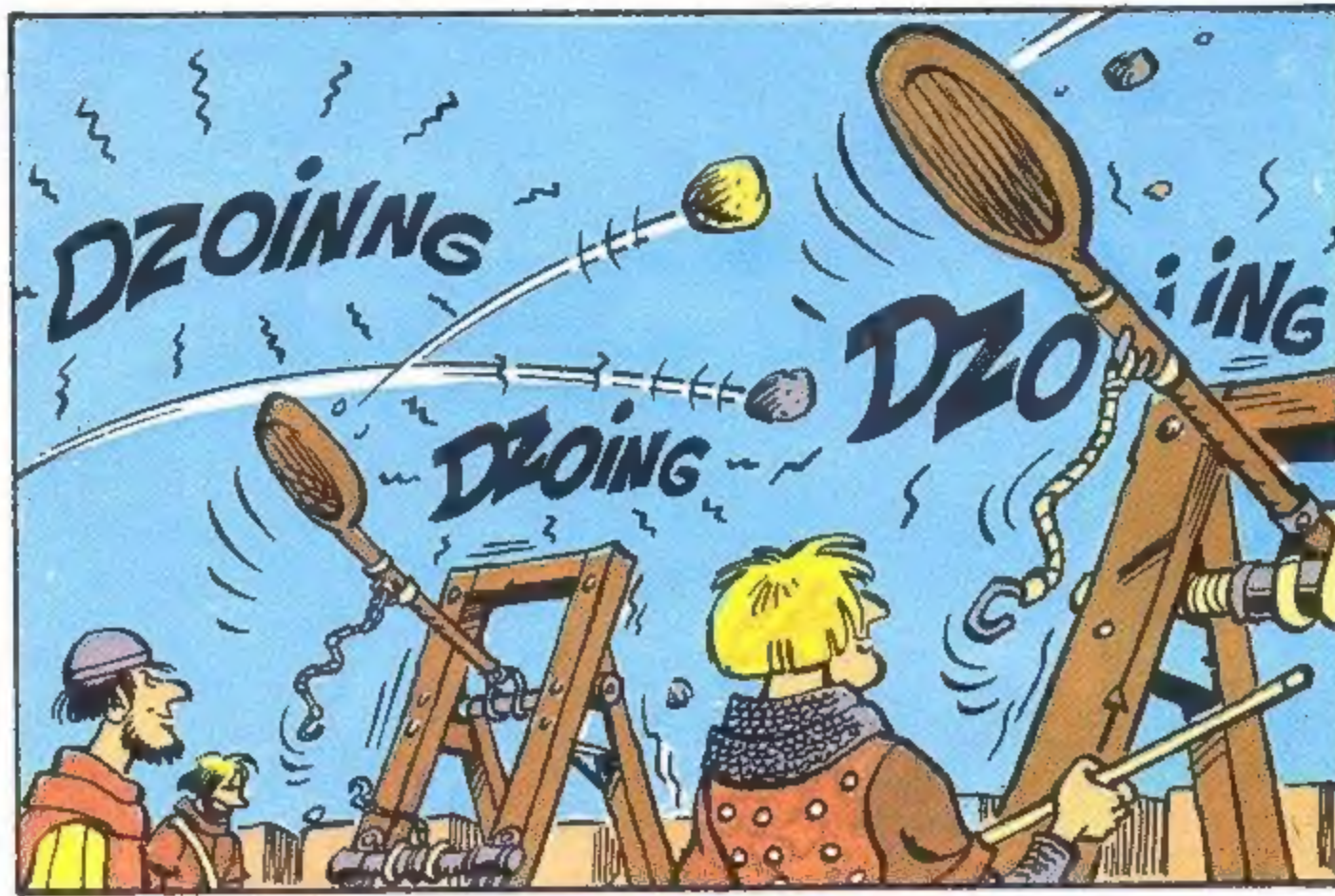
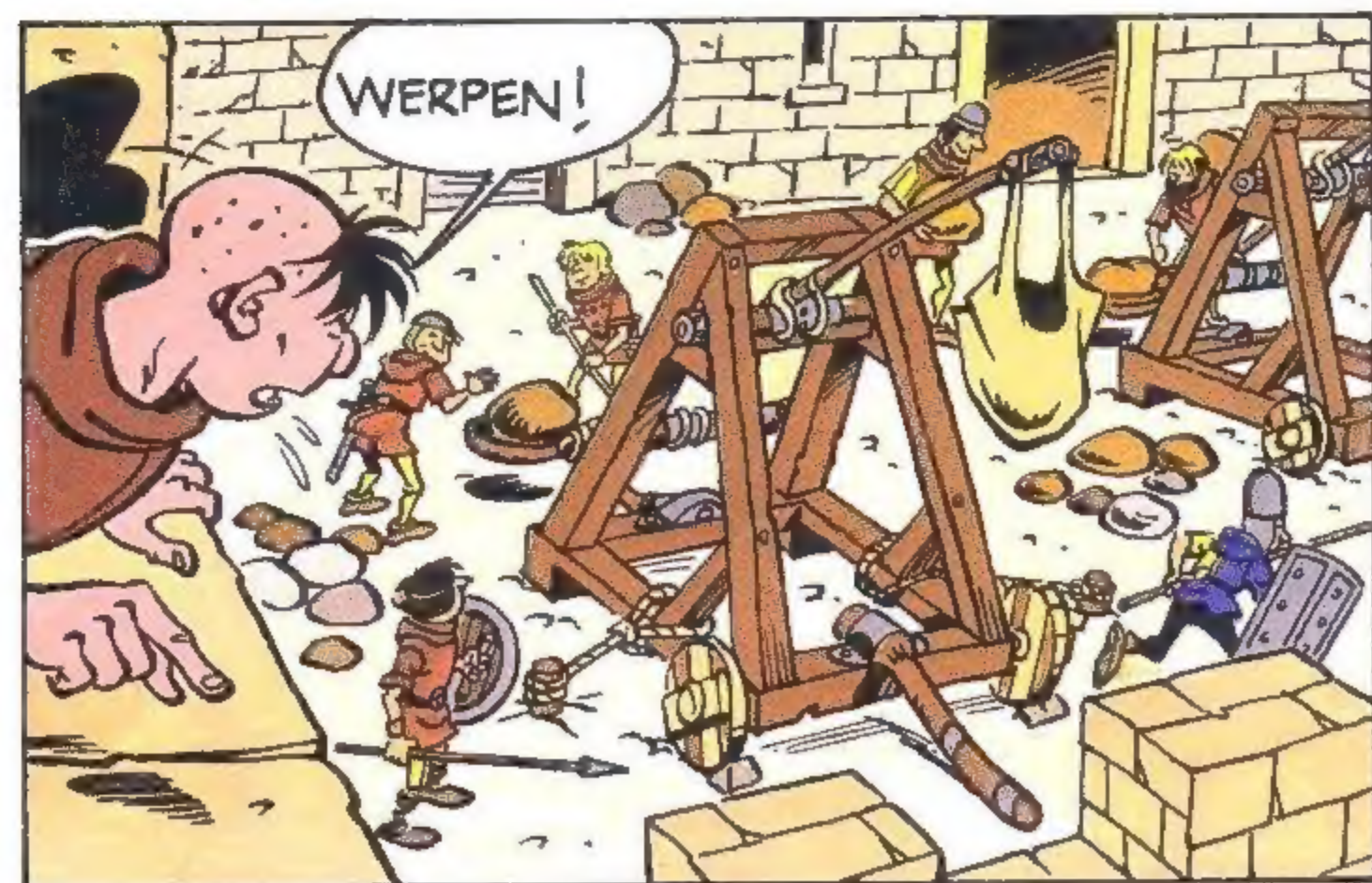
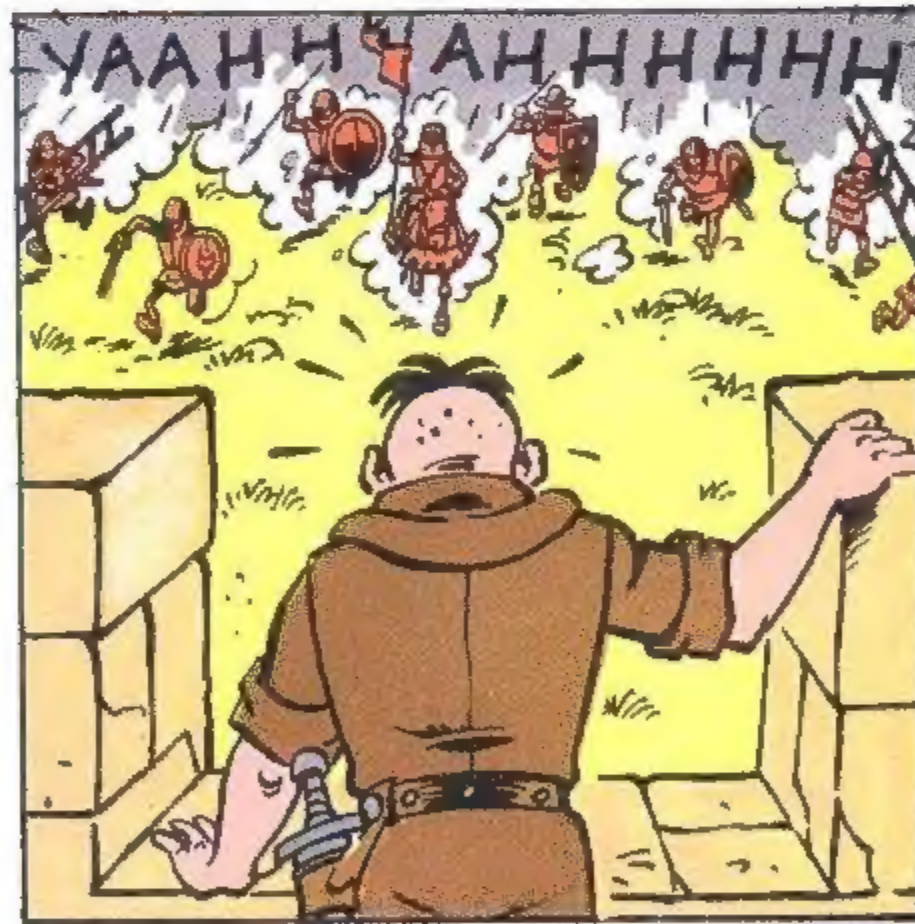
GEBLAF!
DAT IS EEN
GOED TE-
KEN!

HA! HA!

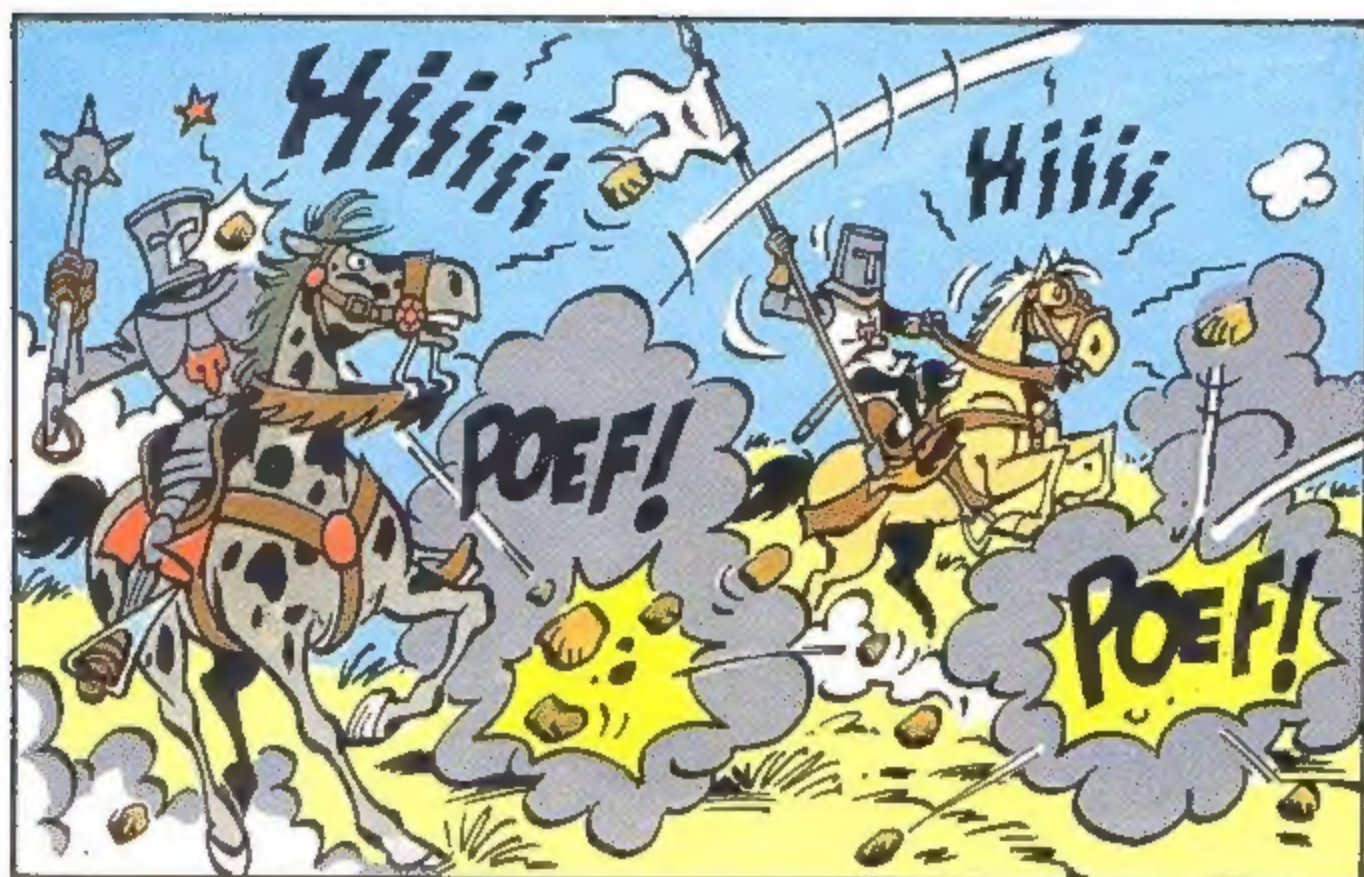

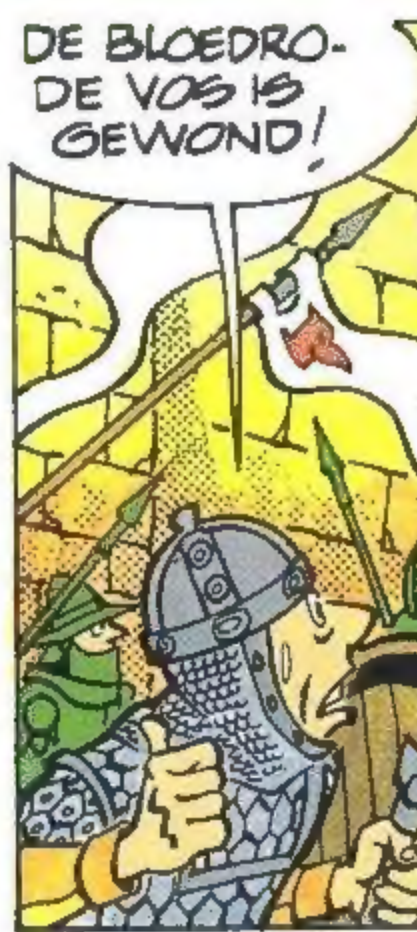
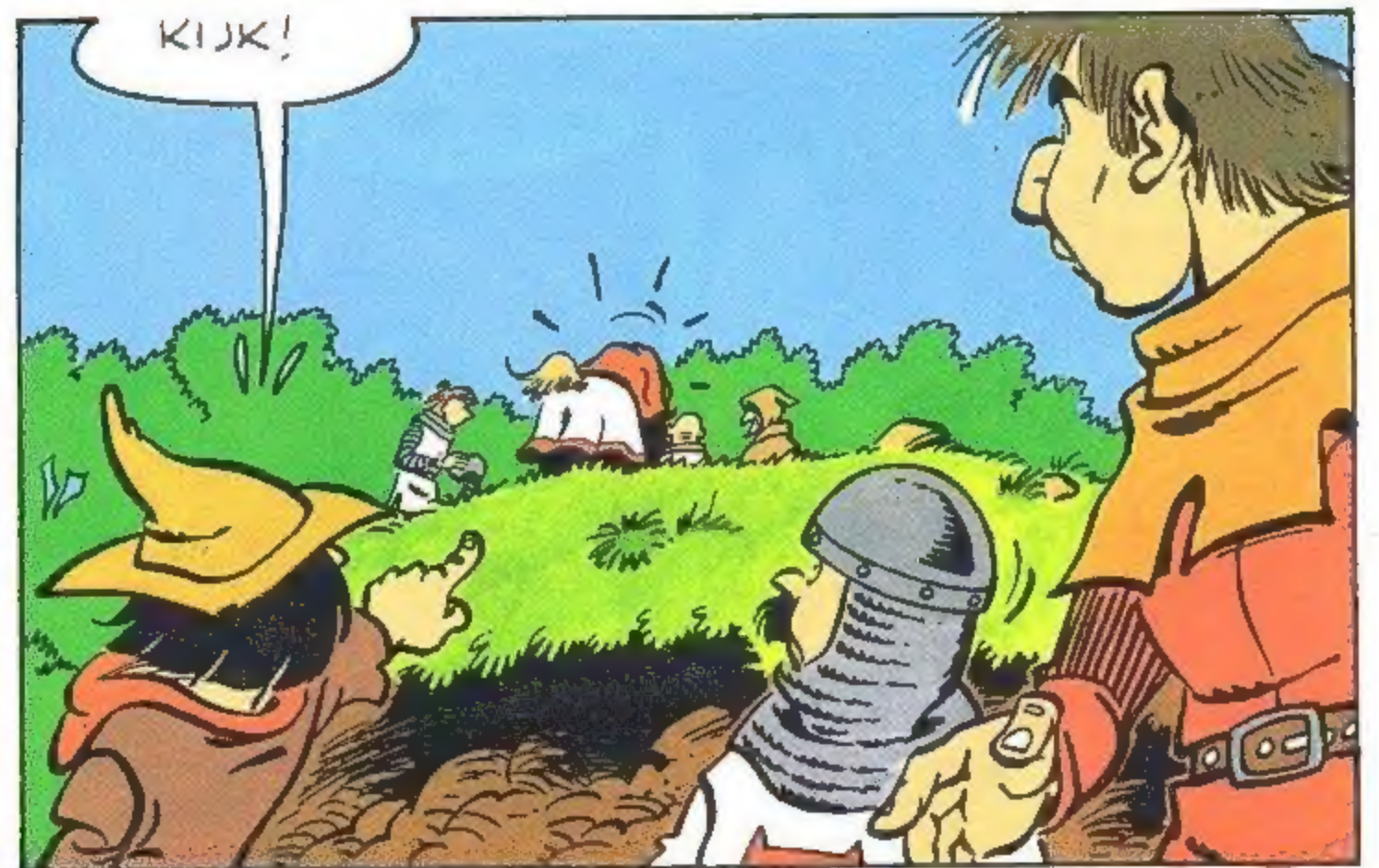
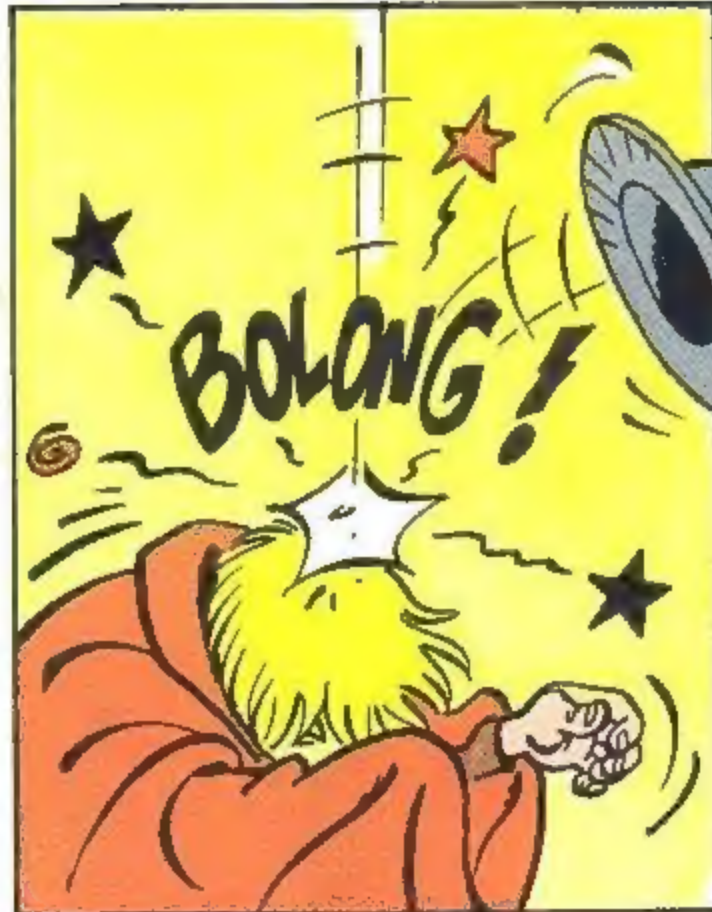
DE JONGE REINOUT DE BLOEDRODE VOS

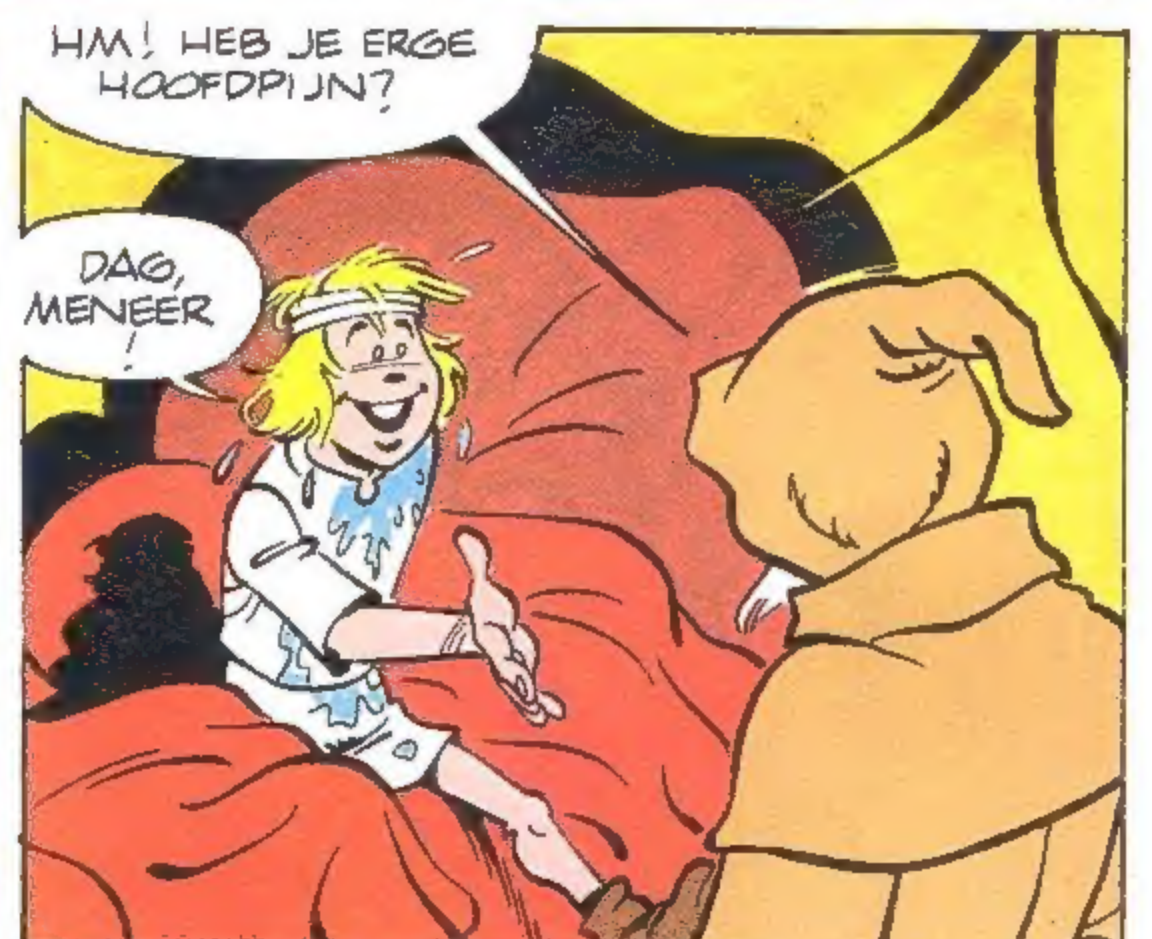

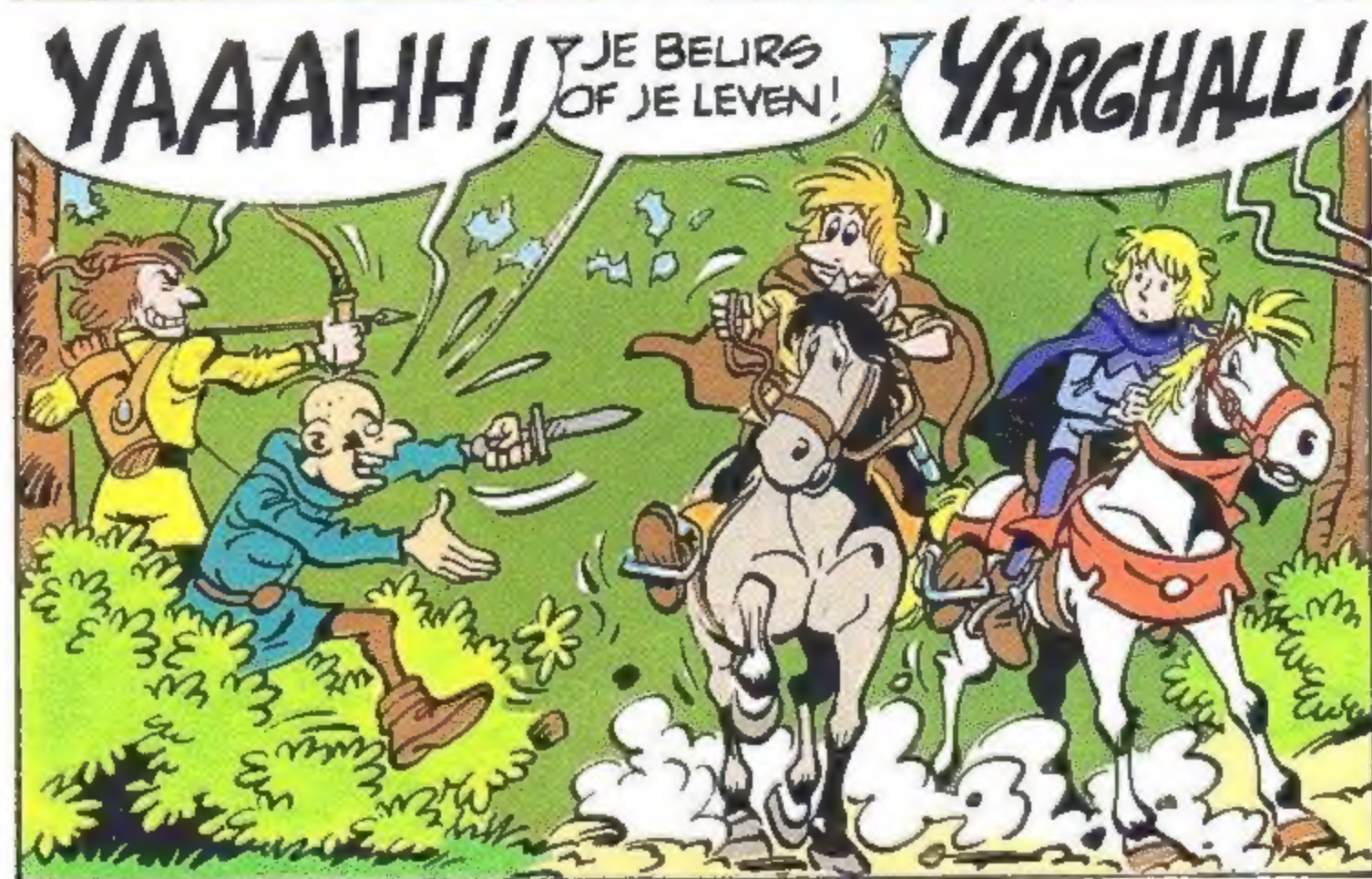
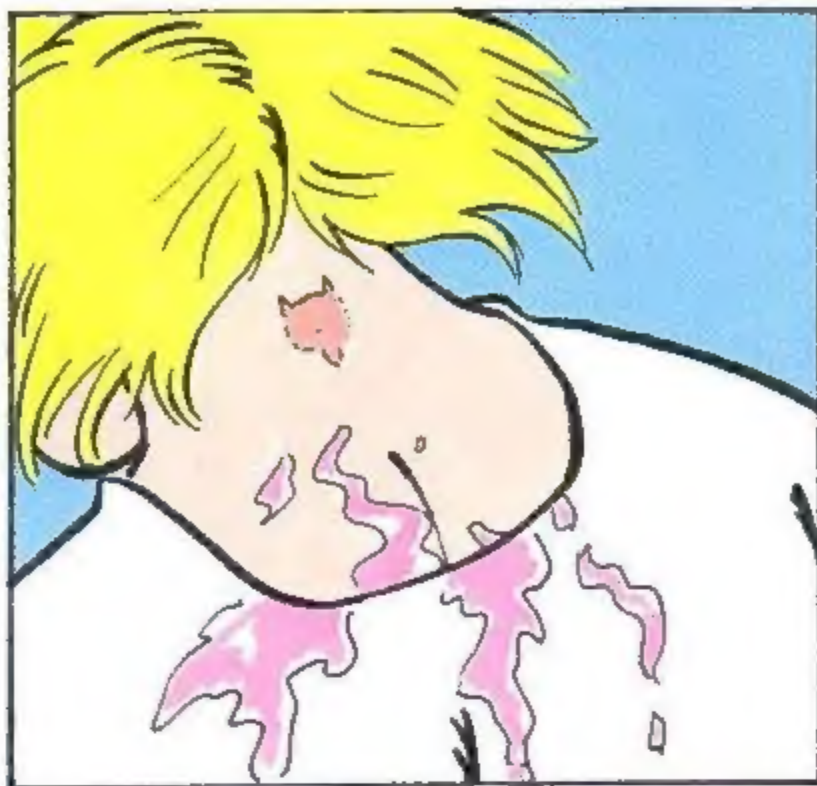
DE JONGE REINOUT

DE JONGE REINOUT

GROTE WEDSTRIJD

**SPEEL
HET SPEL!**

**TOTAAL BEDRAG
AAN PRIJZEN
62.400 FF
383.620 BF
20.600 FL**

TE WINNEN

1ste PRIJS

1 computer ATARI 1040 STE
+ kleurenscherm

Waarde:

Frankrijk : 7.300,-FF

België : 45.000,-BF

Nederland : 2.400,-FL

2de TOT 4de PRIJS

3 computers ATARI 520
(aansluitbaar op het
televisietoestel)

Waarde:

Frankrijk : 3.400,-FF

België : 20.900,-BF

Nederland : 1.200,-FL

5de TOT 14de PRIJS

10 biljarttafels CHARTON

Waarde:

Frankrijk : 1.300,-FF

België : 7.995,-BF

Nederland : 430,-FL

15de TOT 27ste PRIJS

13 spelcomputers ATARI
+ 1 spel

Waarde:

Frankrijk : 600,-FF

België : 3.690,-BF

Nederland : 200,-FL

28ste TOT 35ste PRIJS

8 tafelfuotbalspelen CHARTON

Waarde:

Frankrijk : 570,-FF

België : 3.500,-BF

Nederland : 185,-FL

36ste TOT 59ste PRIJS

Een prachtige pluche knuffel «AUX
NATIONS» waaronder deze dieren:
Hondjes - Bobtails - Schnauzers - Panthers
- Poezen - Lam - Beertjes - Eekhoornkje.

60ste TOT 100ste PRIJS

Een metalen miniatuurautootje BbURA-
GO. De beroemste modellen uit de
geschiedenis van de automobiel.

Computer ATARI 1040 STE + kleurenscherm

Biljarttafel CHARTON

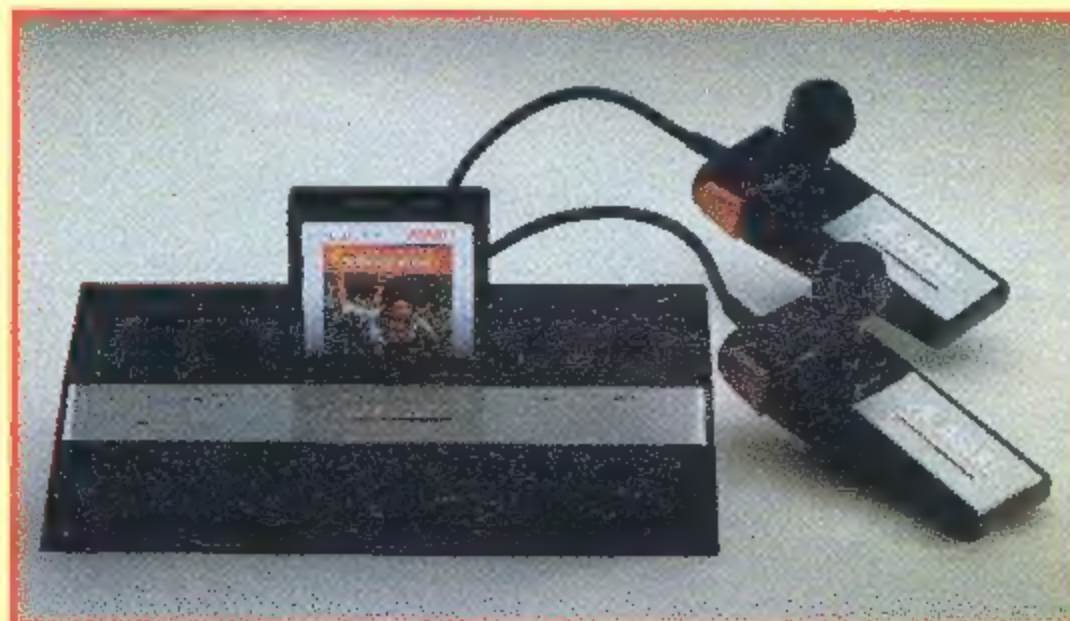
Tafelfuotbalspelen CHARTON

Met de
medewerking van
**Atari - Charton -
Aux Nations -
Bburago**

Computer ATARI 520

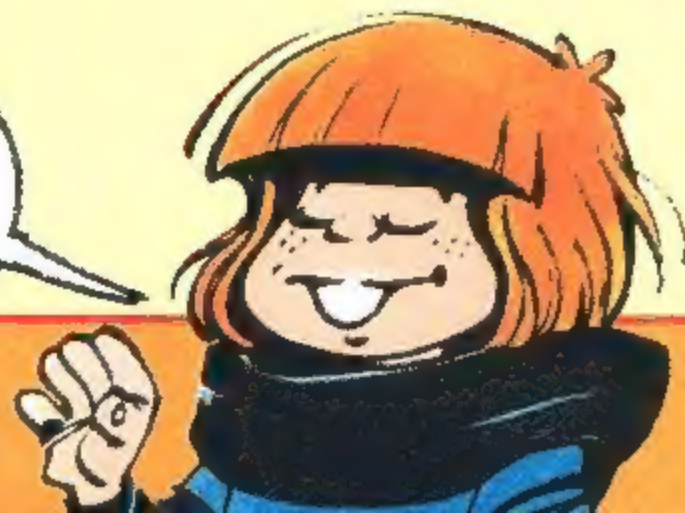

Spelcomputer ATARI

Pluche knuffeldieren «AUX NATIONS» + auto's BbURAGO

**HE! HE!
BOFFERS**

HOE DEELNEMEN EN WINNEN!...

Vergeet niet dat de wedstrijd «Speel het spel» uit drie delen bestaat. De antwoorden van het eerste en van het tweede deel moeten overgebracht worden op het antwoordformulier dat verschijnt in Kuifje 50.

Dit formulier, met uw antwoorden op de drie delen van de wedstrijd, moet opgestuurd worden, voor België, naar P.-H. Spaaklaan 7, 1070 Brussel, en dit vóór 15 januari 1990. Voor Nederland: Postbus 341 - 2100 AH Heemstede.

De prijzen zullen naar de winnaars opgezonden worden vóór 28 februari 1990. Zij kunnen niet voor geld gewisseld worden.

Deelnemen aan deze wedstrijd betekent dat men de voorwaarden van onderhavig reglement aanvaardt.

Personeelsleden van Lombard Uitgaven en hun familieleden worden uitgesloten van deelname aan deze wedstrijd.

DERDE DEEL

SPEEL HET SPEL!

Maak het kadertje achter het juiste antwoord zwart.

Vraag 7

In de jaren 1950-55, kende een rubberen poppetje van ongeveer 10 cm een daverend succes in heel Europa. Hij had een puntig hoedje en kon in alle mogelijke houdingen geplooid worden. Ken je zijn naam?

A. Jepe ☐

B. Jopo ☐

C. Jeffe ☐

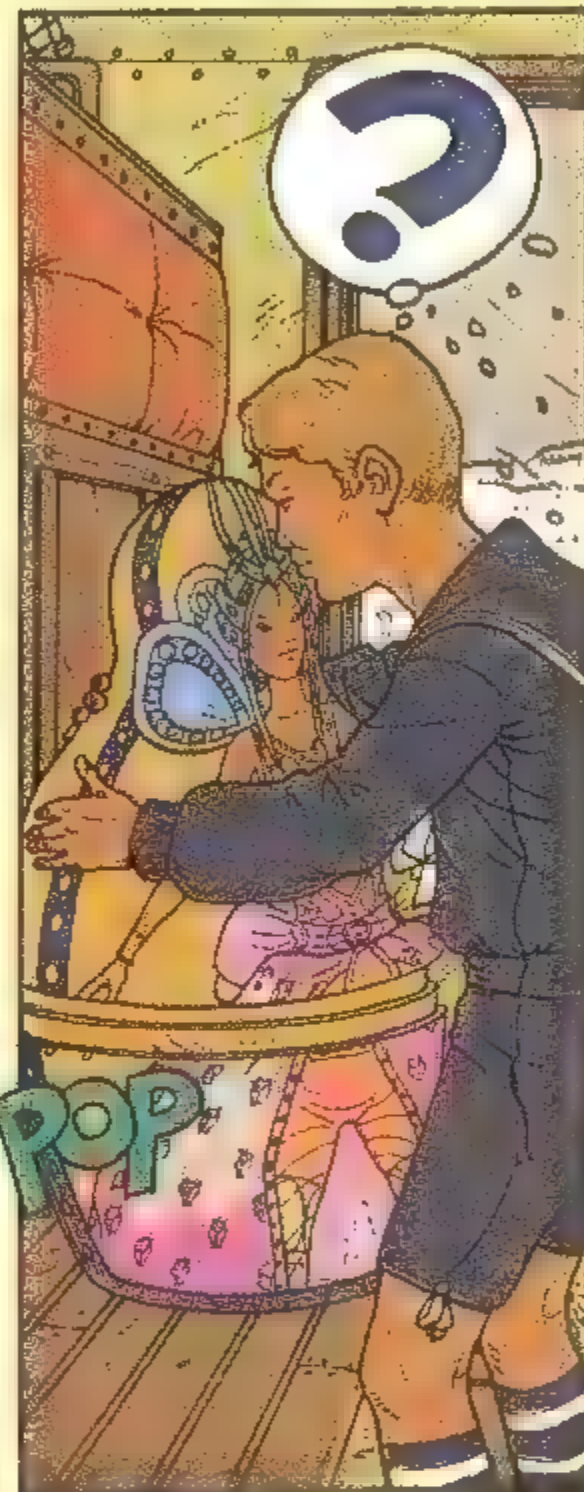
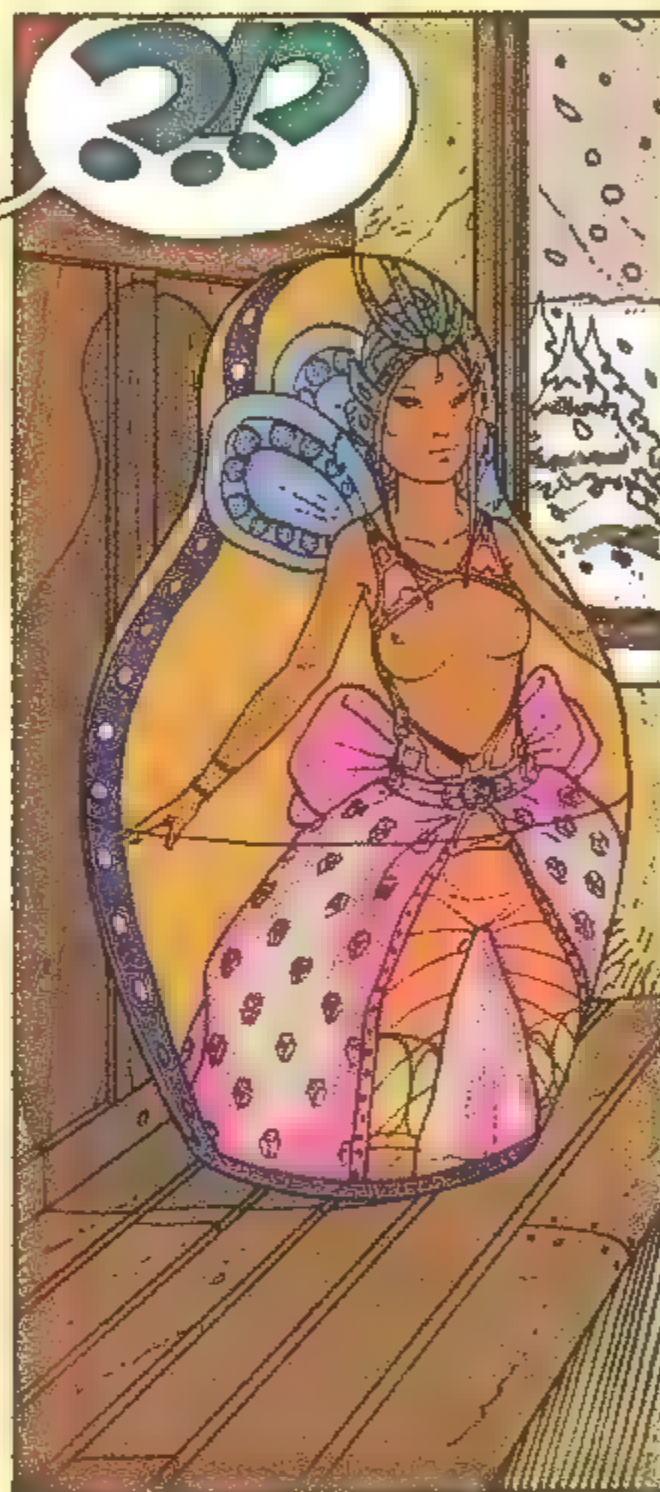
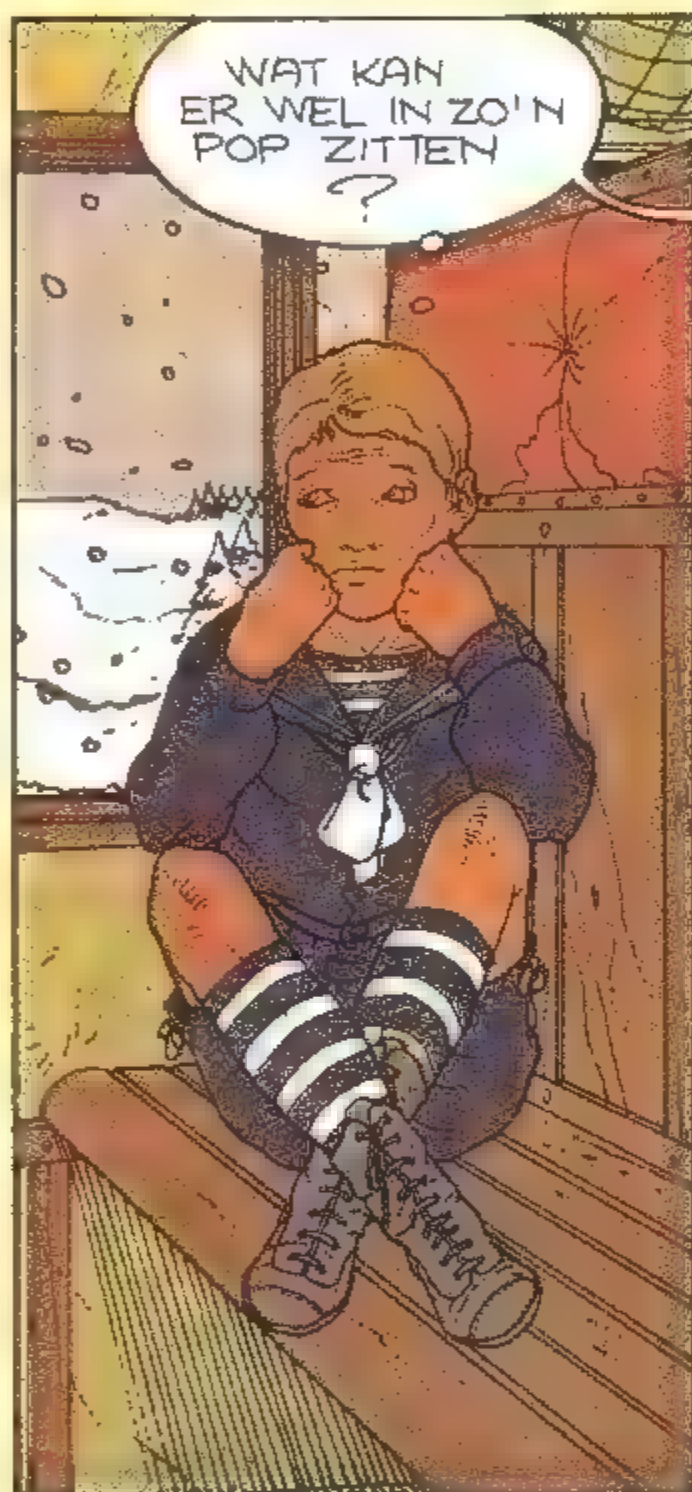
Vraag 8

Deze prent waar Ian Kaledine als kind met een matriochka speelt is gehaald uit een album van Kaledine van Ferry uitgegeven bij Lombard Uitgaven. Weet jij uit welk album?

A. De zwarte Samoerai ☐

B. Het gloeiende mes ☐

C. Peri de fee ☐

Bijkomstige vraag:

Geef de geboortedatum die vermeld staat op de identiteitskaart van het gemaskerd model, die geposeerd heeft voor de Atari-advertentie in Kuifje 49.

ANTWOORDFORMULIER

Het formulier mag worden overgeschreven of gefotocopieerd.

Vraag 1

A. ☐ B. ☐ C. ☐

Vraag 2

A. ☐ B. ☐ C. ☐

Vraag 3

A. ☐ B. ☐ C. ☐

Vraag 4

A. ☐ B. ☐ C. ☐

Vraag 5

A. ☐ B. ☐ C. ☐

Vraag 6

A. ☐ B. ☐ C. ☐

Vraag 7

A. ☐ B. ☐ C. ☐

Vraag 8

A. ☐ B. ☐ C. ☐

Bijkomstige vraag

Ik veronderstel dat de leeftijd is:
dag maand jaar

Naam: Voornaam: Leeftijd:

Volledig adres:

Postnummer Gemeente:

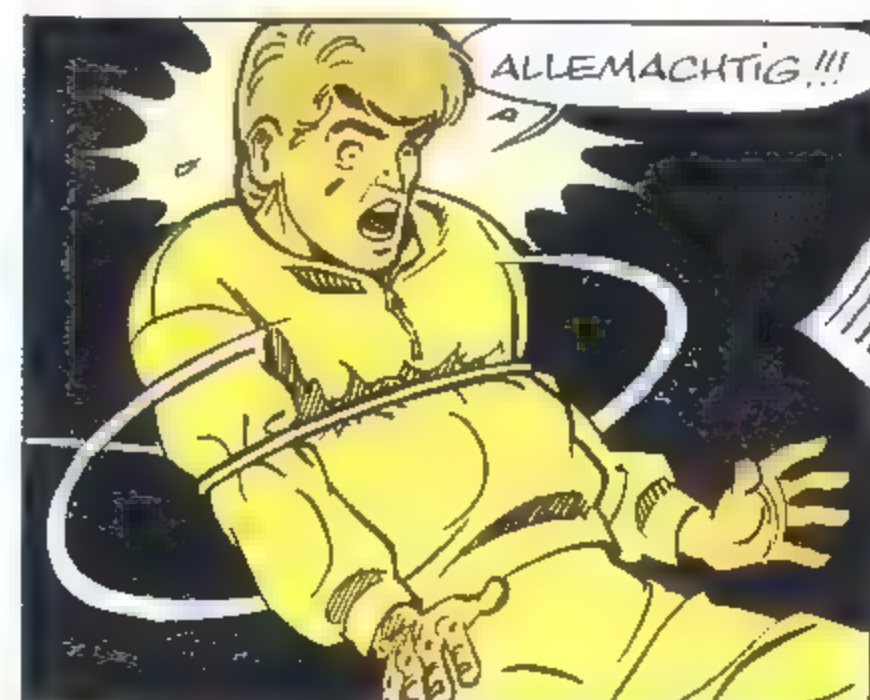
Land: Tel.:

Ik verklaar hierbij het reglement op deze dubbele pagina aangegeven te aanvaarden. Degenen die het juiste antwoord en de 8 vragen geven en voor de bijkomende vraag het dichtst bij de juiste geboortedatum zijn worden de winnaars.

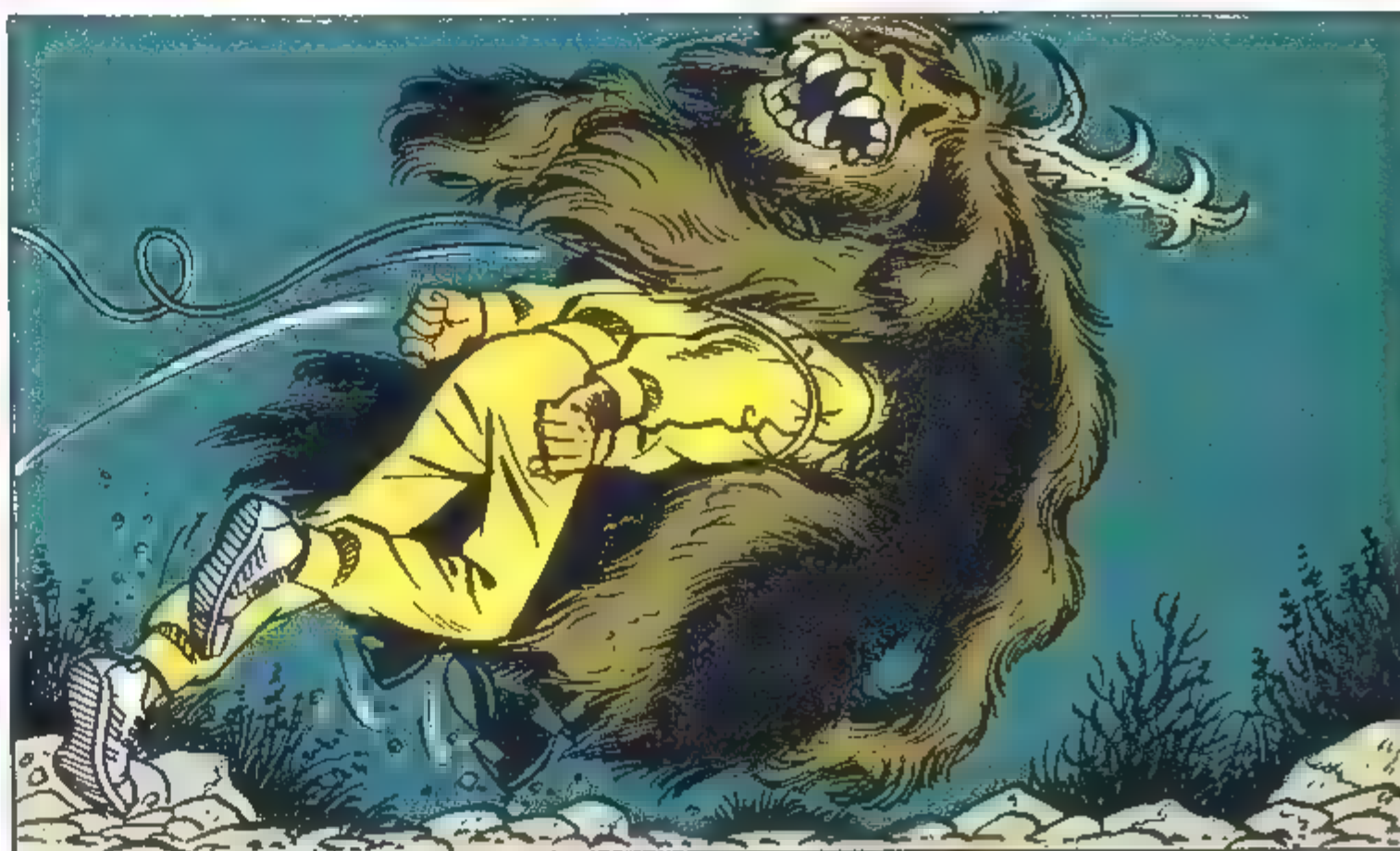
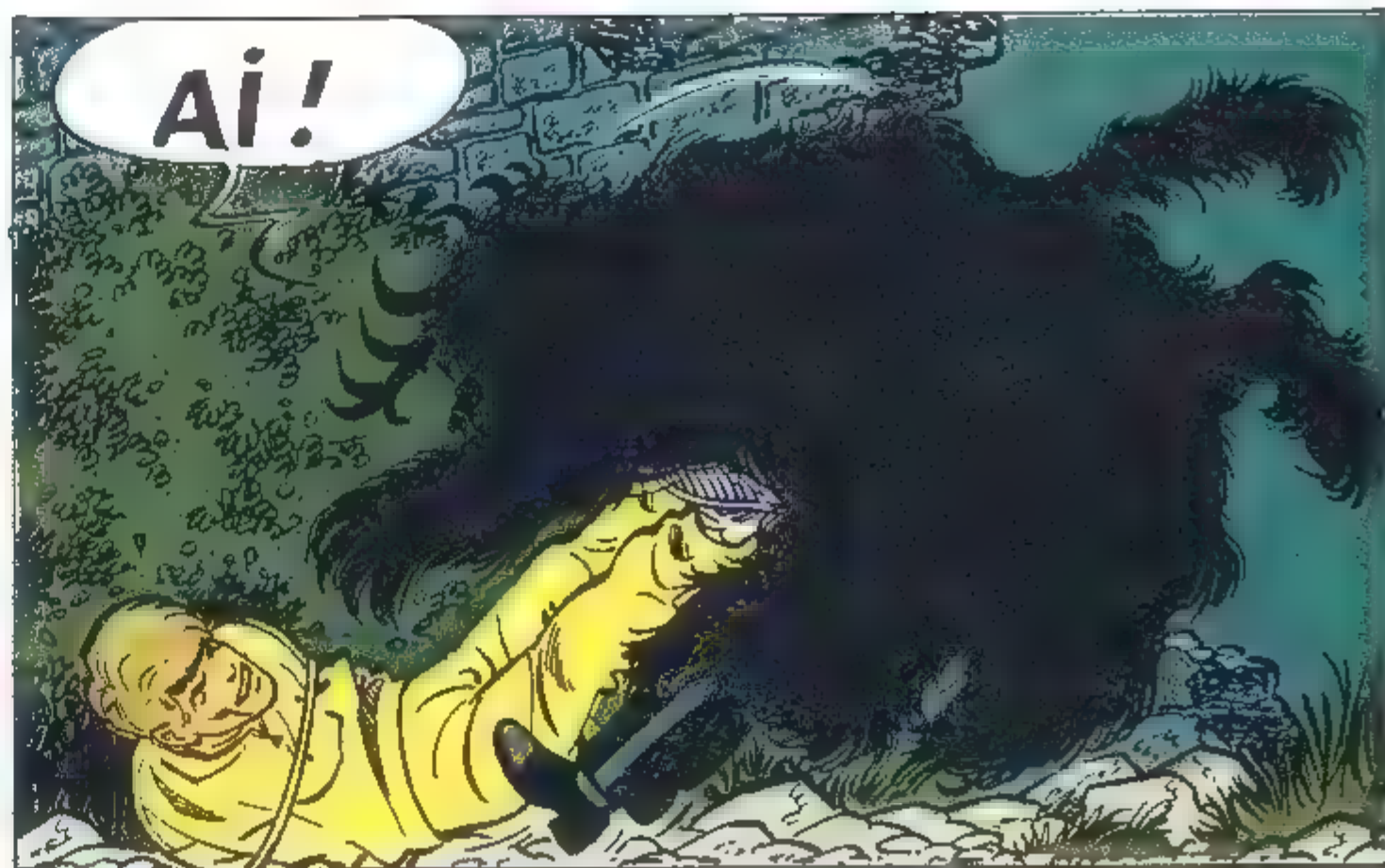
Opletten: leesportefeuillelezers a.u.b. niet in dit blad knippen, maar de bon overnemen of briefkaartje sturen.

Handtekening:

RIK RINGERS HET GEHEIM VAN AGATHA

SAMENVATTING: Miss Daphne-Phyllis werd vermoord! Waarom? Napo vertelt aan Rik dat zij in het bezit was van het manuscript! 's Avonds ontvangt Rik een vreemde uitnodiging: namelijk om deel te nemen aan een rollenspel! Gaat hij er naar toe?

RIK RINGERS

PAS
VERSCHEENEN BIJ
DE LOMBARD/
UITGAVEN!
DE DUIVELSE
TWEELING

TIBET en A.P. DUCHÂTEAU

1989

EINDE

Medewerking D. DESMIT

Album nr 4

VICTOR SACKVILLE

door Carin,
Borile
en Rivière

Het komplot in de Ardennen

Spa, april 1918. Het stadje met de warmwaterbronnen dat bezet is door het Duitse leger, maakt geschiedenis: Kaiser Wilhelm heeft Spa gekozen als tweede verblijfplaats.

Victor Sackville is, onder een valse naam, eveneens in Spa. Hij doet een onderzoek naar Jane Topham, een agente van de Intelligence Service.

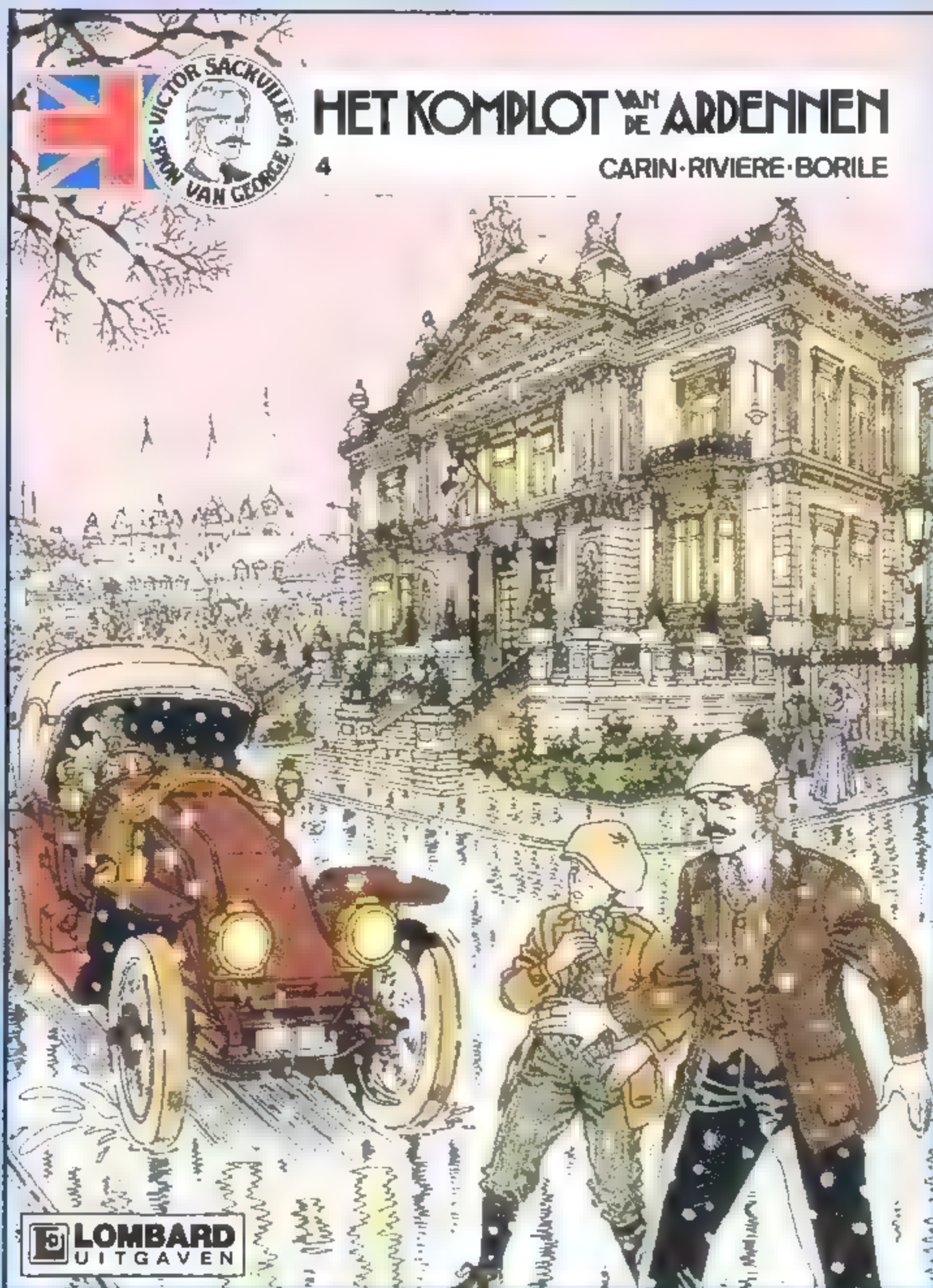
En welke relatie onderhoudt ze met kolonel Wolfrath? Sackville begint aan de oprechtheid van zijn agente te twifelen.

Tussen de mensen die een kuur doen, in de zalen van het Casino, maar ook in de opvangtehuizen van de armen, de slachtoffers van de oorlog, probeert Sackville het mysterie van Jane Topham op te helderen. Bij zijn onderzoek wordt hij geholpen door Leon, een weesjongen, en krijgt hij te maken met de ongenaakbare antiquair Blavier en mevrouw Maljean, een oude dame die een schandaaltje op z'n tijd niet uit de weg gaat en Jane geïntroduceerd heeft in de mondaine wereld van Spa.

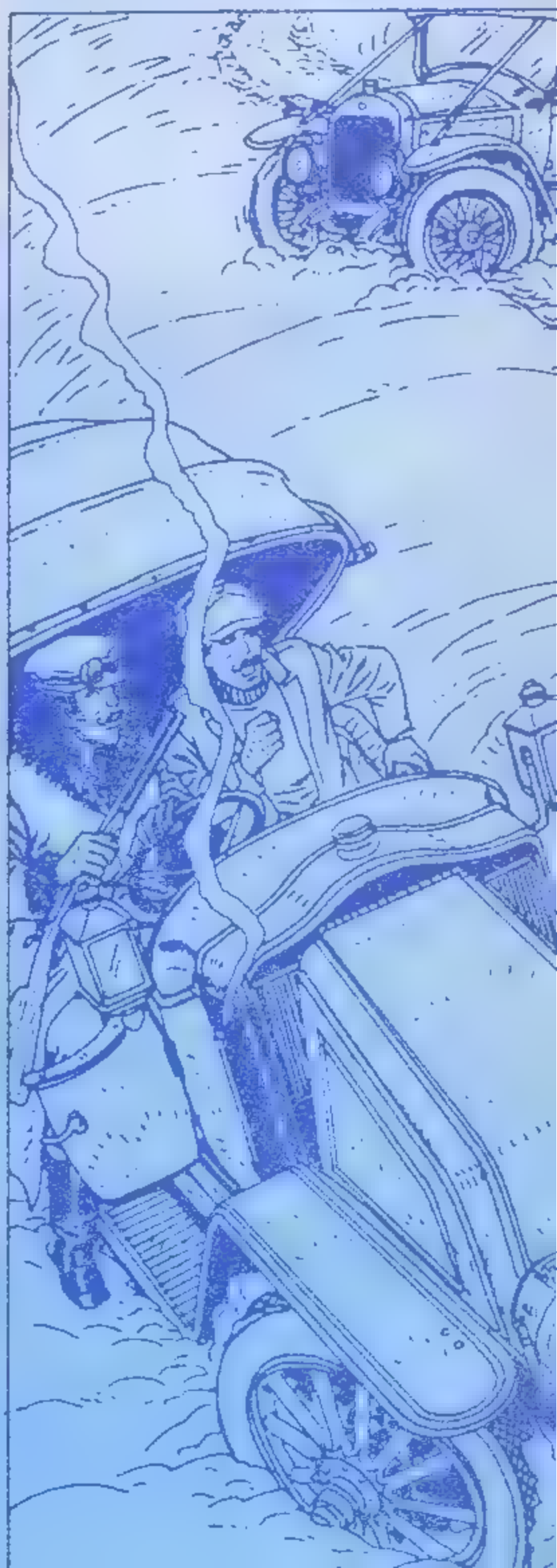
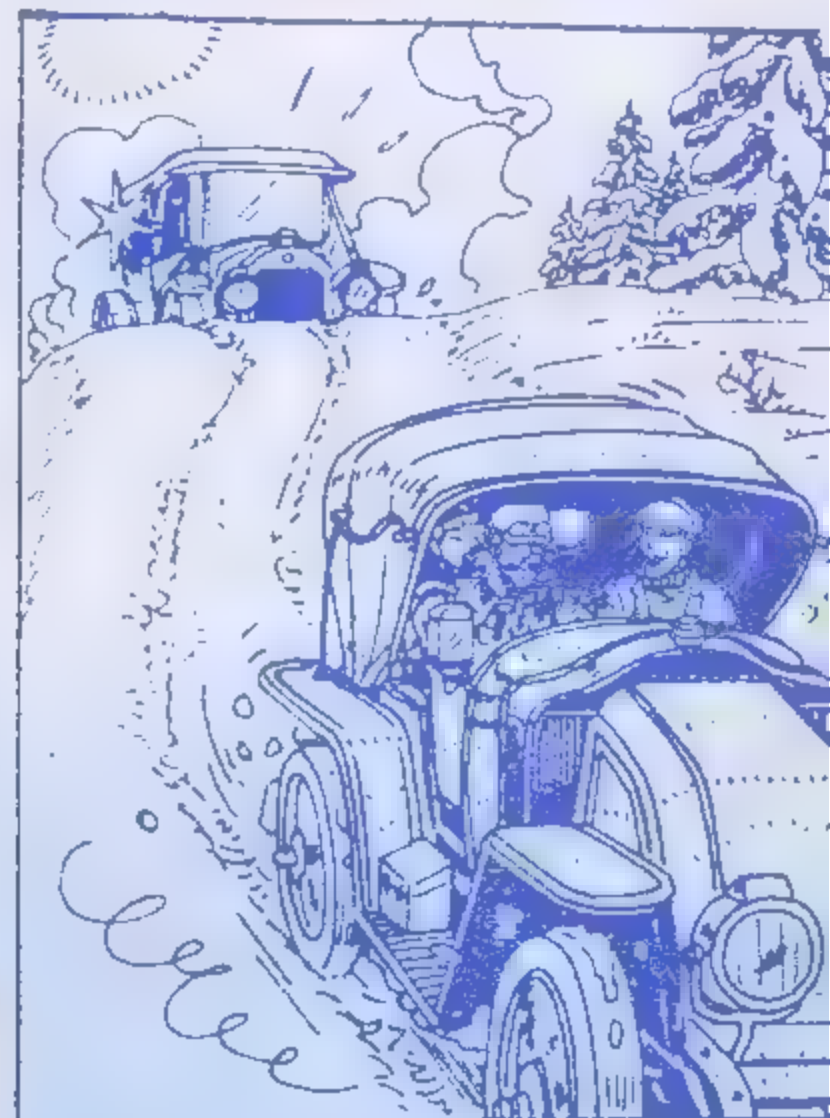
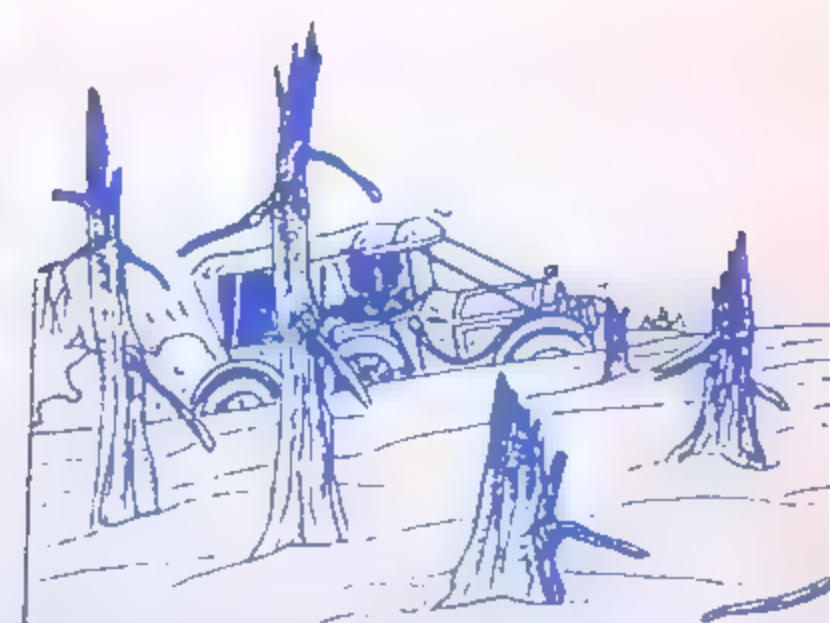
Is Jane wel of niet een dubbelspionne?!

48 pagina's kleur

160 BF / 8,95 fl.

LOMBARD
UITGAVEN

TERUG NAAR DE BIOSCOOP VOOR

BACK TO THE FUTURE PART II

Het is niet ongebruikelijk dat succesfilms een vervolg krijgen. Zo ook het kassucces uit 1985 BACK TO THE FUTURE.

Het verhaal

In de eerste versie ging Marty (Michael J. Fox) terug naar de jaren vijftig, waar hij zijn moeder ontmoette. Zij kon niet weten dat ze haar zoon voor zich had. Sterker, ze werd verliefd op hem.

In deel twee komt Marty met de gekke dokter Doc Brown (Christopher Lloyd) terecht in het plaatsje Hill Valley. Daar is Biff Tannen (Thomas F. Wilson) niet alleen de rijkste man van de wereld geworden, maar ook de machtigste.

En alsof dat niet genoeg is, wordt de werkplaats van Doc totaal vernield en de dokter zelf tot idioot verklaard. Het kost de nodige moeite voordat alles weer normaal is.

Michael J. Fox

Deze ster dankt veel van zijn populariteit aan zijn bescheiden lengte. Behal-

ve wat klein ziet hij er jong uit. Vandaar dat hij meestal de rol moet spelen van iemand die ruim tien jaar jonger is dan hijzelf.

Op 15-jarige leeftijd was Michael te zien in de tv-serie *Leo and Me*. Hij verhuisde naar Los Angeles en drie jaar later kreeg hij in de Walt Disney-film *Midnight Madness* zijn eerste filmrol. Behalve in BACK TO THE FUTURE PART II, zijn zevende filmhoofdrol alweer, is hij binnenkort ook te zien in de groots opgezette film *Casualties of War*.

Christopher Lloyd

Als je hem één keer gezien hebt, hoe klein de rol ook is, vergeet je hem niet meer. Hij was een van de gekken in de schitterende film *One Flew Over the Cuckoo's Nest*. Een te gekke rol, die hem op het lijf geschreven leek. De makers van de pas uitgebrachte film *Dream Team* hadden dat waarschijnlijk ook in de gaten, want in deze film, die het bekijken meer dan waard is, speelt hij een soortgelijke rol. Weer een gek dus.

Nu is hij de maffe dokter in BACK TO THE FUTURE PART II. Hij maakt een soort tijdmachine waarmee je terug kunt reizen in de tijd. Wel waakt hij ervoor dat het verleden niet beïnvloed wordt door het heden. Want stel je voor dat je terugreist en met je eigen moeder trouwt. Dan ben je de zoon van jezelf. Klopt dat?

Robert Zemeckis

Hij begon zijn carrière op de middelbare school, met 8 mm-filmpjes. Met *Field of Honor* won hij de felbegeerde Oscar. Zijn echte doorbraak kwam met de kraker *Romancing the Stone*, waarin het opdondertje Danny DeVito de show stal.

In 1985 regisseerde hij de eerste *Back to the Future*. De film werd met een opbrengst van meer dan 350 miljoen dollar de grootste hit van dat jaar.

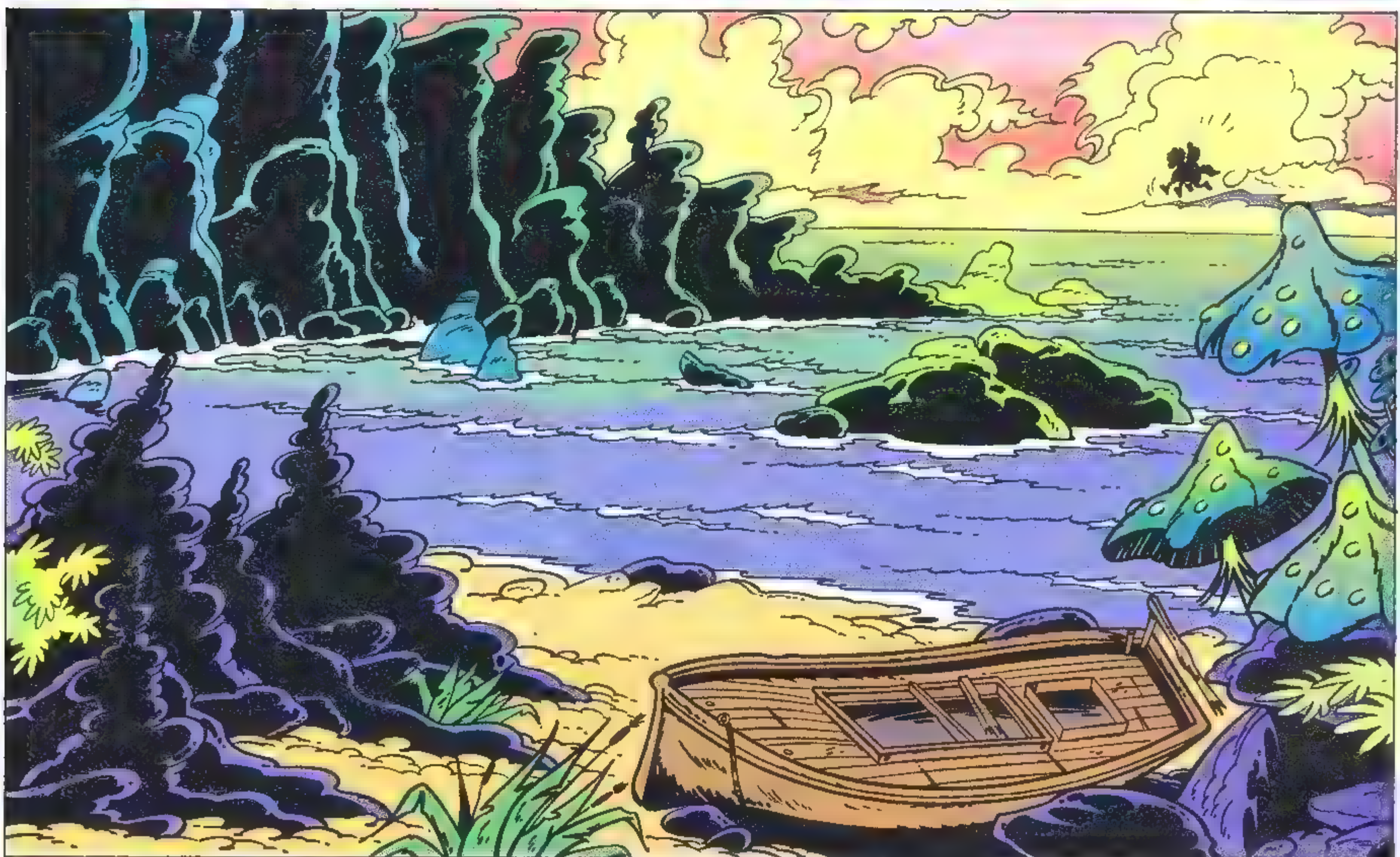
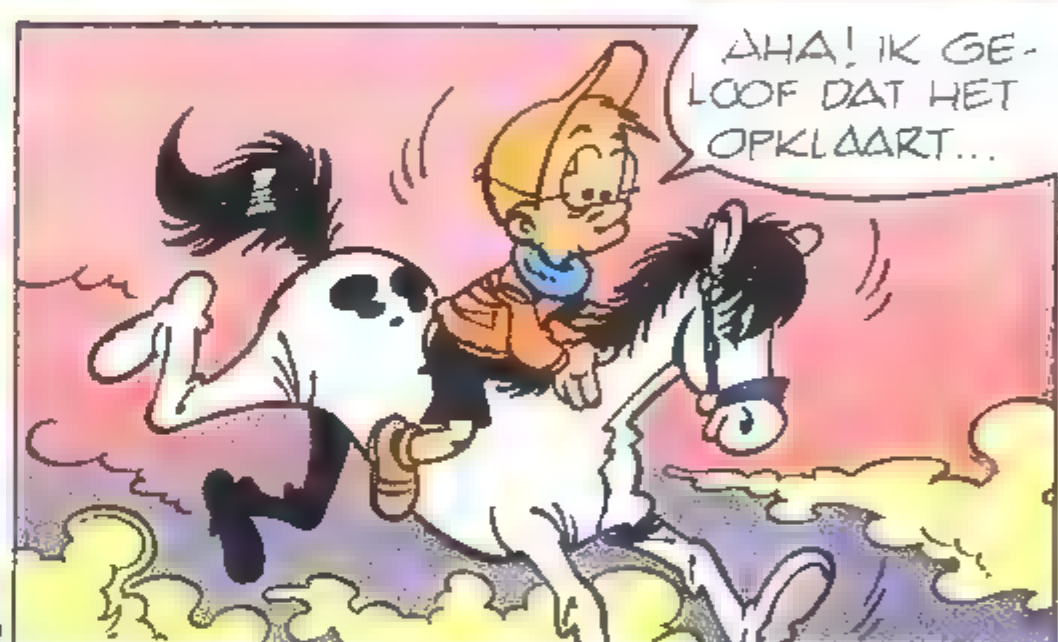
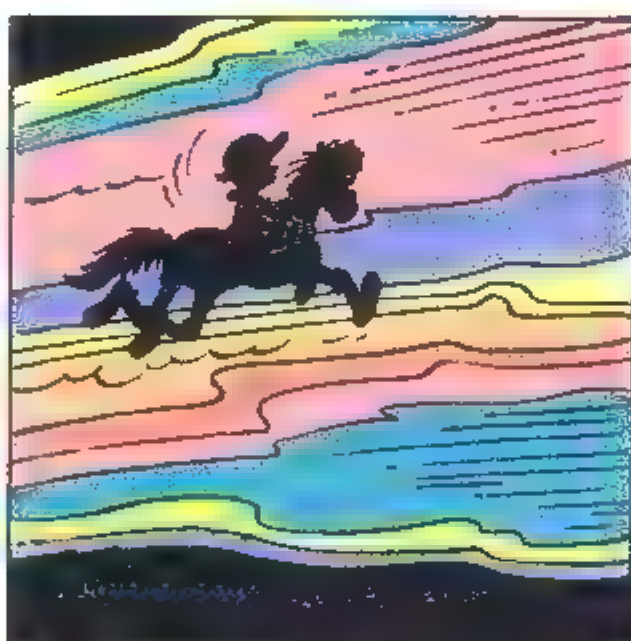
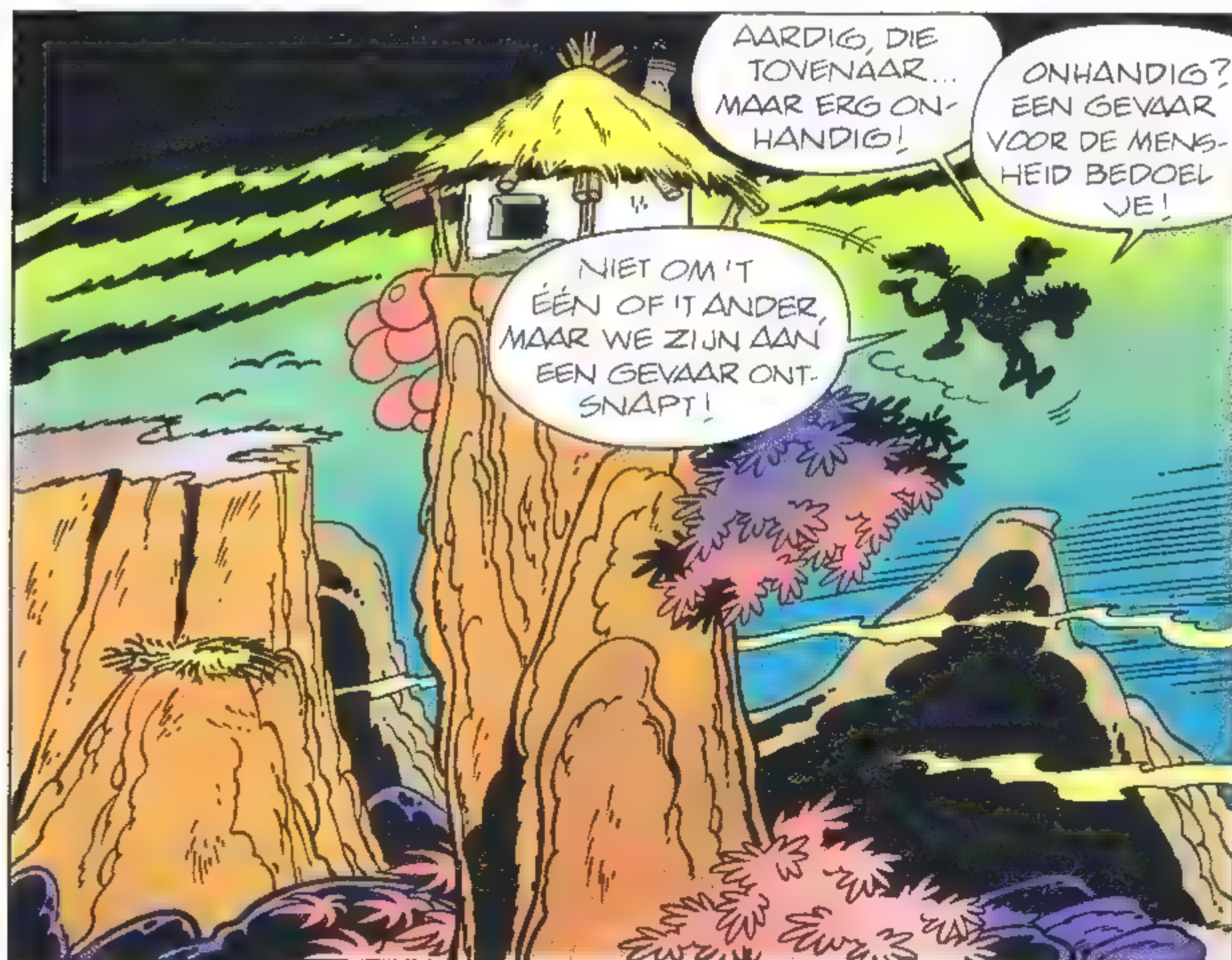
Hij veranderde het aanzien van de film met de oogstrelende *Who Framed Roger Rabbit?* Het was de meest succesvolle film van 1988; opbrengst inmiddels meer dan 350 miljoen dollar.

Conclusies

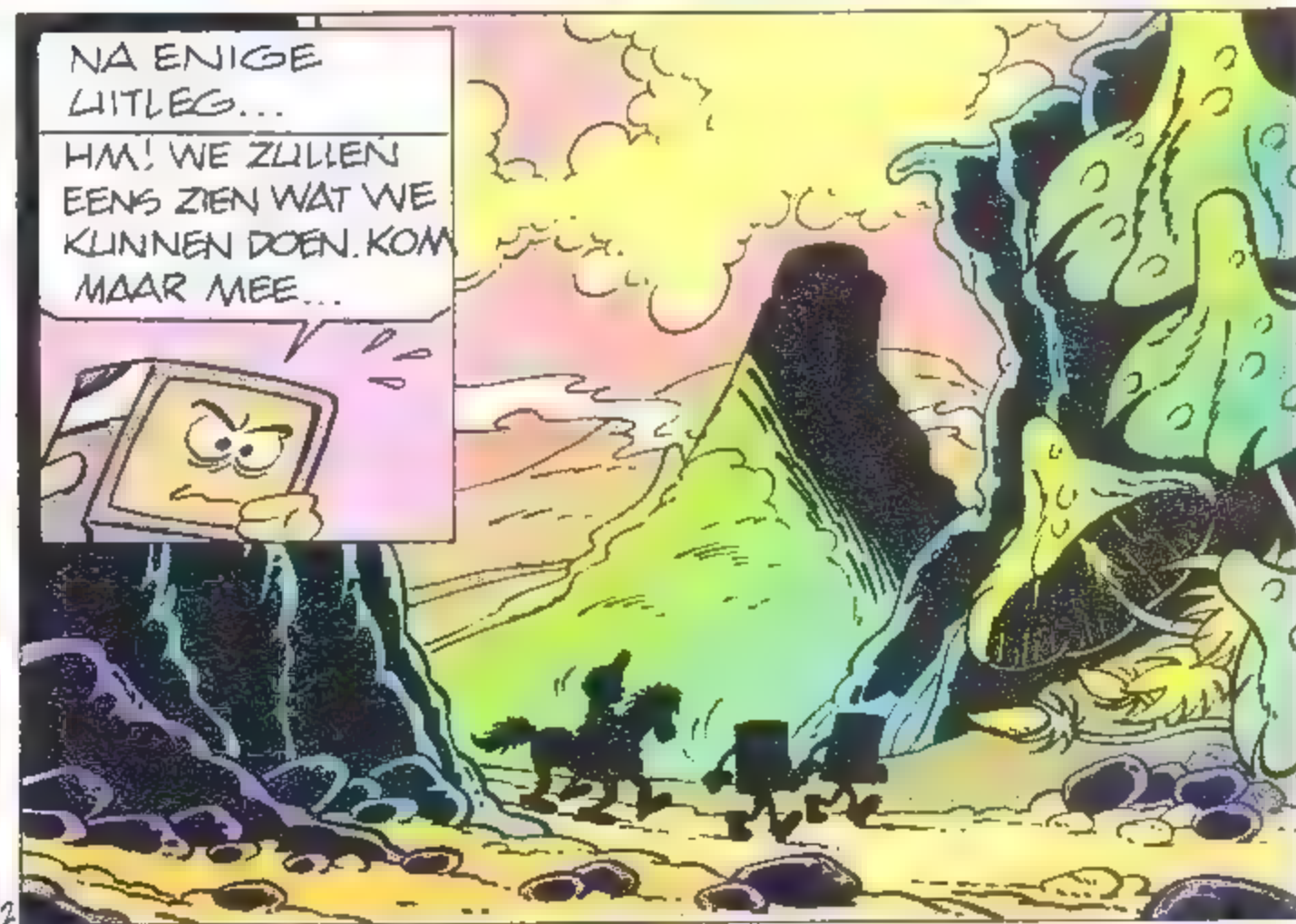
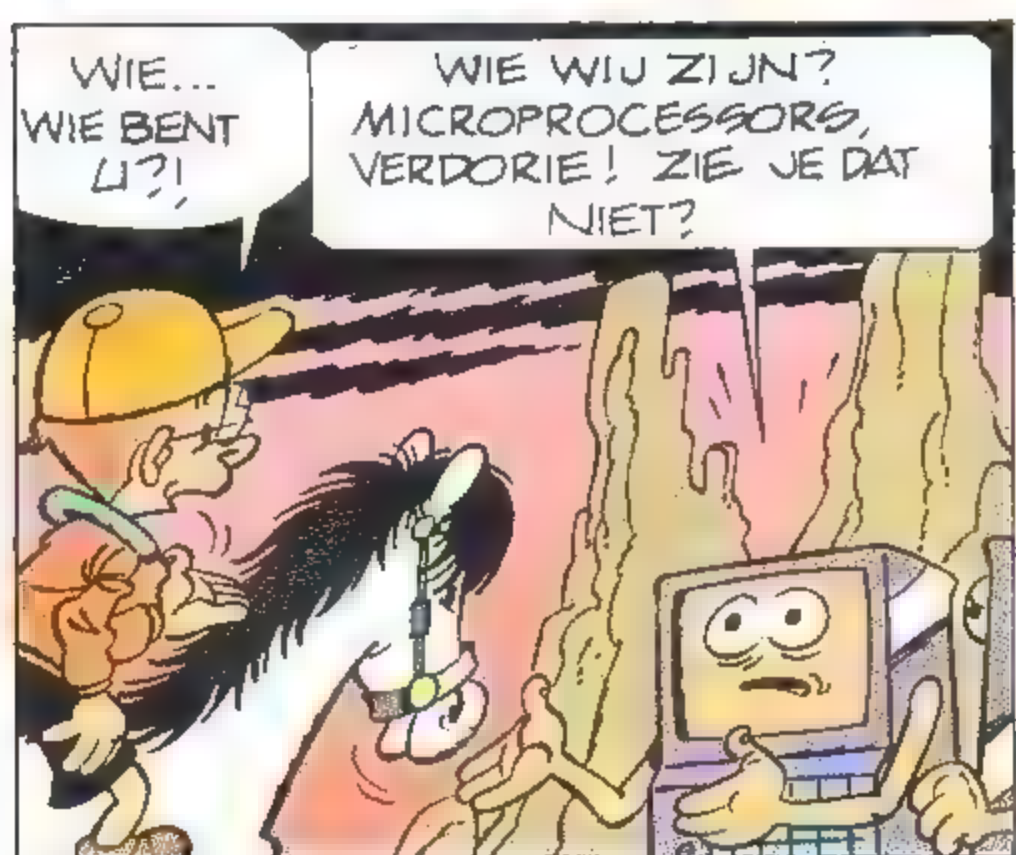
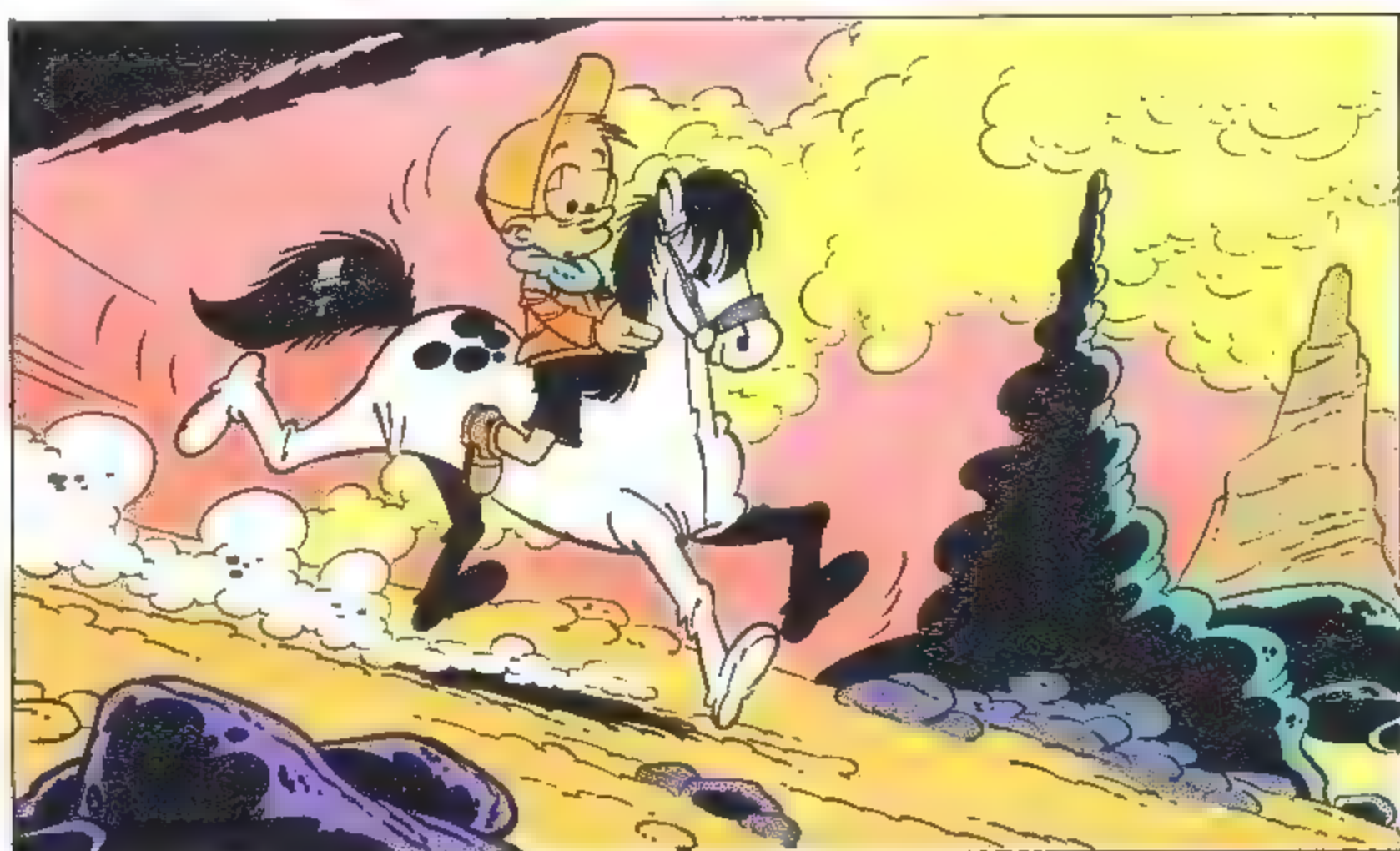
Met wederom wonderboy Steven Spielberg op de achtergrond en grotendeels dezelfde filmcast kan deze film niet stuk. Het gegeven terug te reizen in de tijd is niet origineel, maar dat hoeft ook niet. De aanpak is het wel en daar gaat het om. Die maakt BACK TO THE FUTURE PART II tot een van de beste films van dit jaar.

Rein van Willigen

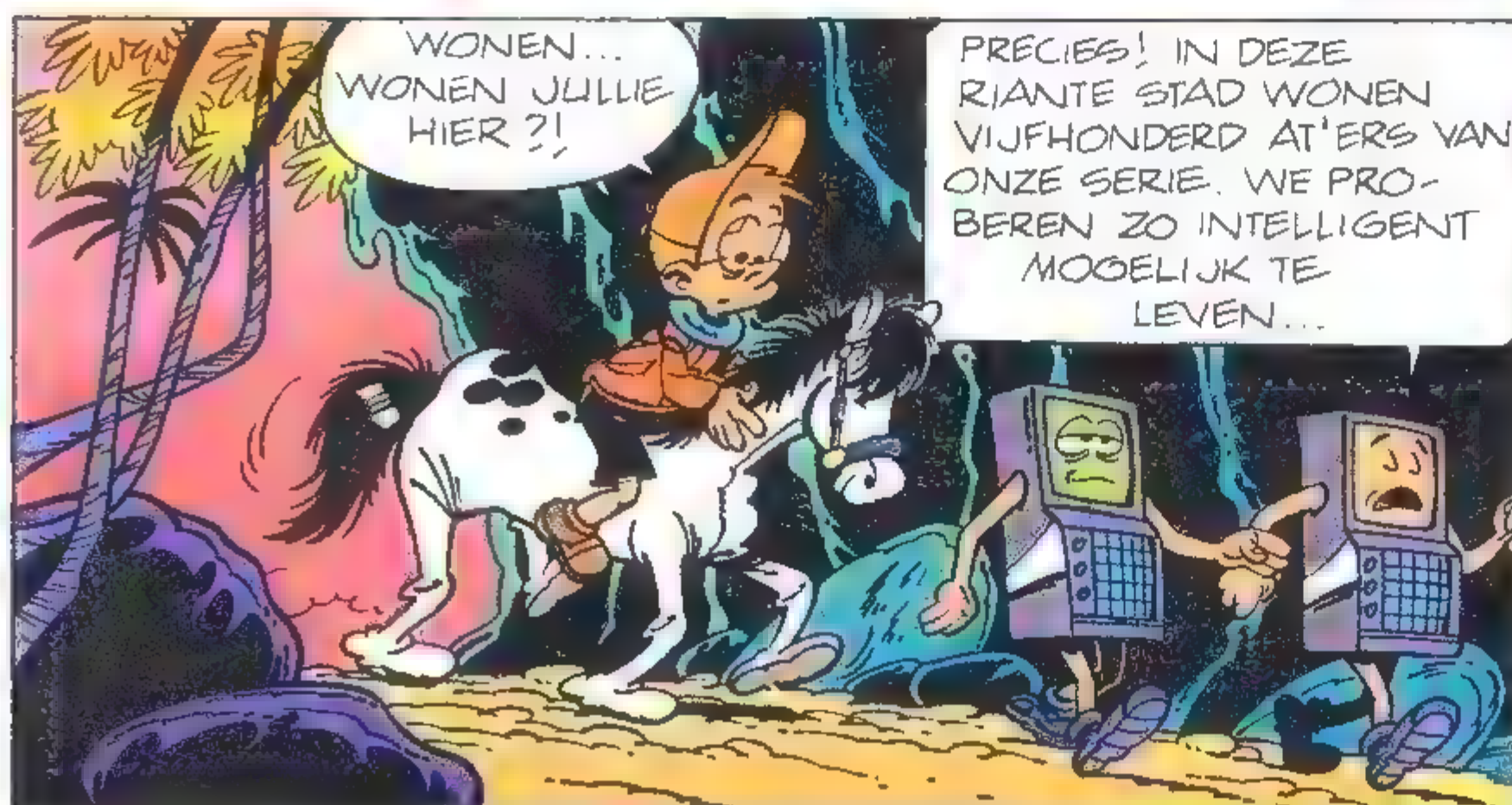
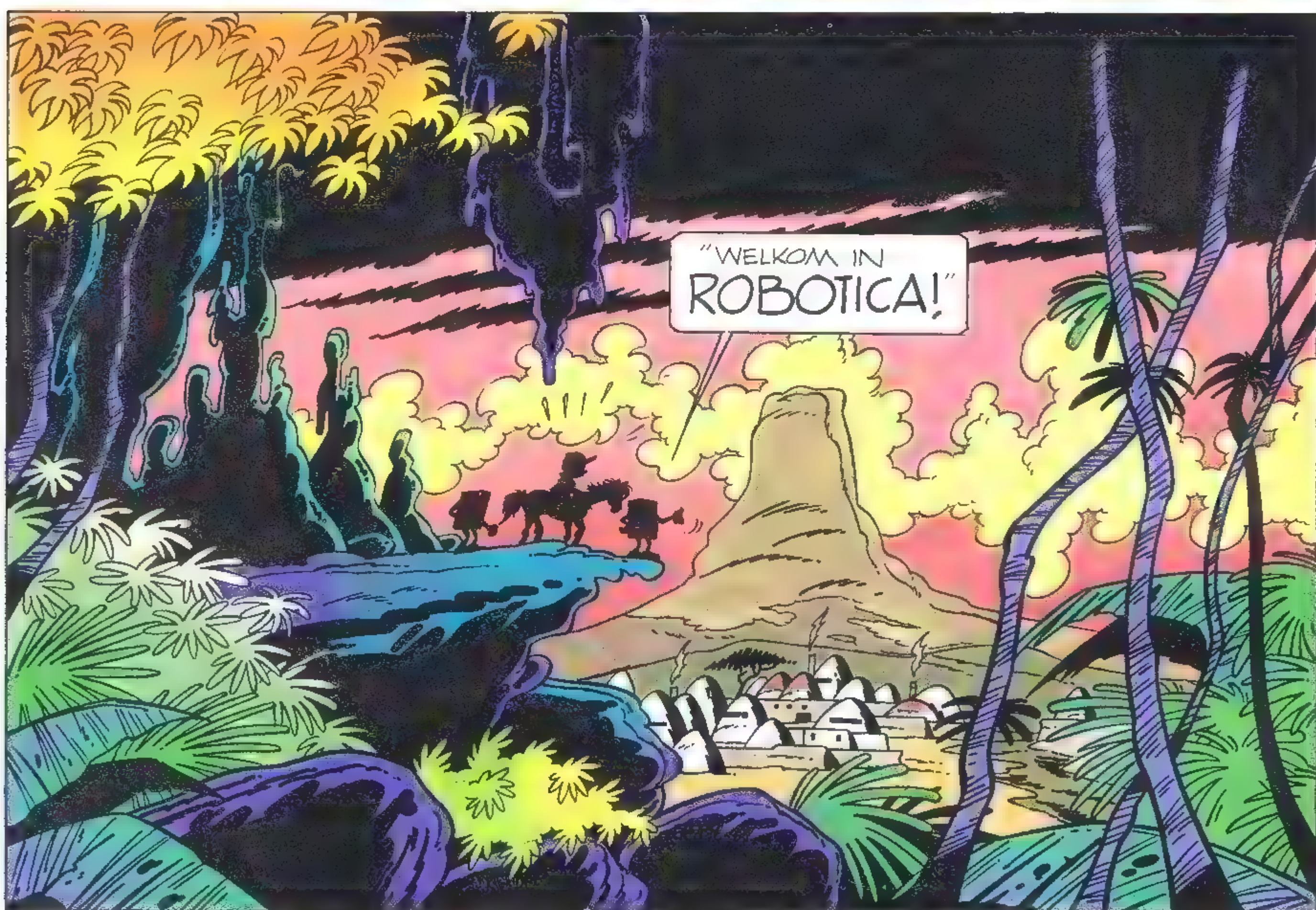
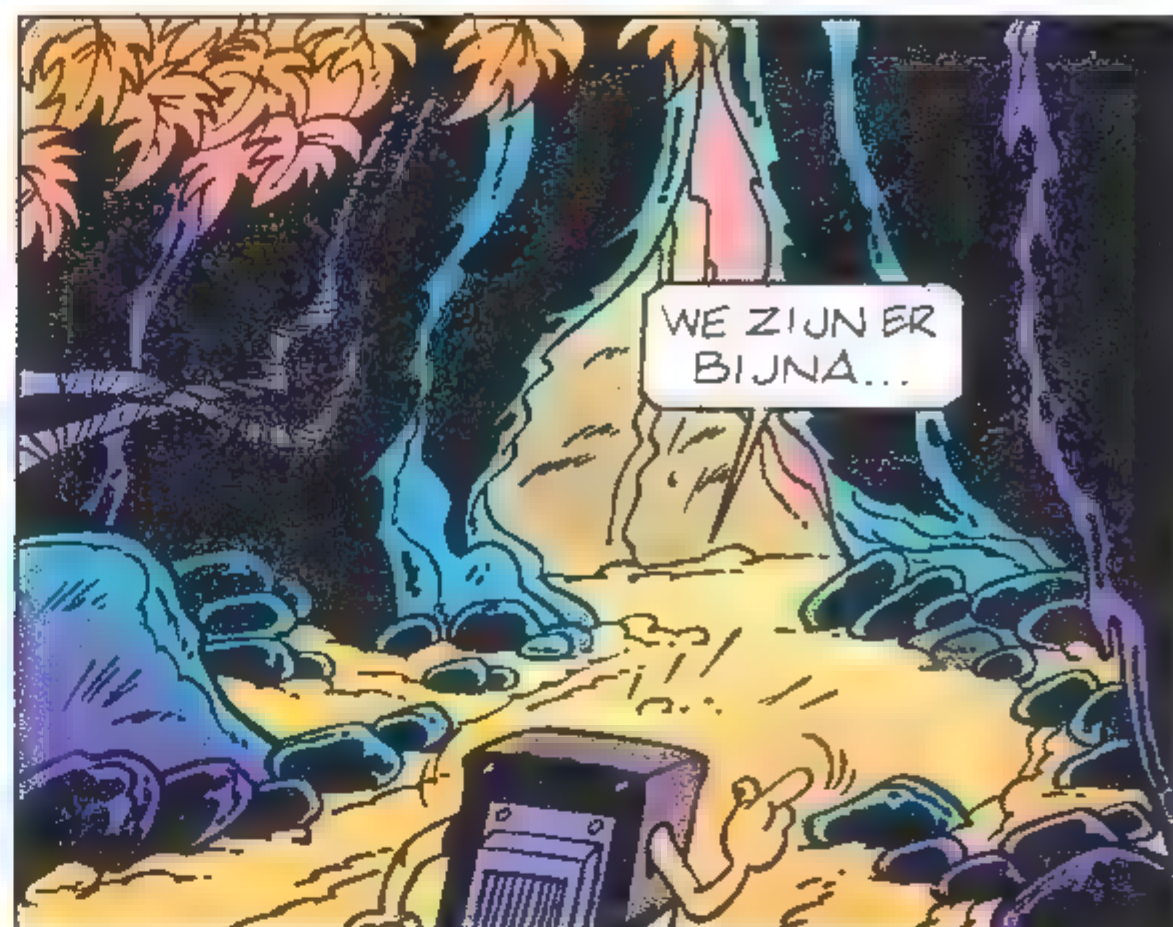
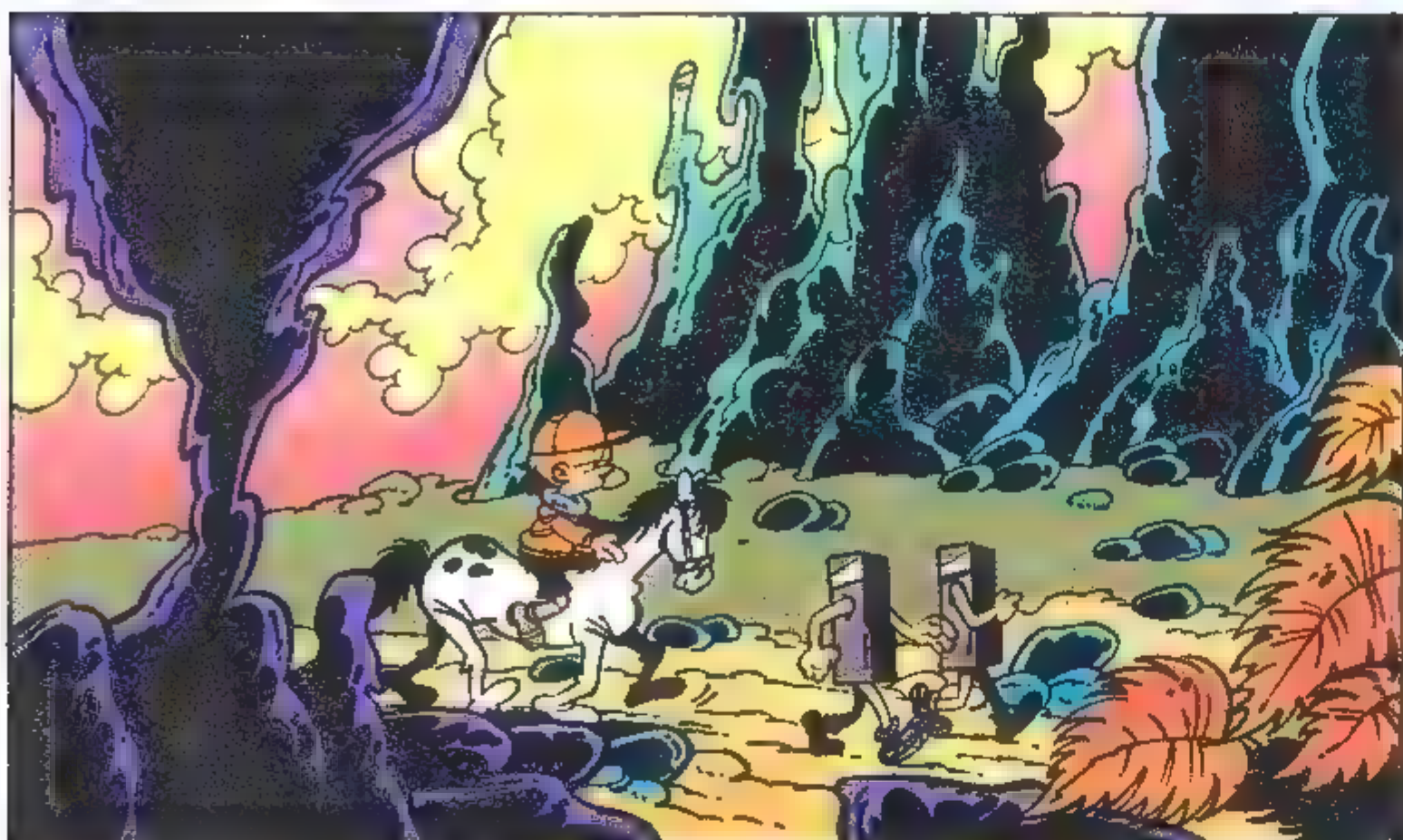
DE BROERTJES VLEGEL DE VIJF LANDEN DER MAGIE

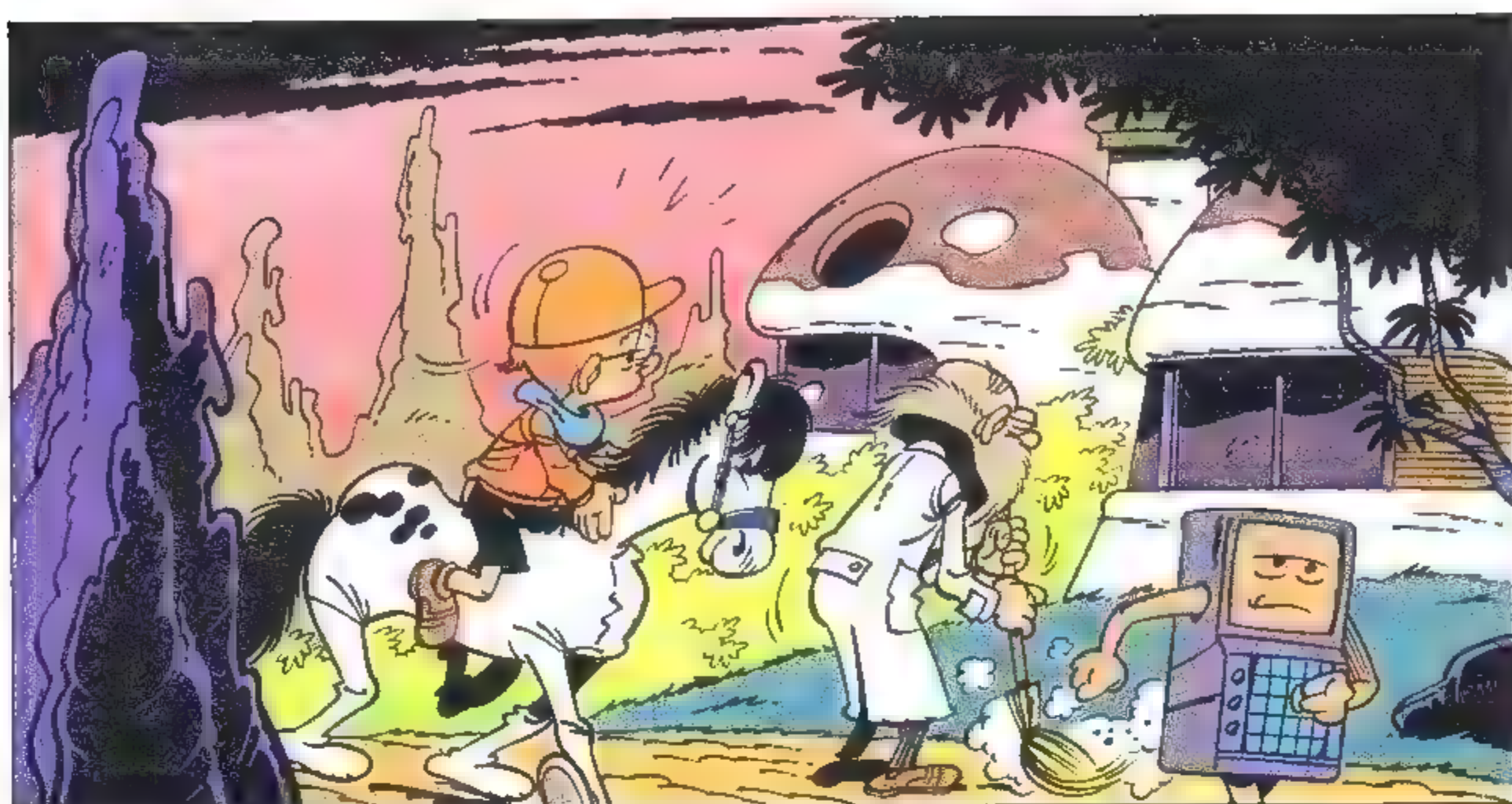

SAMENVATTING: Nadat ze zonder problemen de douane zijn gepasseerd, komen onze vrienden toe in het eerste magische land en ontmoeten er de plaatselijke tovenaars. Maar deze is werkelijk te onhandig! Onze vrienden besluiten hun weg verder te zetten...

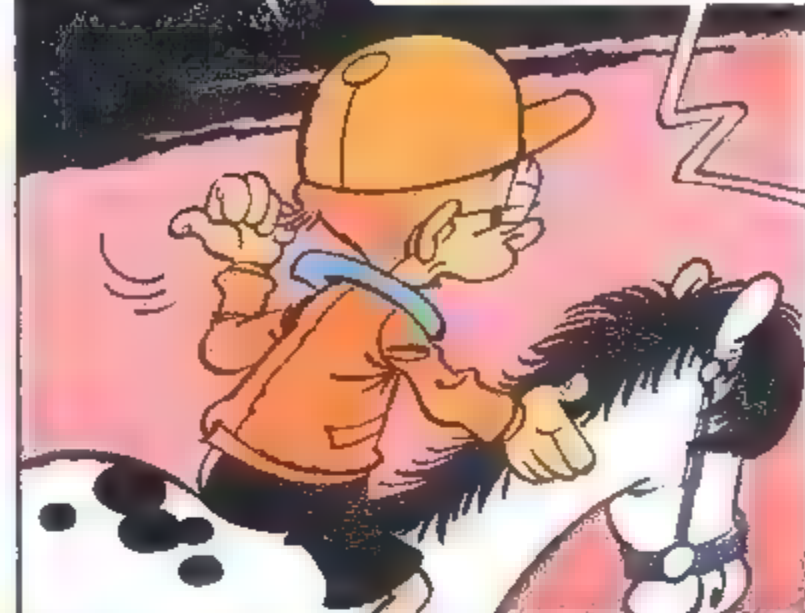
DE BROERTJES VLEGEL

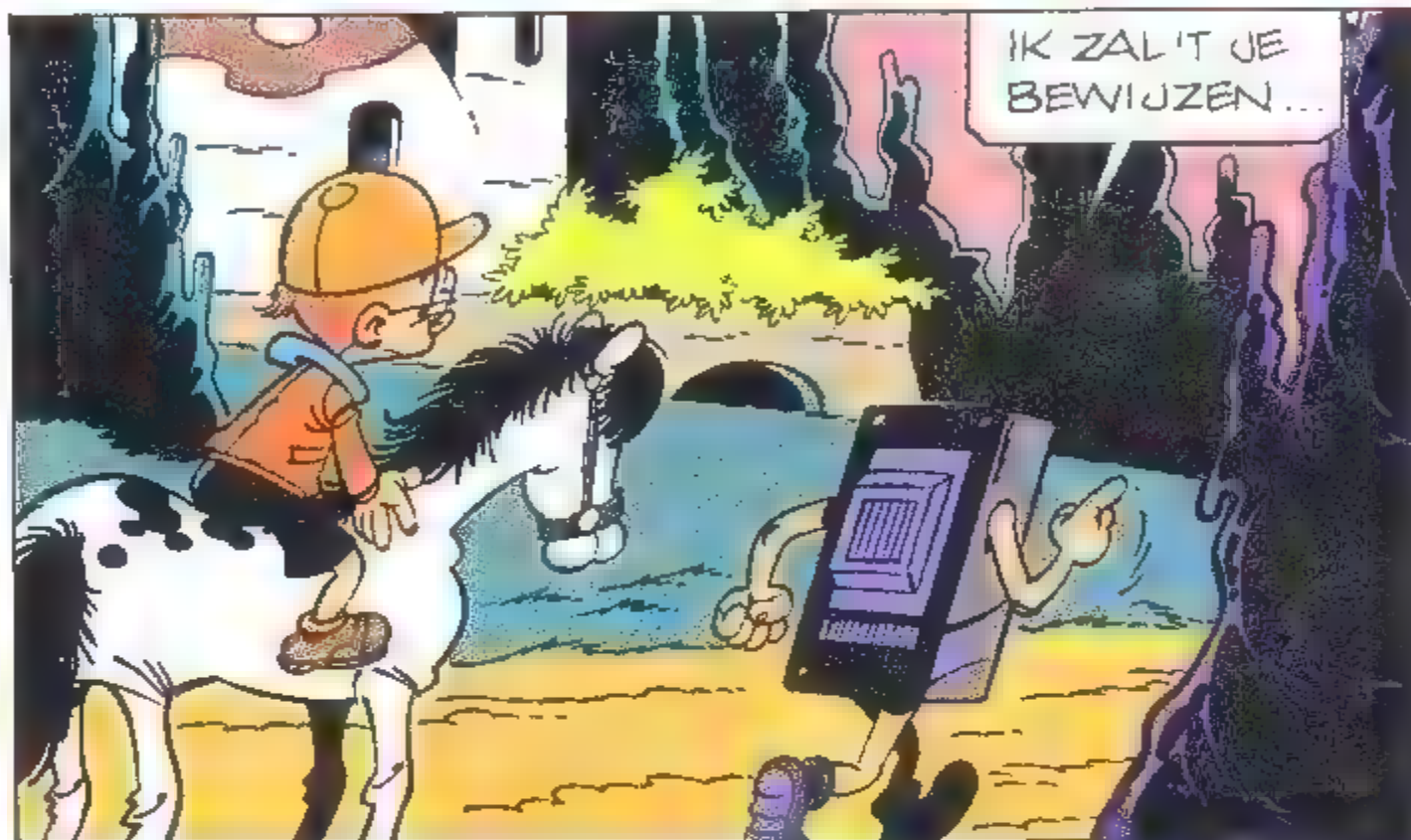
MAAR?!...DIE FIGUUR DAAR MET DIE WITTE BAARD, IS DAT NIET EEN...

... MENS, JA! DAT IS EÉN VAN DE GELEERDEN DIE ONS VELE JAREN GELEDEN IN ELKAAR HEEFT GEZET...

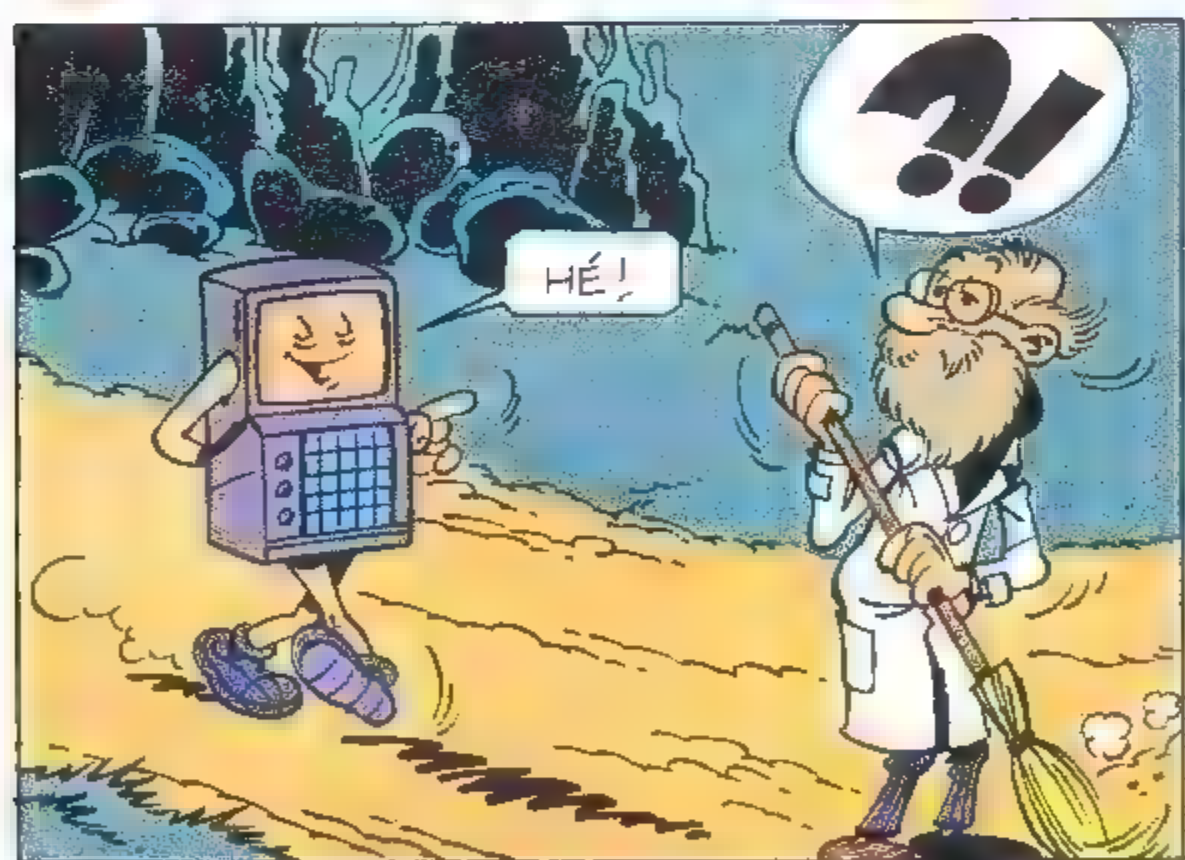

MAAR MOMENTEEL STAAN WIJ OP INTELLECTUEEL GEBIED VER BOVEN HEN ZODAT ZIJ ALLEEN NOG MAAR HUN NUT KUNNEN BEWIJZEN DOOR DE STRATEN TE VEGEN...

ECHT EEN ONGELETERD ZOOITJE...

IK ZAL 'T JE BEWIJZEN...

HÉ!

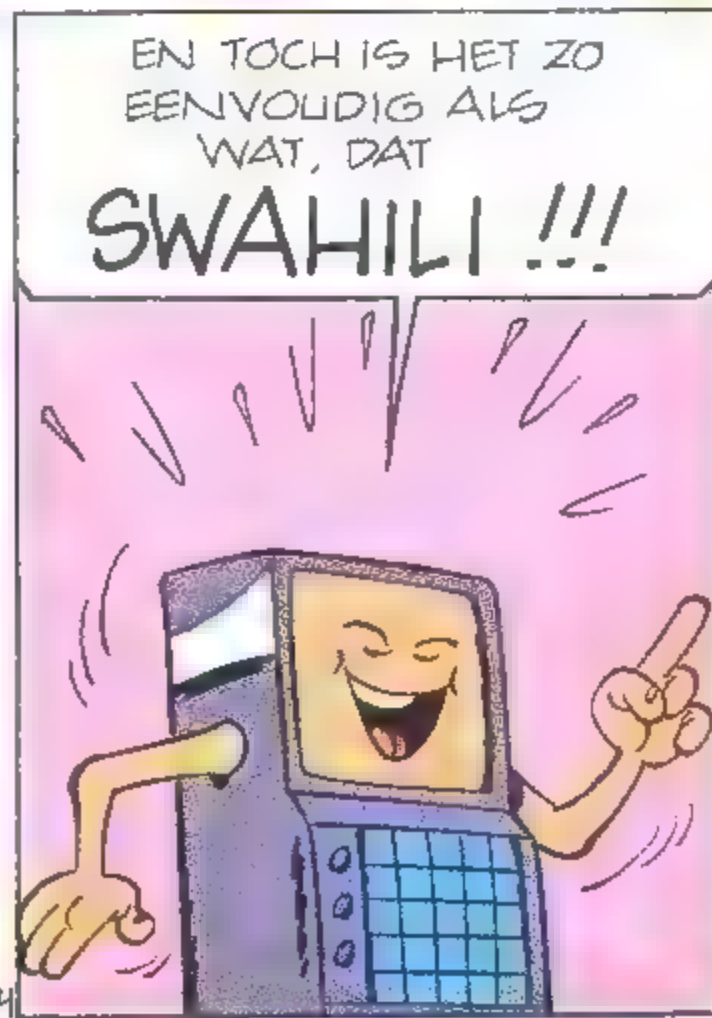
?!

KWA KAWAIRA HUTANGULUA KILA JINA LA LIMOJA AU LA UJMLA ISIPOKUWA NI MOJAWAPO MAA-LUM. BADALA YA KADHA WA KADHA, ENZ...

HAHA! ZAG JE HOE ONNOZEL HIJ KEEK? HIJ HEEFT GEEN SIKKEPIT BEGREPEN VAN WAT IK VERTELDE!

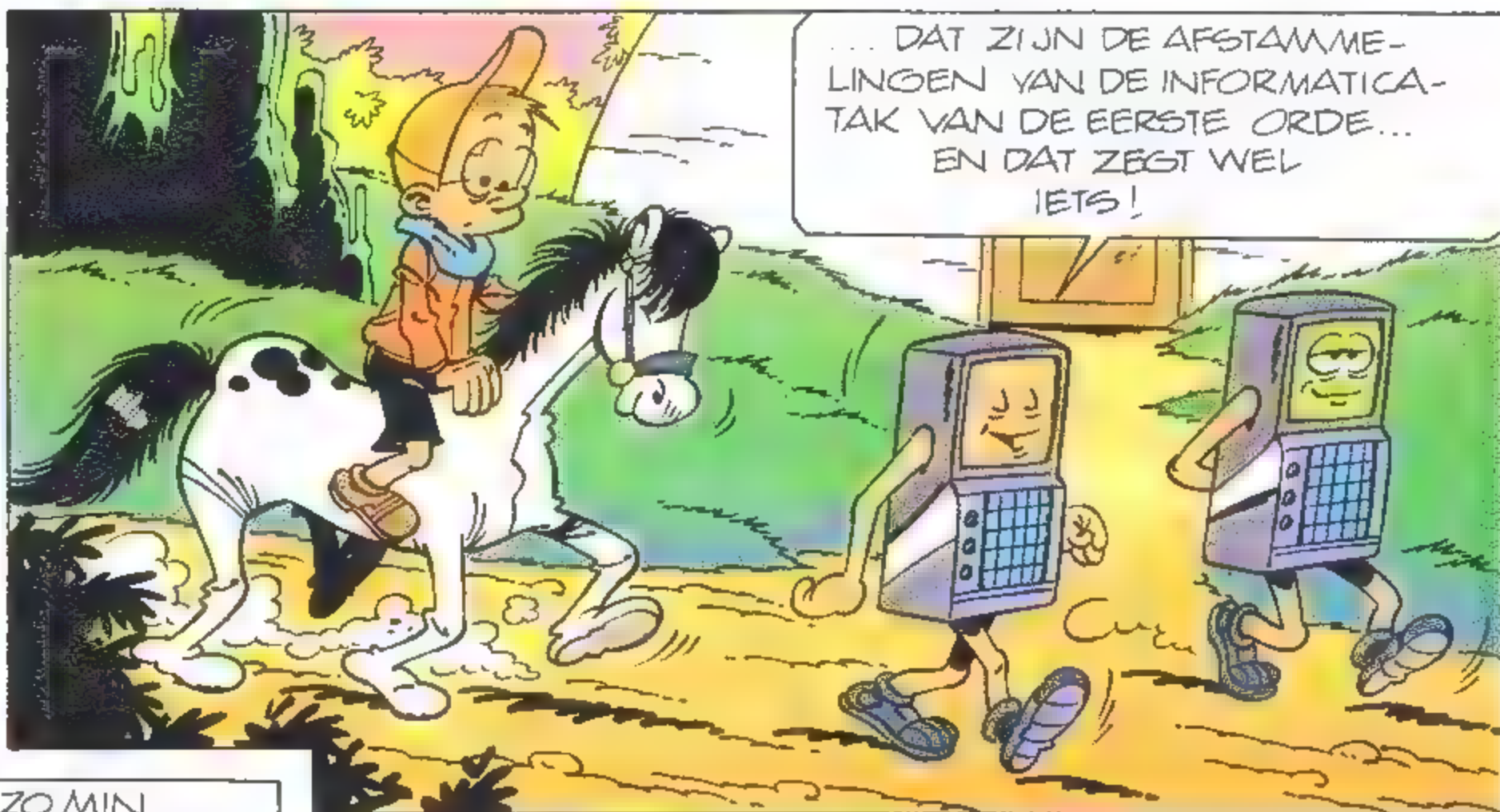
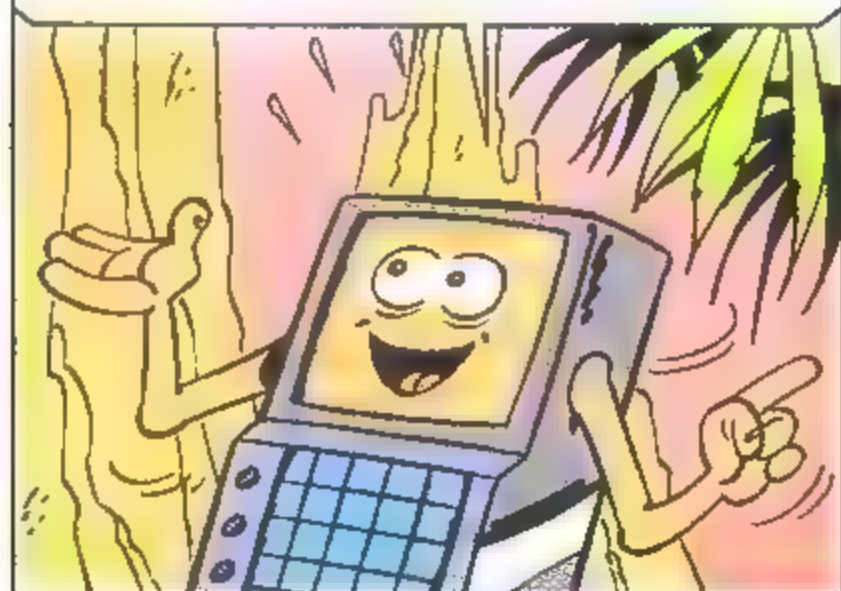

EN TOCH IS HET ZO EENVOLDIG ALS WAT, DAT
SWAHILI !!!

DE BROERTJES VLEGEL

WE GAAN NAAR DE RAAD DER
OUDEN... DAARIN ZITTEN
ONZE GELEERDE BOLLEBOZEN
MET EEN LITZONDER-
LIJK GEHEUGEN

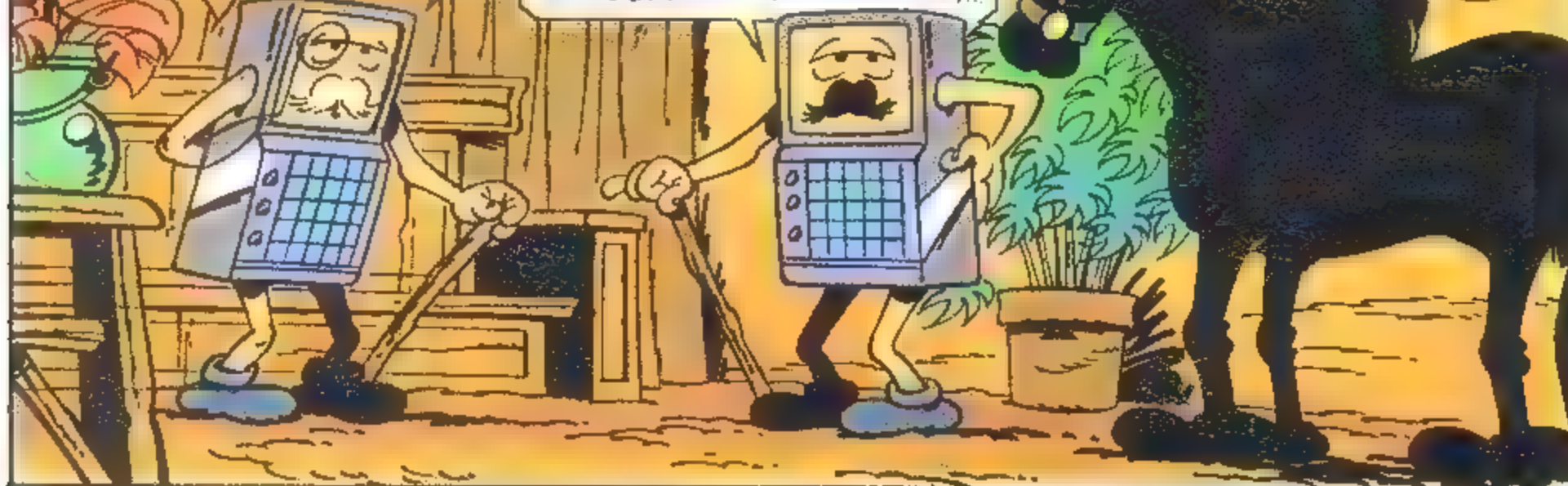

... DAT ZIJN DE AFSTAMME-
LINGEN VAN DE INFORMATICA-
TAK VAN DE EERSTE ORDE...
EN DAT ZEGT WEL
IETS!

EVEN LATER...

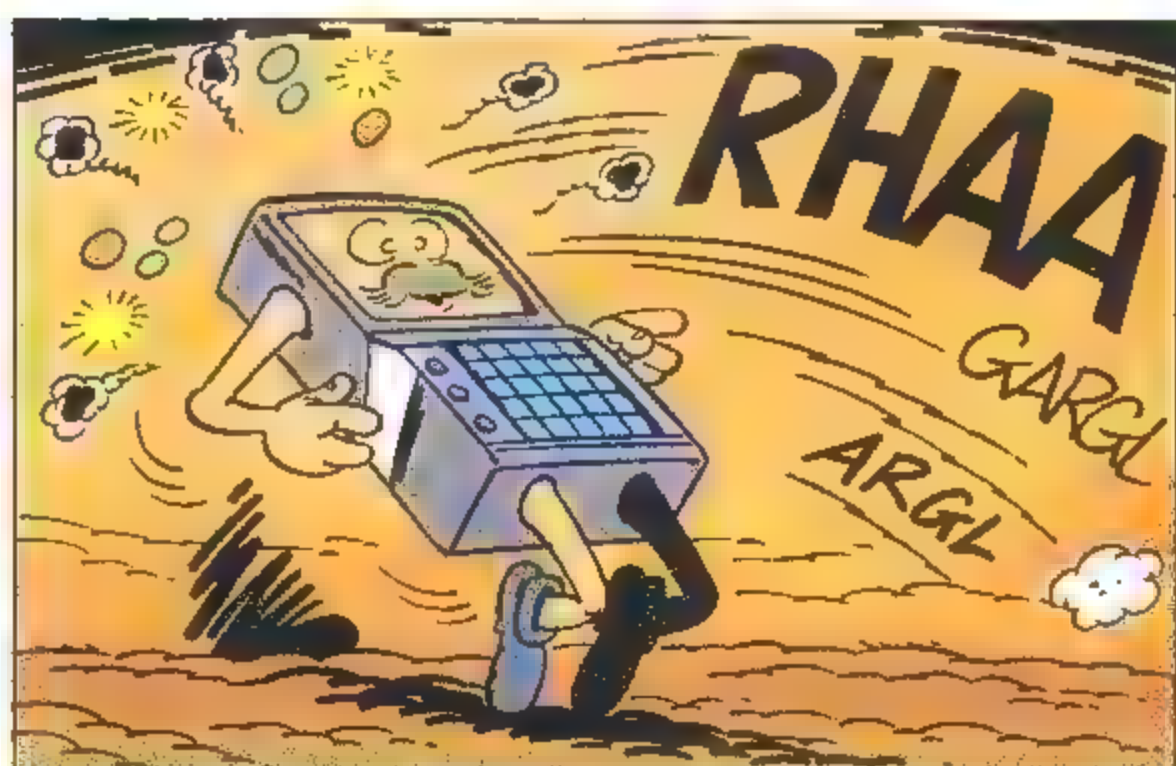
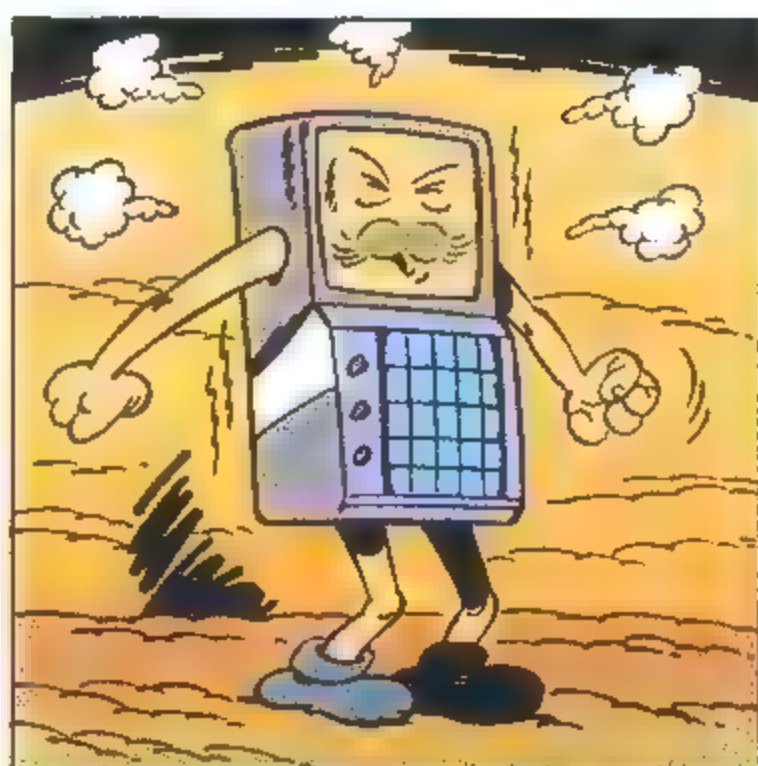
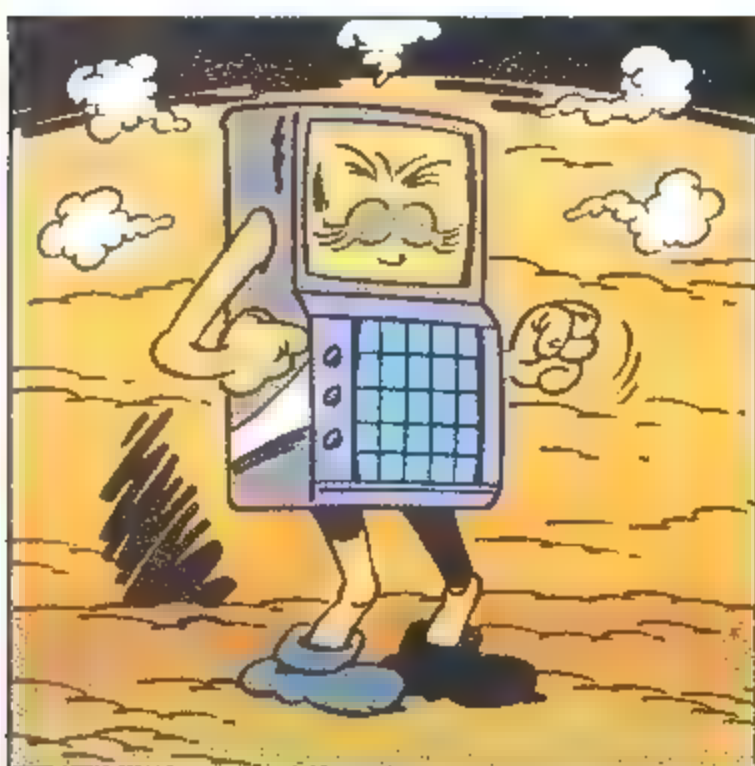
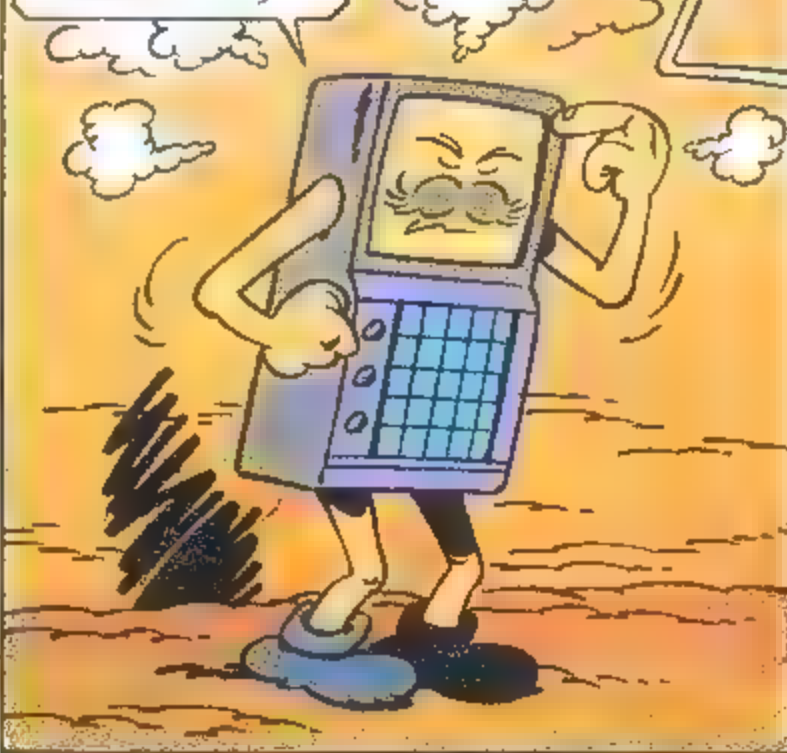
HM... EEN DELICATE
ZAAK... OM HET ZO
MAAR EENS LIT TE DRUK-
KEN... MET M'N OPLOS-
SEND VERMOGEN ZIE IK
GEEN MOGELIJKHEID
HULP TE BIEDEN!

IK NET ZO MIN...
DE WEERSTAND VAN
EEN METAAL BERE-
KENEN OF DE
"SMURFS" IN M'N
GEHEUGEN OPNE-
MEN... DAT IS GEEN PRO-
BLEEM... MAAR HIER HEB
IK GEEN ANTWOORD OP!

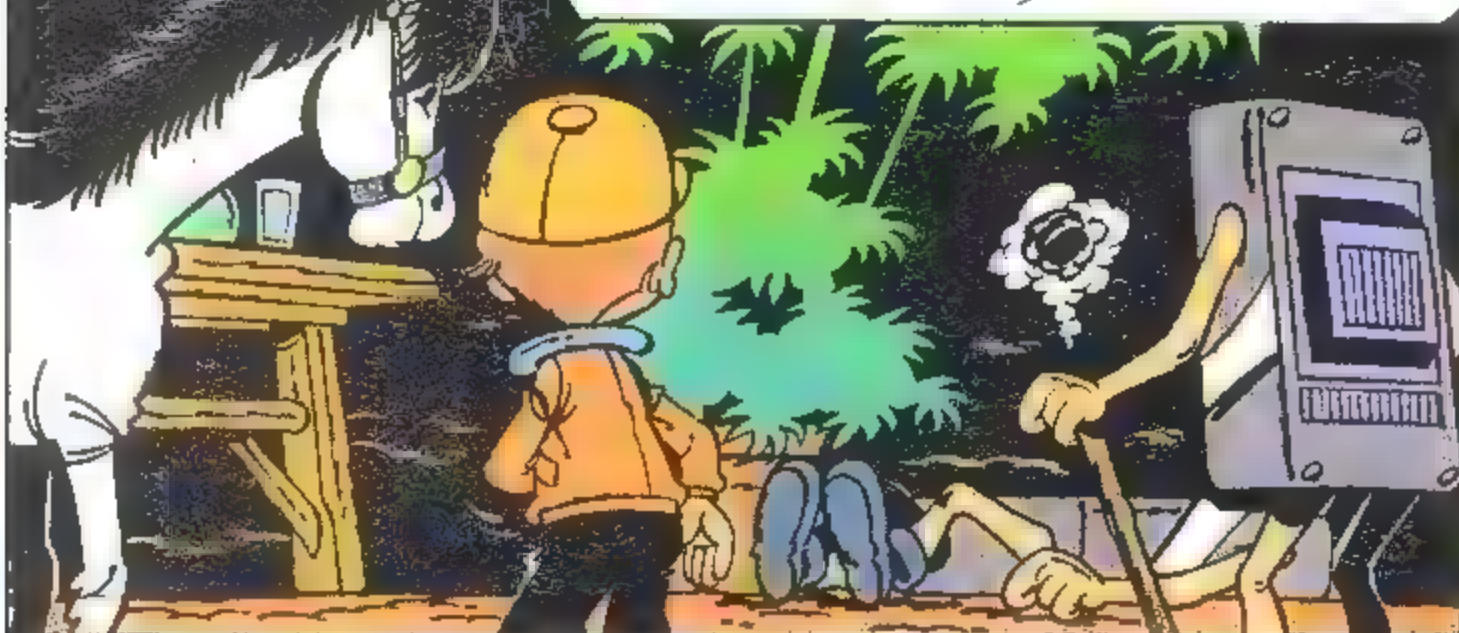
EN JIJ X3, WAT DENK JIJ ERVAN?

STIL! IK
DENK NA!

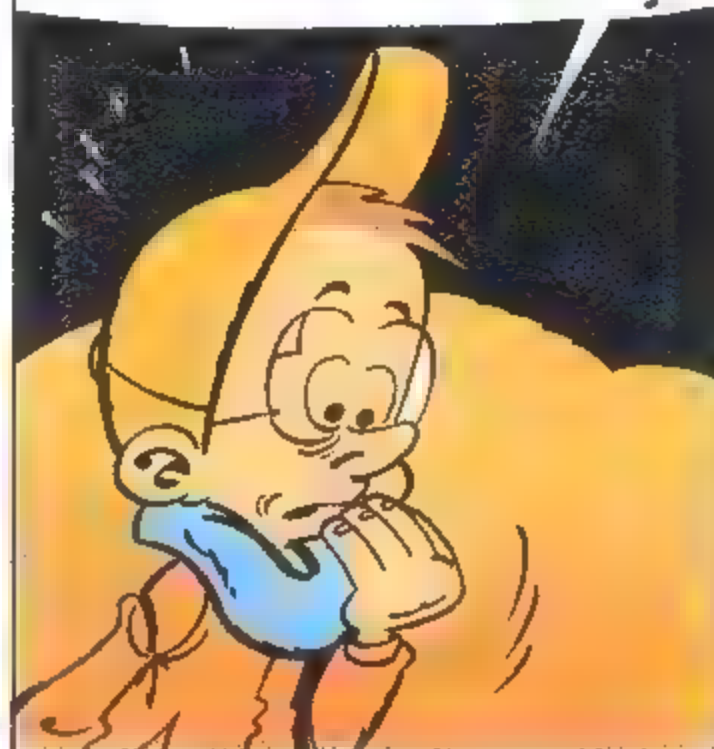

WAT... WAT
HEEFT HIJ?!

OH, NIETS AAN DE HAND... DAT
HEEFT HIJ SOMS. ALS HIJ
Z'N GEHEUGEN OVERBELAST,
RAKEN Z'N CIRCUITS LITTOEPLIT
EN DAN SLAAT HIJ "BLOM"
OP TILT!

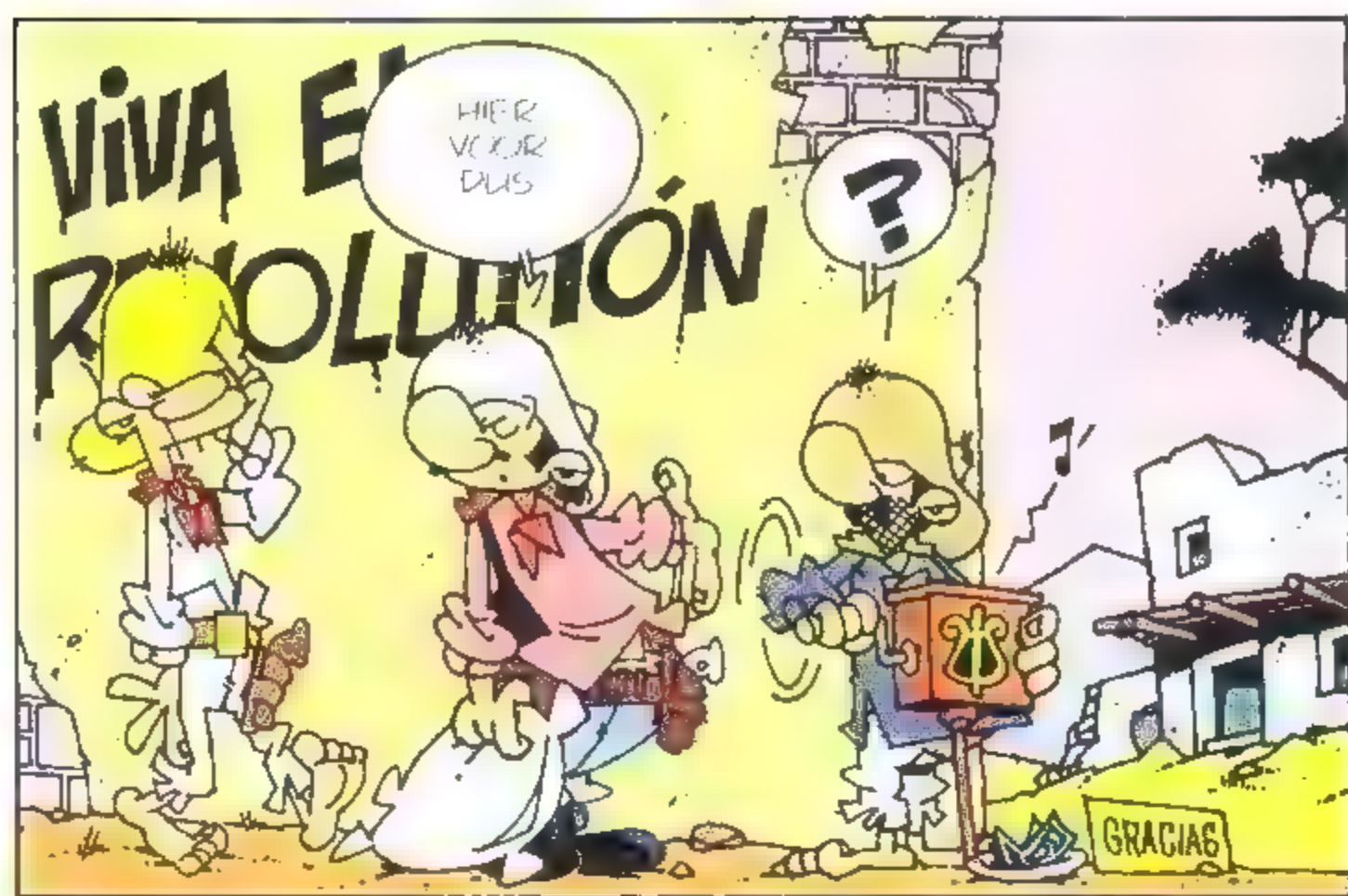
MAAR... HIJ... WE
MOETEN HEM
BIJBRENGEN!!

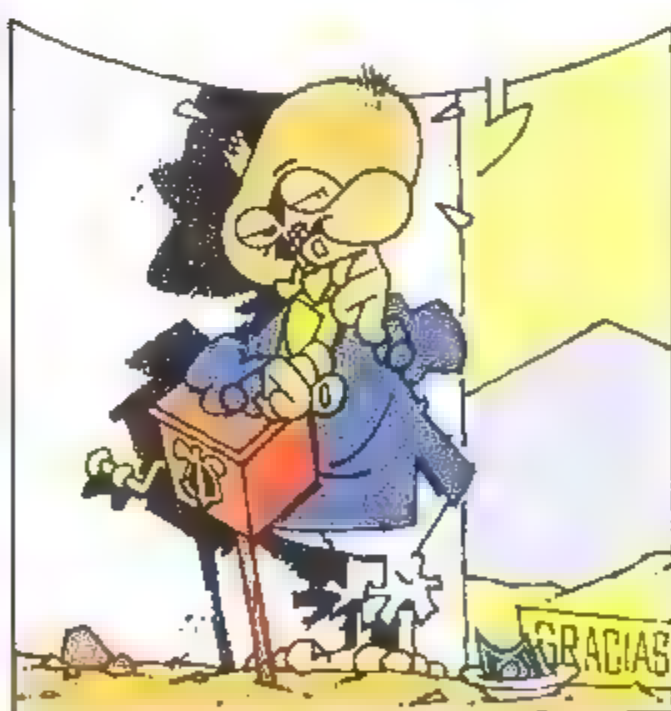
... AH, EEN GLAS
WATER...

VIVA ZAPAPA

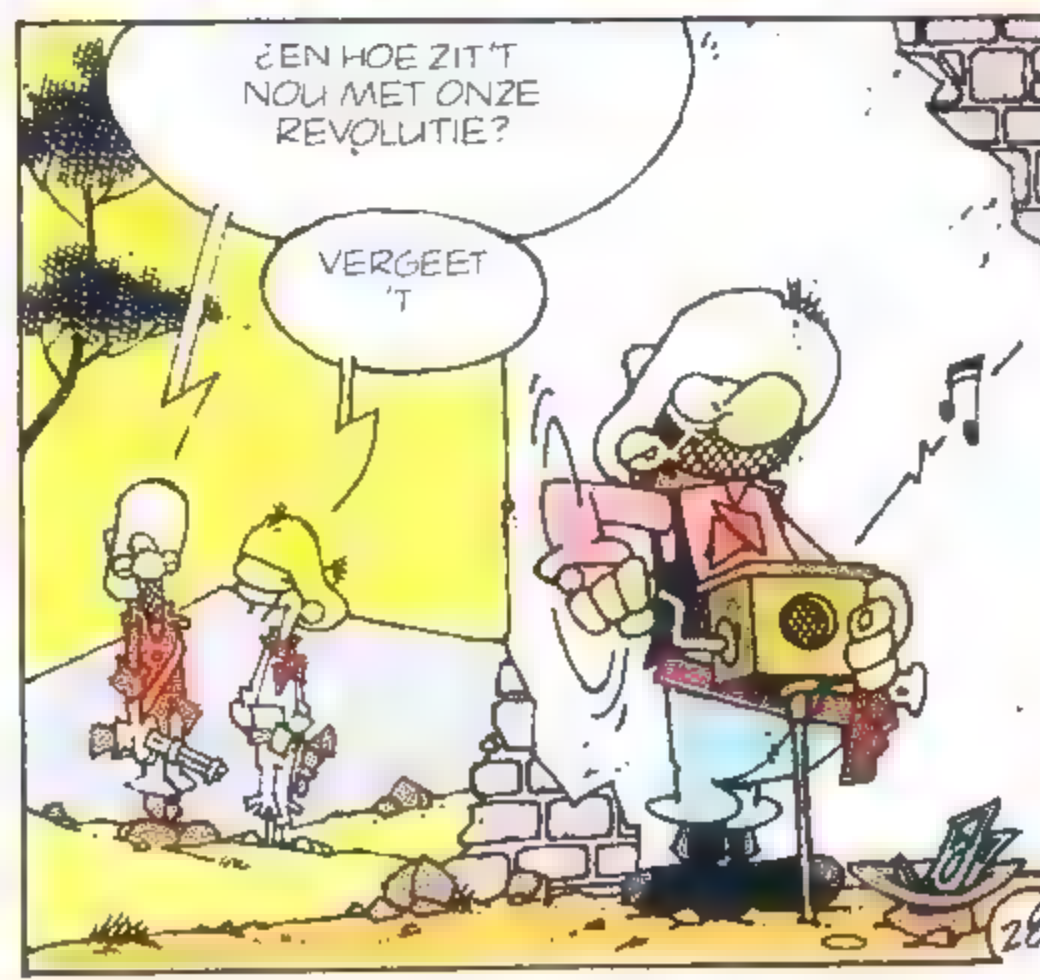
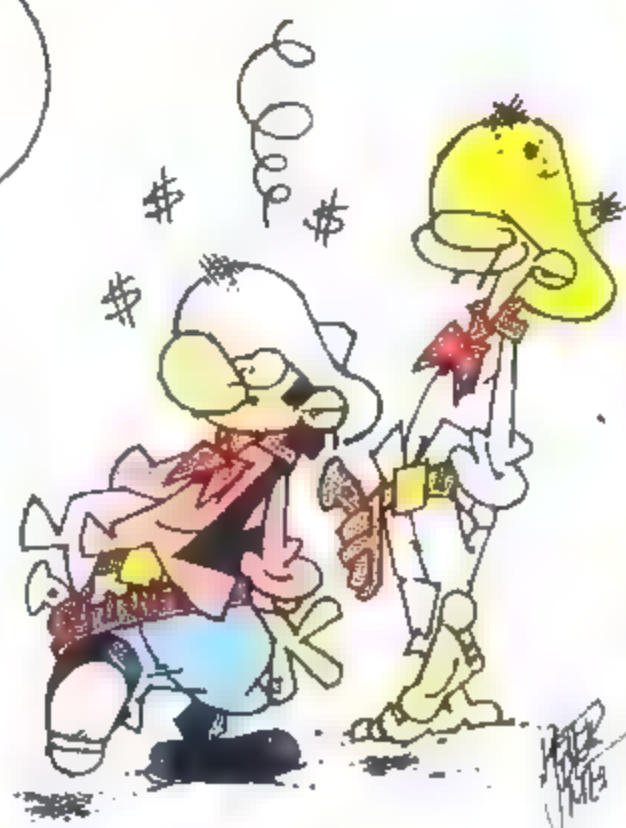
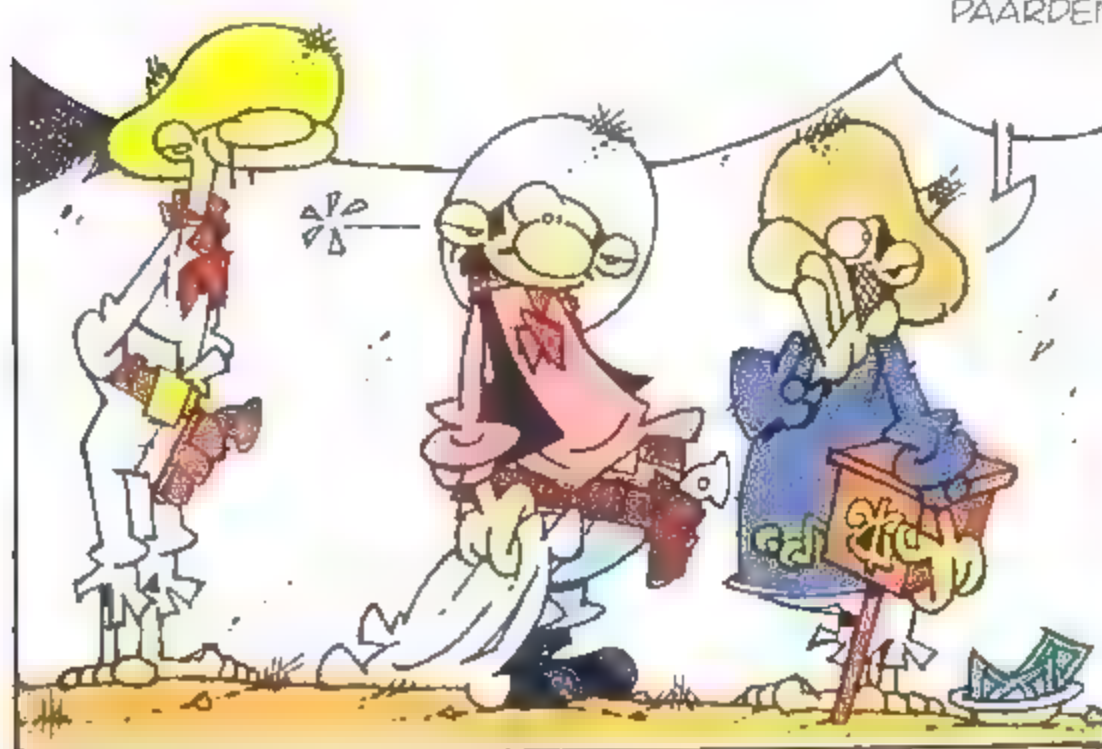

ACH SEÑOR, IK ZIE 'M NOG NAAR Z'N WERK GAAN. IEDERE DAG VOOR DAG EN DAUW. WEER OF GEEN WEER. 'N BEUL VAN 'N CHEF EN DAT ALLEMAAL VOOR 'N PAAR GRIJPSLUIVERS.

MAAR ALSTUBIEFT, SEÑOR, VERTEL DAT NIET VERDER. WANT ALS DE FISCUS ER ACHTER KOMT, DAN ZAL IK MIJN BUITEN IN ACAPULCO MOETEN VER- KOPEN.

OF M'N REN- PAARDEN.

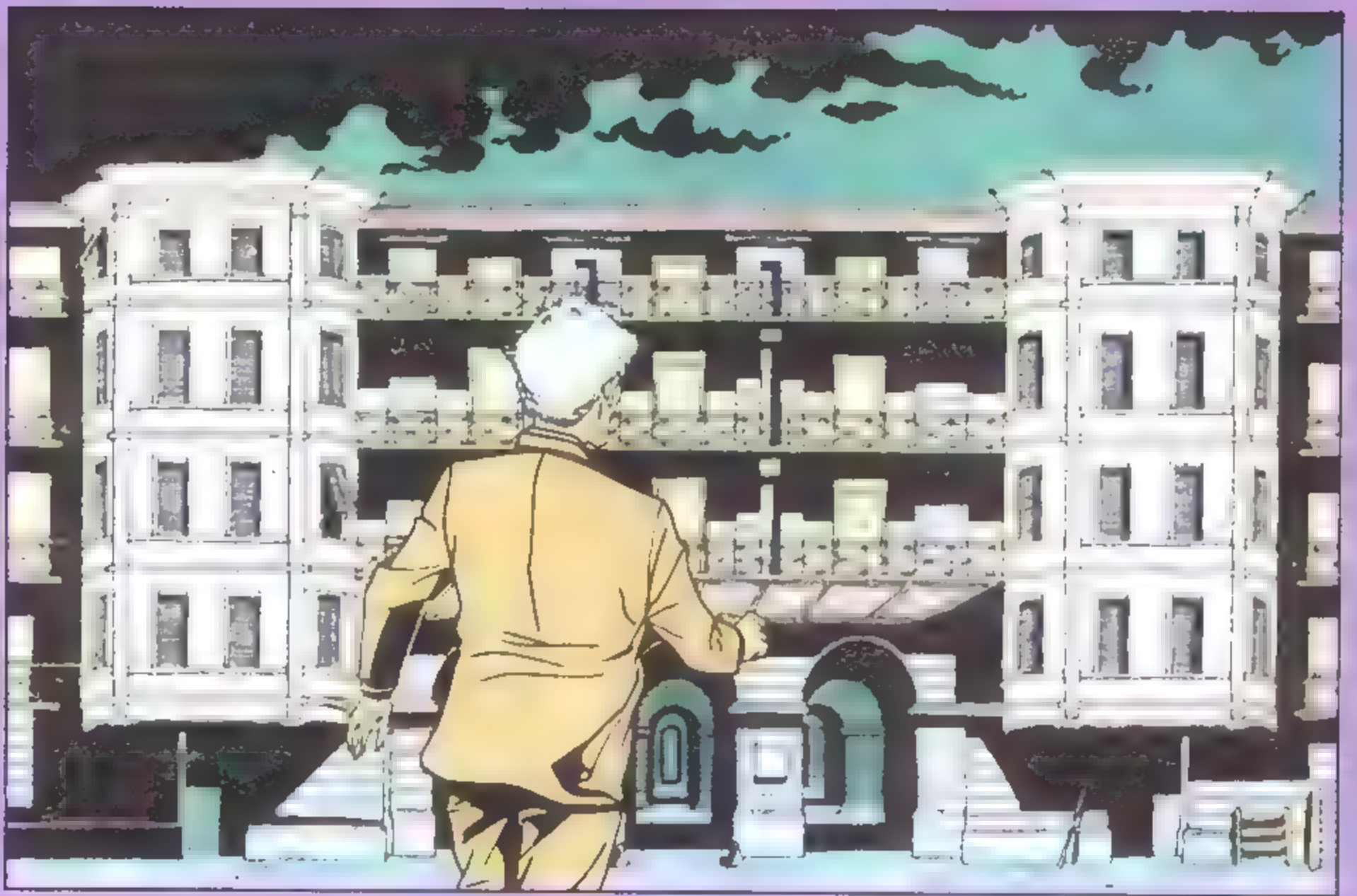

STRIPS EN ARCHITECTUUR

Bij de documentatie die voor het maken van een stripverhaal nodig is, hoort fotomateriaal van de steden waarin de strip zich afspeelt. Een tekenaar kan natuurlijk zelf straten, pleinen, kortom een complete architectuur bedenken gebaseerd op bestaande situaties, maar hij kan ook duidelijk laten zien op welke plaats zich bepaalde scènes afspelen. De Dam is een van de bekendste gedeelten van Amsterdam en zal door veel lezers herkend worden, ook wanneer ze niet zelf in Amsterdam wonen.

Een tekenaar die vaak Amsterdamse decors in zijn strip gebruikt is Theo van den Boogaard. Als we bijvoorbeeld *Sjef van Oekel bijt van zich af* doorbladeren, herkennen we in het eerste verhaal "Godendeemster" de omgeving van de Amstel en het Stope-ragebouw. In vrijwel ieder album uit de serie zijn voor de oplettende lezer wel stukjes te herkennen.

Amsterdam komen we in veel Nederlandse stripverhalen tegen, maar ook in een enkele Franse. Francq en Bob de Groot maken voor Dargaud de serie *Vrouwen en steden*, korte verhalen waarin telkens een vrouw en een stad centraal staan. In het verhaal "Gerda" is de stad Amsterdam. Francq maakt Amsterdam herkenbaar door

de typisch Amsterdamse grachten een aantal keren in beeld te brengen. Andere steden waarin de verhalen zich afspelen zijn Marseille, New York en Brussel.

M. Danverre en Peter Li kozen voor een soortgelijke aanpak in hun strip *Metropoles*. De helden van het verhaal verplaatsen zich door verschillende grote steden. In het eerste deel zijn dat

Rome, Parijs, Bordeaux en Antwerpen.

Brussel komen we tegen in *De droom van de Walvis*, het eerste deel van de serie *Ragebol* en in *Snake* uit de serie *Bob Morane*. Er zijn twee plaatsen in Brussel die regelmatig in stripverhalen terugkeren, namelijk het Natuurhistorisch Museum met de grote dinosaurusgeraamten en het Atomium. Het Atomium gaf zelfs de naam aan een hele stroming in de stripwereld, namelijk de *atoomstijl*. Een strip die min of meer in die stijl getekend is, is *Atomium 58* van Bernard Deville. Niet alleen speelt het Atomium zelf een belangrijke rol in dit verhaal, maar ook de wereldtentoonstelling van 1958, ter gelegenheid waarvan dit bouwwerk werd opgericht.

Vloedgolf

Andere opvallende architectuurelementen zijn de Eiffeltoren in Parijs en het Vrijheidsbeeld in New York. Het Vrijheidsbeeld komen we regelmatig tegen in de serie *Knipoogjes* van Ernst. Steeds weer weet hij nieuwe grappen rond dit beeld te bedenken. Het speelt ook een belangrijke rol in *Het woedende water*, een van de eerste verhalen in de serie *Ravian*. New York is hierin verwoest door een vloedgolf,

maar we herkennen de stad nog wel, juist door dit soort architectuurelementen. Iets dergelijks deed Adamov in *De waters van Dodemaan*, een verhaal dat zich afspeelt in een verwoest Parijs. Een toekomstige versie van diezelfde stad vormt ook het decor van *Kermis der onsterfelijken* van Enki Bilal.

Een al even vreemdsoortig Parijs is de stad waarin de avonturen van *Isabelle Avondrood* plaatsvinden. Het is een wereld die bevolkt is door monsters, demonen, krankzinnigen en gedachten. De verhalen zijn echter niet in de toekomst, maar in het verleden gesitueerd, namelijk de jaren rond de Eerste Wereldoorlog. Parijs is duidelijk herkenbaar, maar de stad van *Isabelle Avondrood* bestaat niet meer - en heeft misschien wel nooit bestaan.

De tekenaar van de strip, Jacques Tardi, is zelf een geboren Parijzenaar. Een meer realistische versie van de stad is terug te vinden in zijn detectivestrip *Nestor Burma*, bewerkingen van de klassieke speurdersromans van de schrijver Léo Malet. *Sluiers over de Pont de Tolbiac* en *120, Rue de la Gare* gaven een schitterend, onovertroffen beeld van de stad: grijs, hard en onbuigzaam, een broedplaats van misdaad en corruptie.

Verwoestende robot

Maar om nog even terug te keren naar New York: er is eigenlijk geen tekenaar die deze strip mooier in beeld heeft gebracht dan Will Eisner. In zijn meest recente boeken over de stad schetst hij een beeld van het huidige New York. Het New York van de jaren dertig vinden we terug in *Een contract met God* en *Levenskracht*.

Verschillende Europese striphelden bezochten in de loop der jaren New York. Het New York van de verwoestende robot *Ranx* verschilt niet zo veel van de stad zoals die er nu uit ziet, maar tekenaar Liberatore heeft de

sfeer nog grimmiger gemaakt. Leo Tomasini, een Belgische politie-inspecteur, lost in *Divine Justice* een moordzaak op in New York. De eerste tekening in het album laat een indrukwekkende *skyline* van Manhattan zien, het eerste dat je ziet wanneer je per boot New York nadert. Dat merkte Bernard Prince ook, twintig jaar geleden in *Avontuur in Manhattan*.

Oude en zeer oude gebouwen

Londen vormde een aantal malen het decor voor de avonturen van *Blake en Mortimer*. We herkennen de Tower en de Big Ben in strips als *Het gele teken* en *Het halssnoer van de koningin*. Zonder het gele teken hadden strip-liefhebbers waarschijnlijk nooit gehoord van Limehouse dock.

Jacobs stond erom bekend dat hij zich uitstekend documenteerde voor hij aan een verhaal begon. Niettemin is hijzelf bijvoorbeeld nooit in Japan ge-

weest. Maar wie *De drie formules van professor Sato* leest, zou denken dat Jacobs zelf in Tokio heeft gewoond. In verschillende strips wordt ons iets verteld over het bouwen in de middel-eeuwen. In *De kathedraal* zien we Tristan Madoc aan het werk als architect en in *De beheksing* speelt de bouw van de Notre Dame een grote rol. Een mooi voorbeeld van architectuur in de oudheid is natuurlijk de pyramide die we in veel strips aantreffen, maar de tekenaar die ongetwijfeld het meest historisch en architectonisch verantwoord de pyramides heeft weergegeven, is Edgar P. Jacobs. Oude en zeer oude gebouwen komen we ook tegen in de strips van Jacques Martin. Hij maakte het zich nog wat moeilijker dan tekenaars die hun strips in onze tijd situeren, want op basis van overblijfselen en archeologische vondsten moest Martin vaak gebouwen reconstrueren zoals die er in de Romeinse tijd uitgezien kunnen hebben. Ook de *Papyrus*-verhalen van Lucien de Gieter spelen zich in de oudheid af, en het is te zien dat hij zich veel moeite heeft getroost een zo getrouw mogelijk beeld van die periode te geven. In het tot nu toe laatste deel van de serie wordt heel gedetailleerd beschrijven hoe de oude Egyptenaren hun obeliskken uit de rots hakten en over het water naar hun bestemming vervoerden. Enkele van die obeliskken kwamen tenslotte in Europa terecht. De obelisk die door Napoleon uit Egypte werd meegenomen ('gejat', kun je rustig zeggen) staat midden in Parijs, een herkenningspunt voor toeristen maar ook voor vele tekenaars die hun verhalen in die stad situeren...

Van de Romeinse tijd maken we nu een enorme sprong naar de toekomst. Tot nu toe hebben we het steeds gehad over bestaande architectuur, maar er zijn ook tekenaars die verhalen maken die zich afspelen in de toekomst of in

een gefantaseerde wereld. Zo'n tekenaar is Francois Schuiten, die in de serie *De duistere steden* zelfs een hoofdrol geeft aan zulke verzonnen steden. Met zijn broer Luc, die architect is, maakte hij een aantal prachtige strips, waarin soms duizelingwekkende bouwwerken voorkomen. Een mooi voorbeeld daarvan is *De holle aarde*, dat zich afspeelt in het binnenste van een holle planeet.

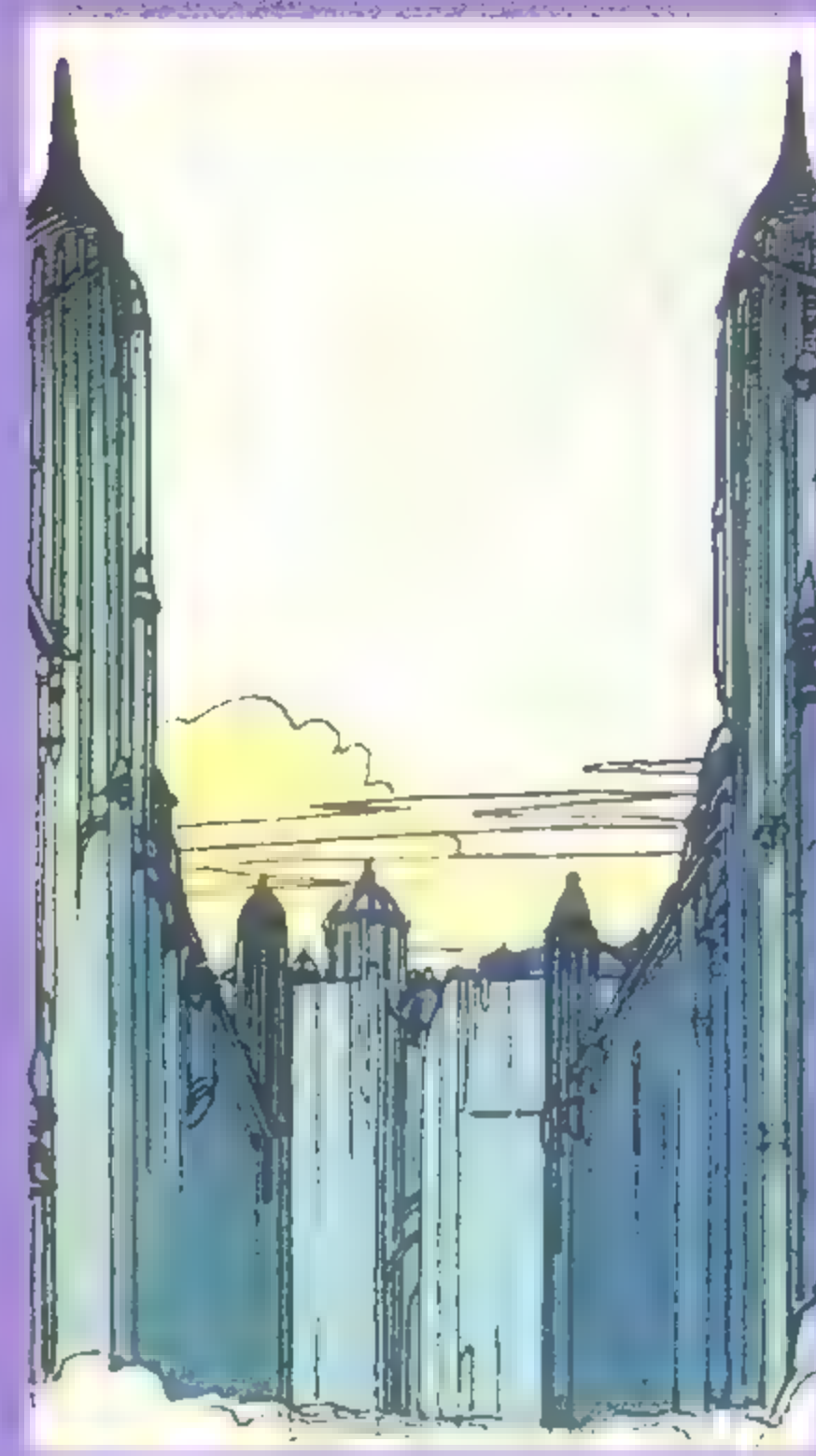
Francois Schuiten is een van de meesters van de *denkbeeldige architectuur*. Zijn verhalen spelen zich af in steden en gebouwen die speciaal voor de strip zijn ontworpen en een geheel eigen leven leiden.

Stad van de toekomst

Een bijzonder voorbeeld van een strip over architectuur is *De onbestaanbare stad* van Bilal en Christin. Een idealistische architect bouwt in dit verhaal met het geld van een overleden fabrieksdirecteur een ideale stad. Het contrast tussen de grauwe arbeiderswijken in het industriegebied en zijn stad van de toekomst is groot, maar Bilal en Christin stellen zich terecht de vraag welke van de twee steden nu ideaal is om in te leven.

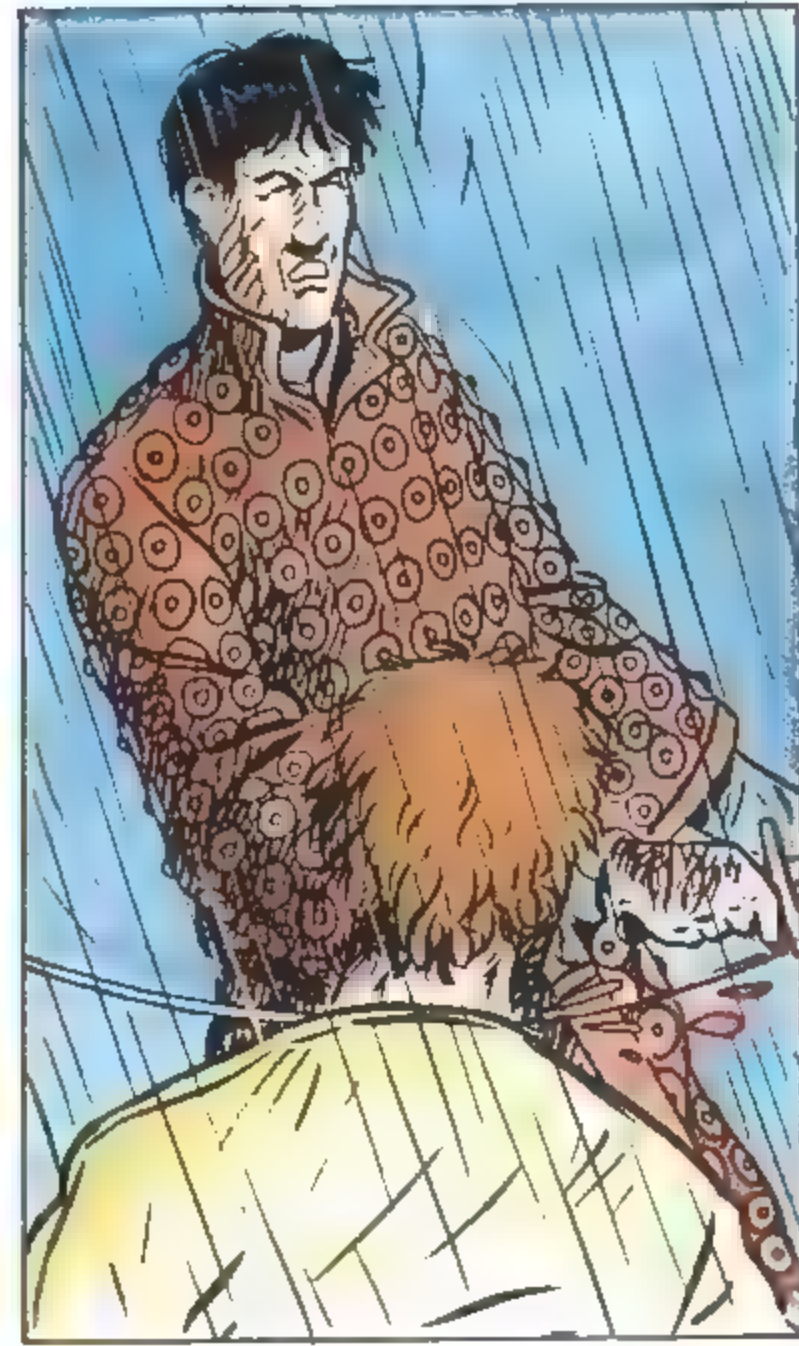
Door de eeuwen heen zijn er architecten geweest die de stad zagen als meer dan een verzameling gebouwen waarin mensen moeten wonen. Ze probeer-

den ook een leefomgeving te scheppen. Vaak bleef er van hun idealen niet meer over dan een rijtje huizen. Een rijtje huizen dat nu misschien dienst doet als decor voor een stripverhaal. Het is aardig om stripverhalen eens iets anders te bekijken, zoals we nu gedaan hebben, en om die decors voor even op de voorgrond te plaatsen.

SILVESTER VAN ROCHEFORT

SAMENVATTING: September 1170. Silvester van Rochefort is op weg in het gezelschap van zijn vader en diens vriend. Als ze zich klaar maken voor de nacht worden ze door een bende plundersaars overvallen! Silvester die toch kon vluchten is getuige van de afslachting...

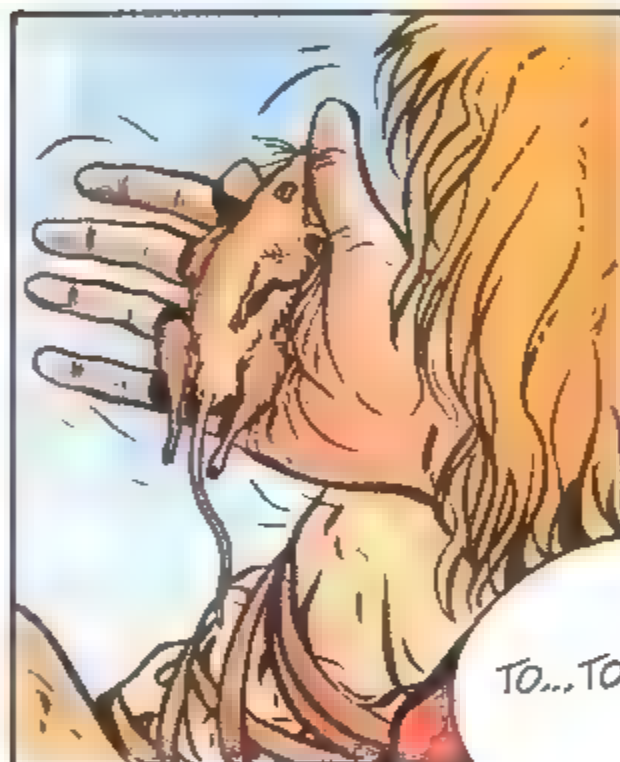
NEEEE!

HÉ! ER IS ER NOG EEN!

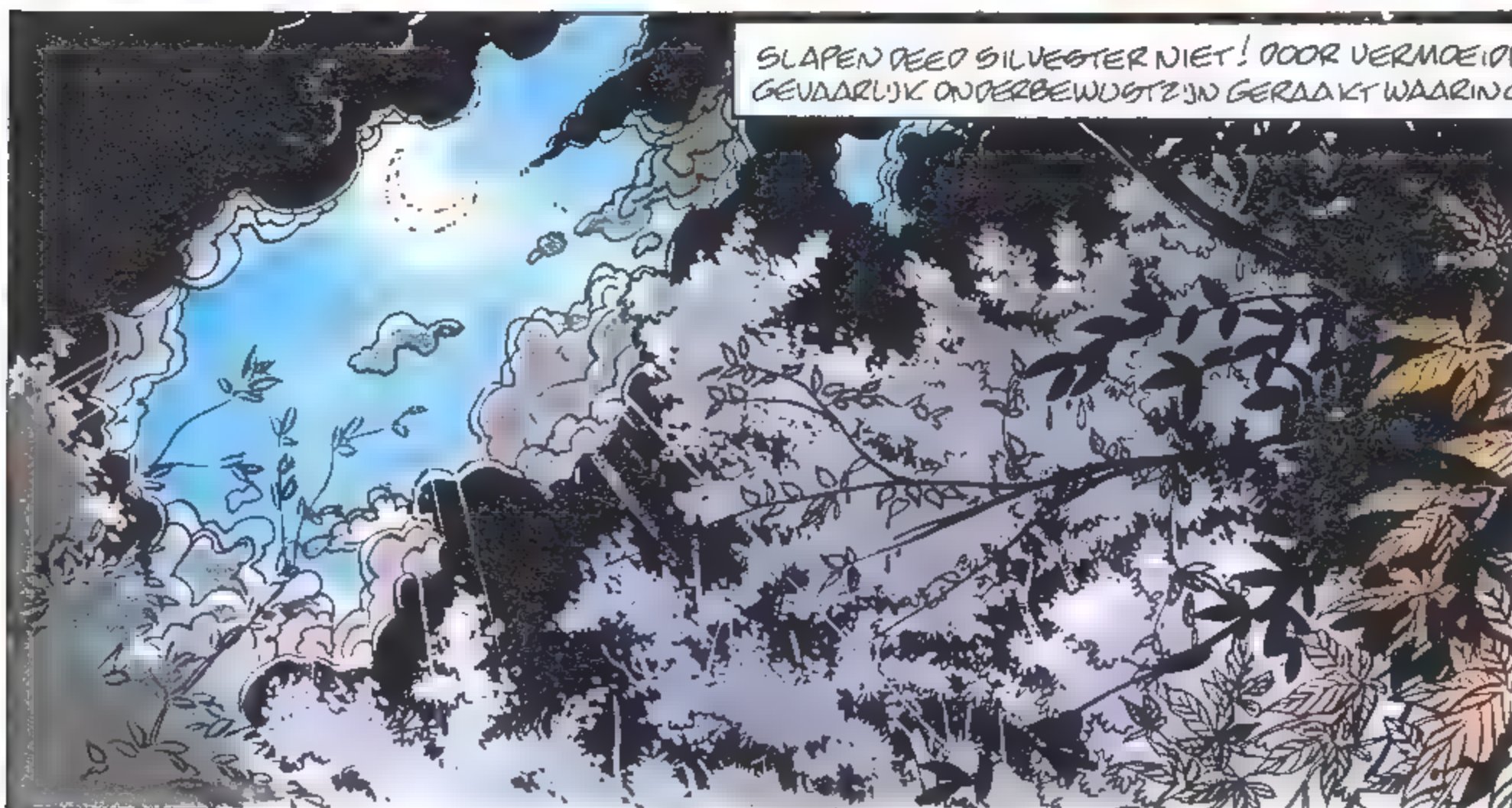
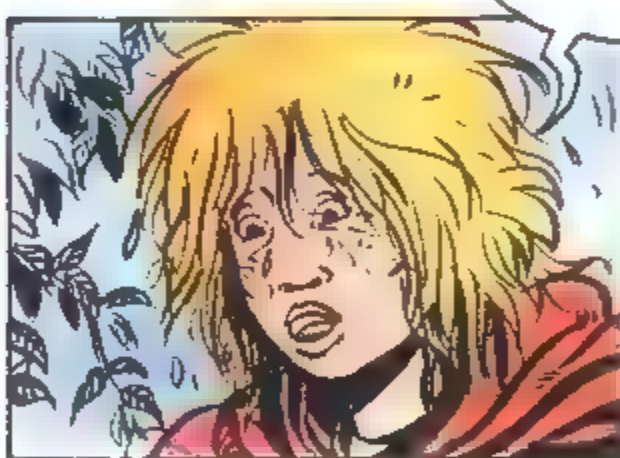
DAAR!

SILVESTER VAN ROCHEFORT WATER EN BLOED

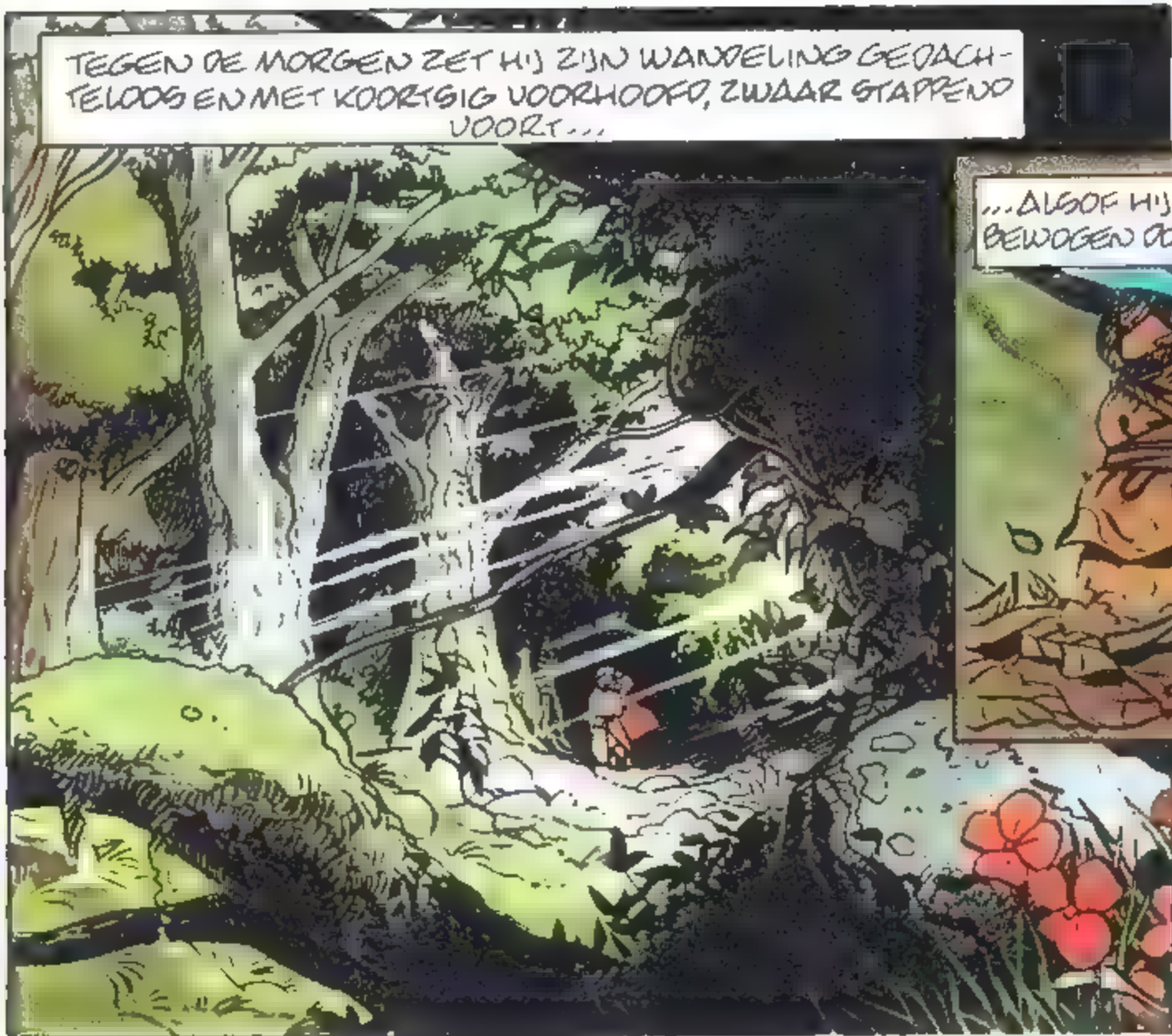

TO...TOBIAS!

SLAPEN DEED SILVESTER NIET! DOOR VERMOEDIGHEID, KOU EN VERDRIET WAS HIJ IN EEN GEVAARLIJK ONDERBEWUSTZIJN GERAAKT WAARINGEEN ENKELE VORM VAN DENKEN BESTOND.

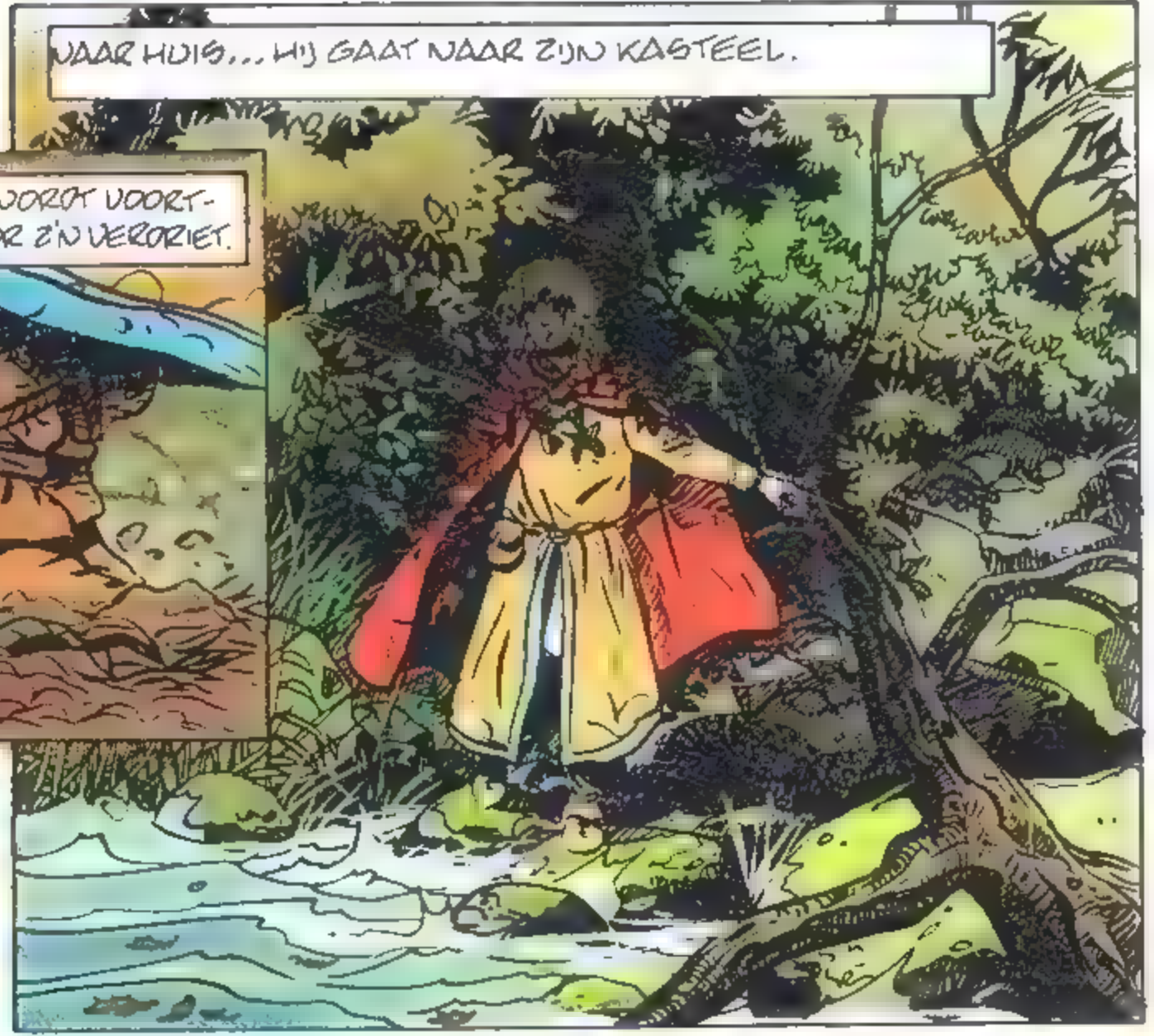

TEGEN DE MORGEN ZET HIJ ZIJN WANDELING GEDACHTELOOS EN MET KOORTSIG VOORHOOFD, ZWAAR STAPPEND VOORT...

...ALSOF HIJ WORDT VOORTBEWOGEN DOOR Z'N VERORIET.

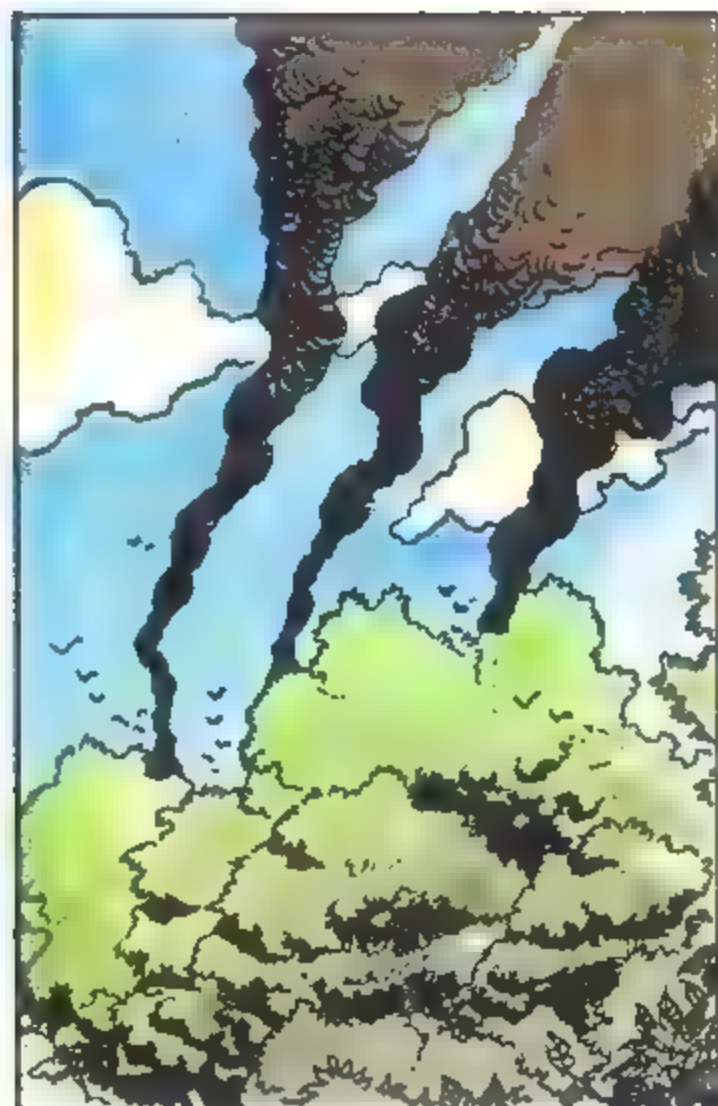
NAAR HUIS... HIJ GAAT NAAR ZIJN KASTEEL.

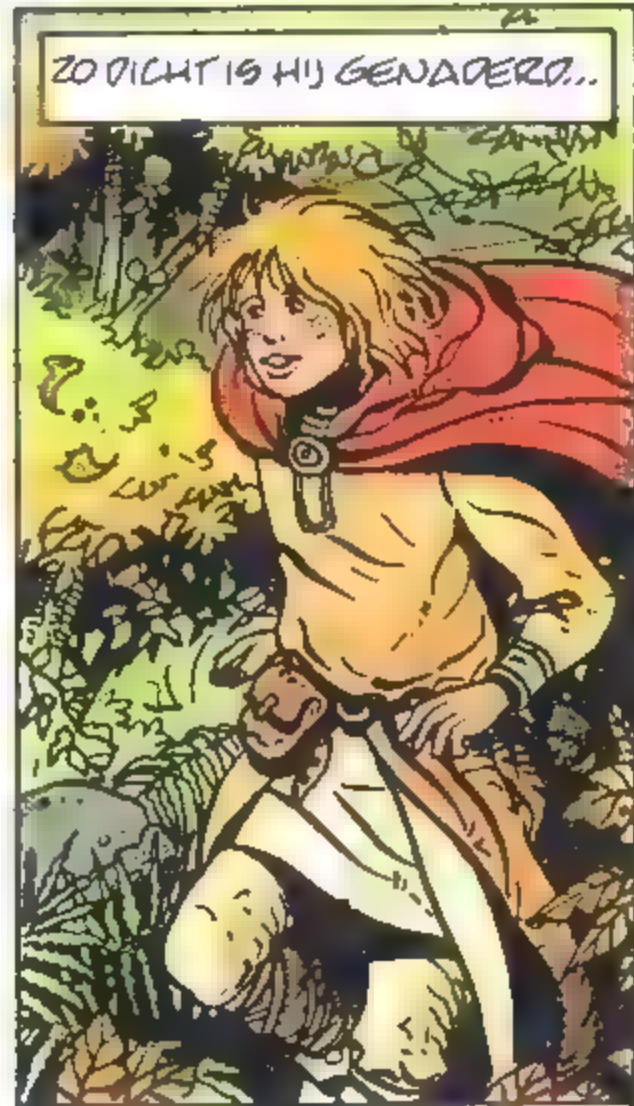
UREN LATER HERKENT HIJ EEN PAP... EN DAN NOG EEN... DIT IS BEKEND TERREIN.

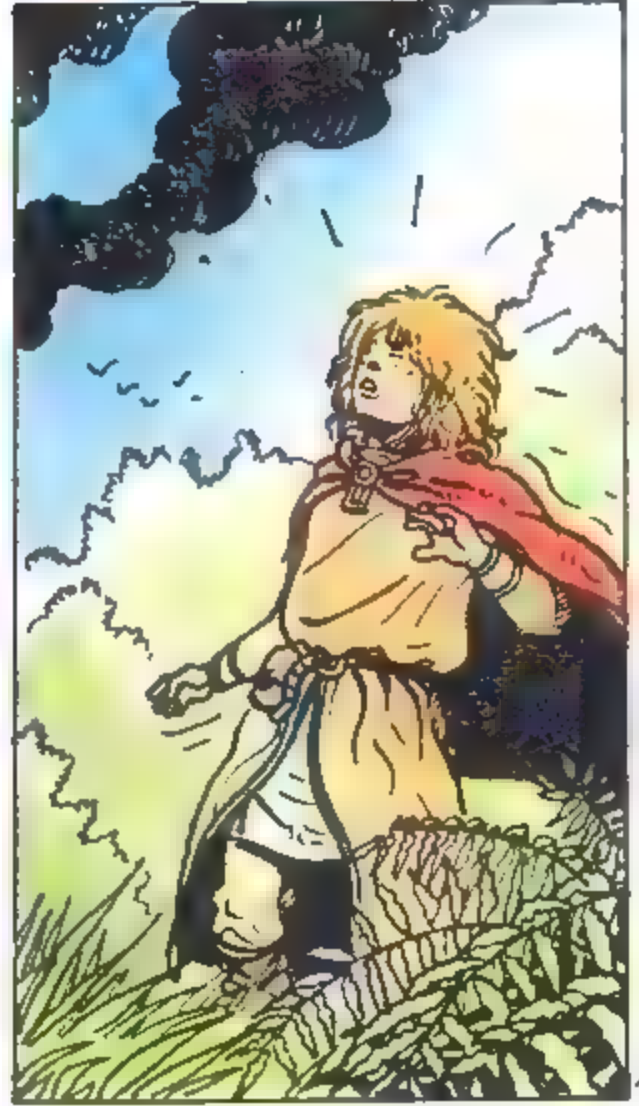
DE KAPEL SAINT-CLAIR EN DE BRON DIE OOGZIEKTES GENEEST. EN DAT IS MISSCHIEN WEL WAAR, WANT ZELFS KOENRAAD GELDOFT ER IN. NEE, DRINKEN DOET HIJ LATER, BIJ DE WARTE VAN DE HAAR. DAN LAAT HIJ MOEDER DE KRUIDEN ZIEN DIE HIJ GEPLUKT HEEFT EN DE DODE TAK MET DE VREEMDE VORM, DIE LIJKT OP DE HORENS VAN SOMMIGE HELLEMONGTERS ZOALS DIE ZIJN AFGEBEELD OP DE MUREN VAN DE KERK...

DE RAND VAN HET BOS, ZIJN OMGEVING... HET KASTEEL...

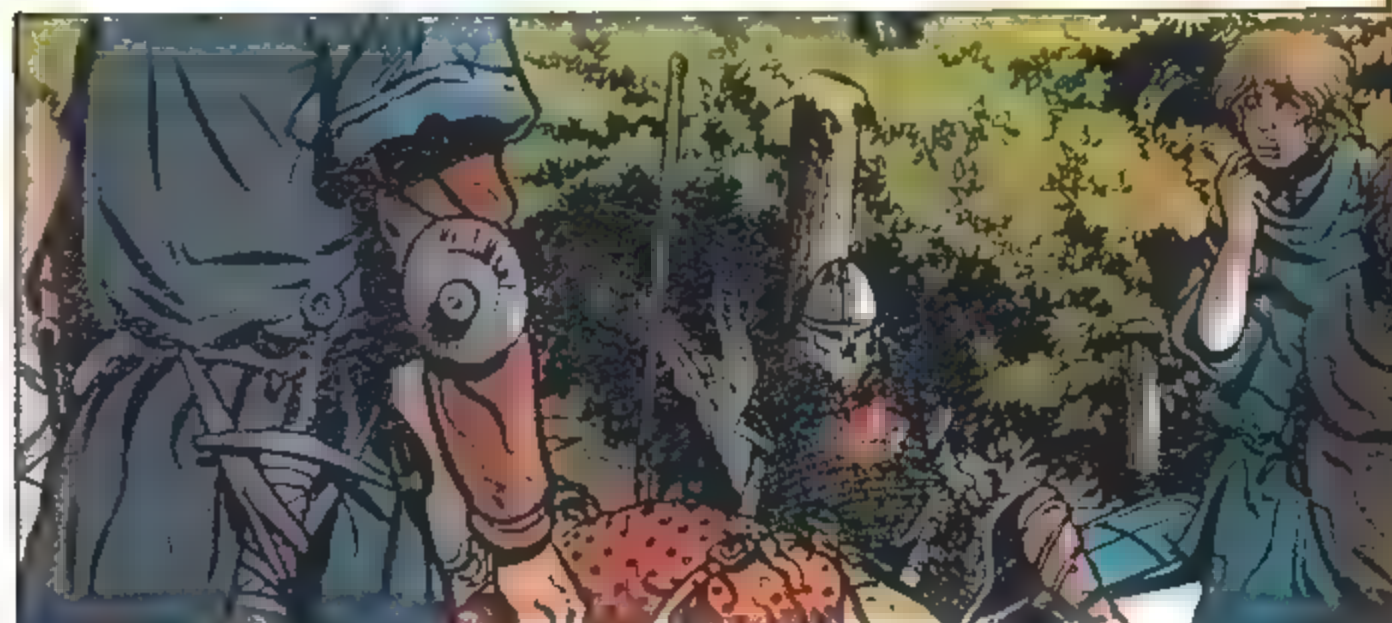
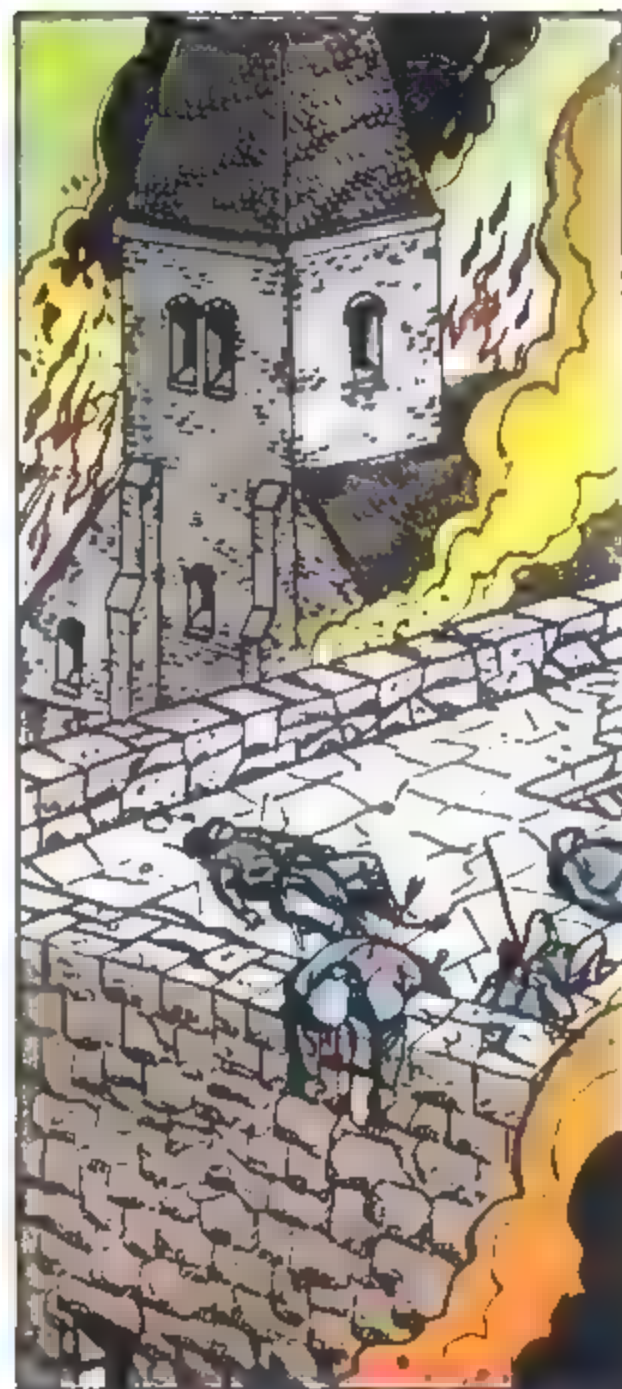

ZO DICHT IS HIJ GENADERD...

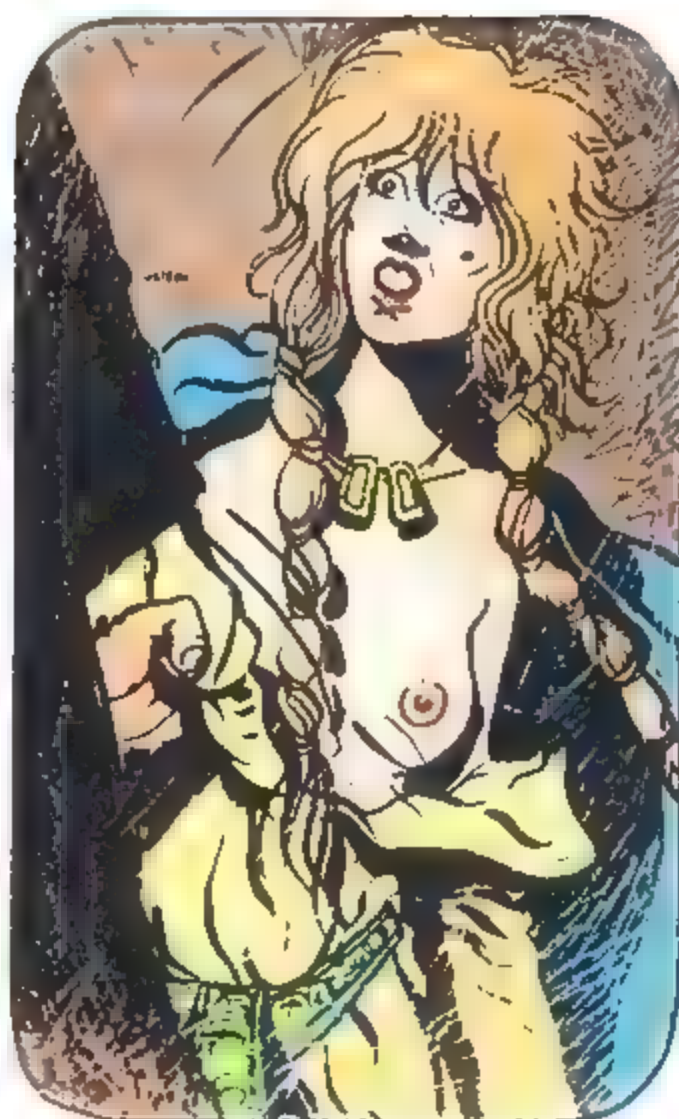
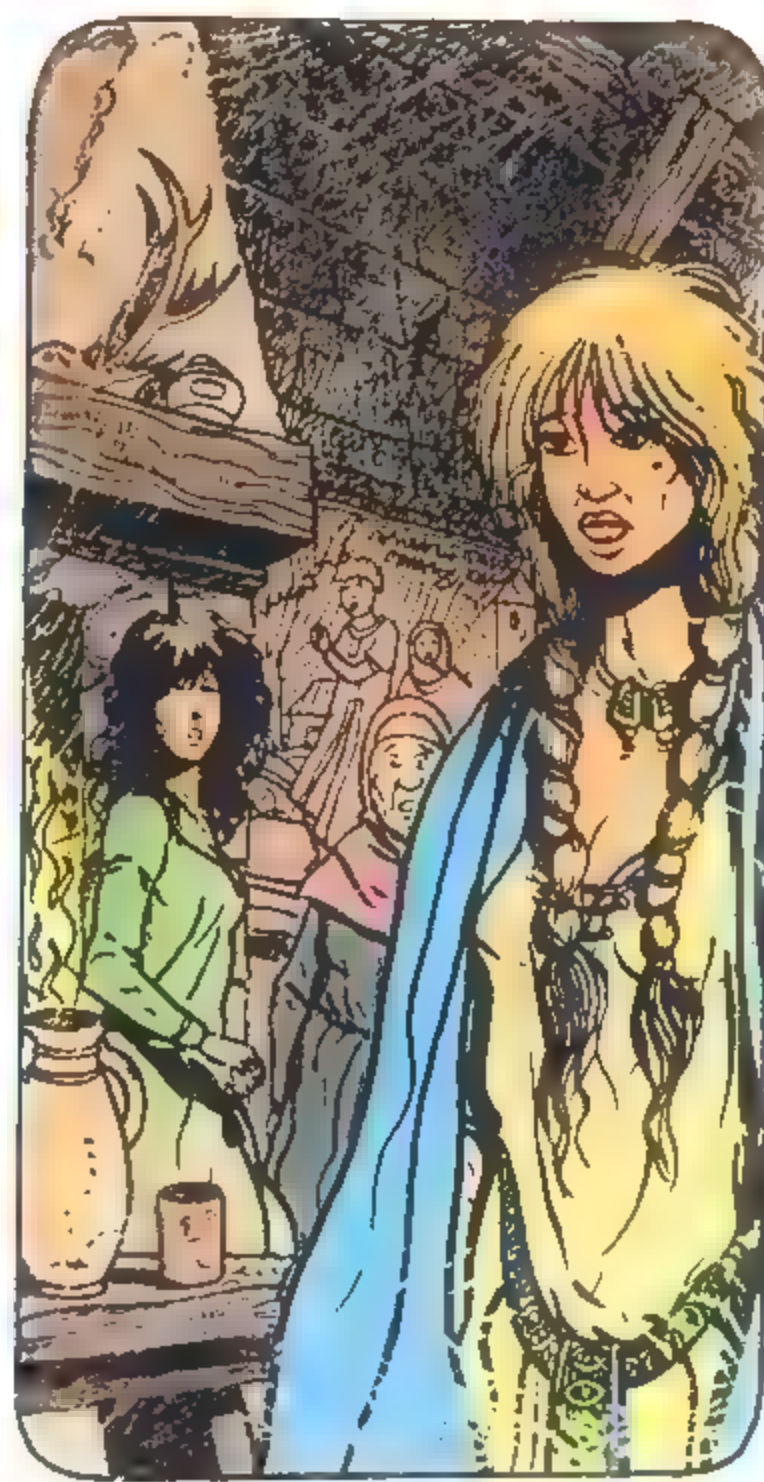

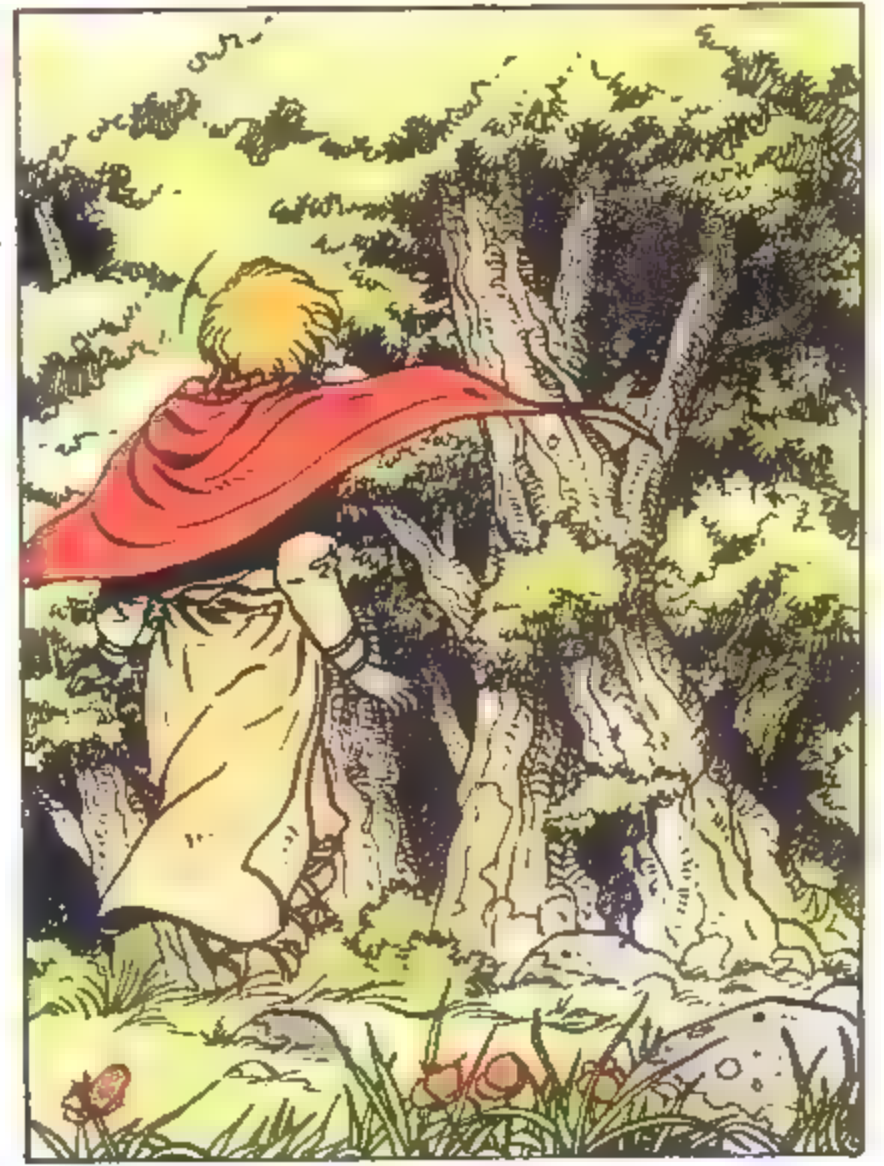
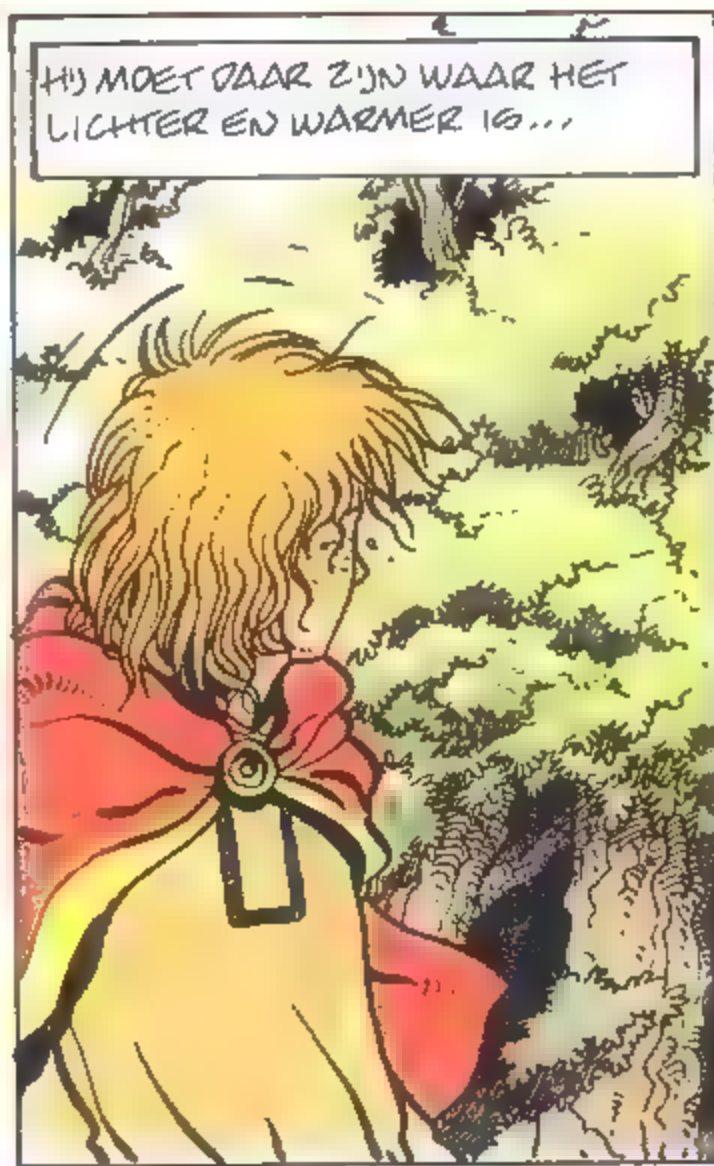
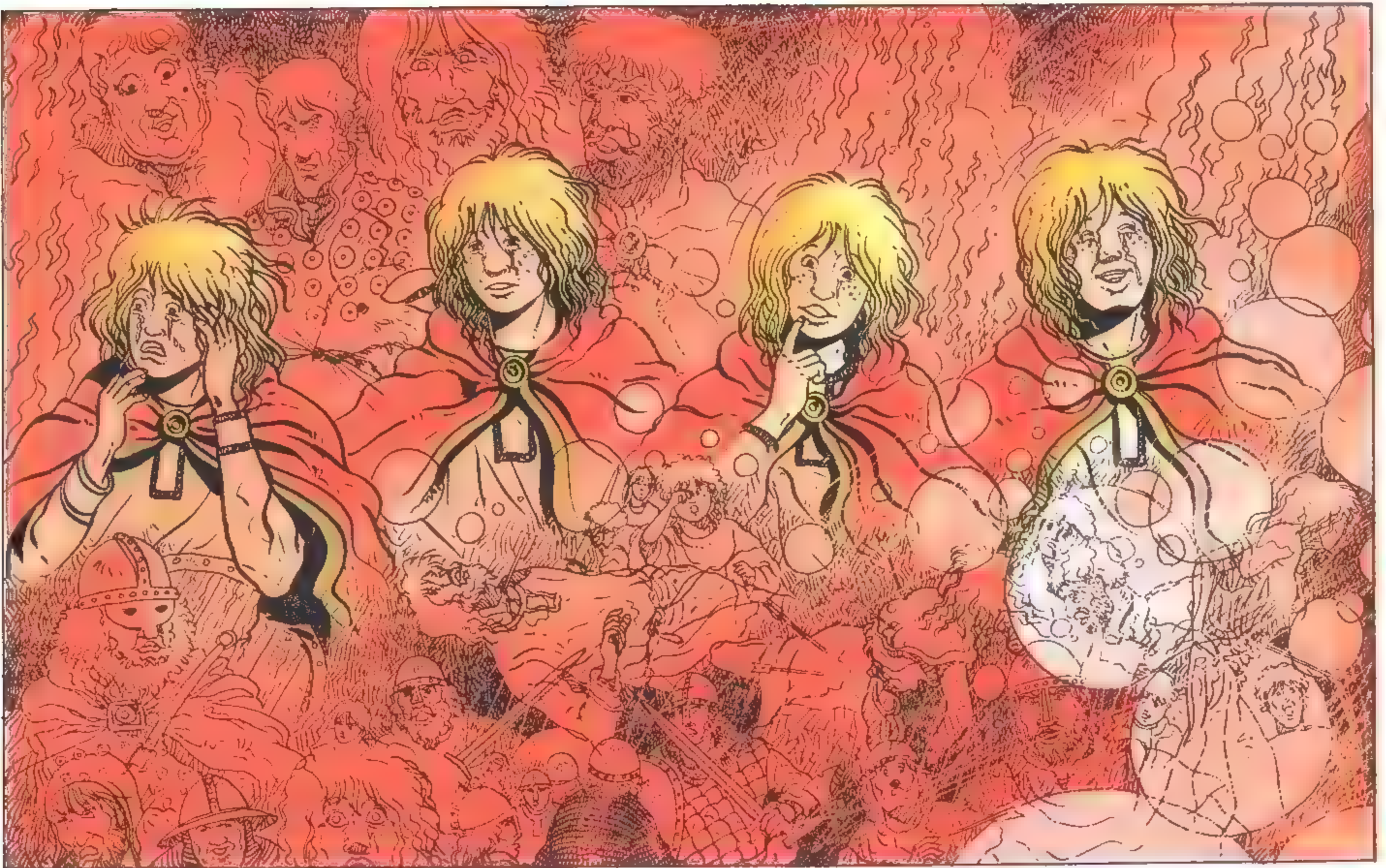
SILVESTER VAN ROCHEFORT

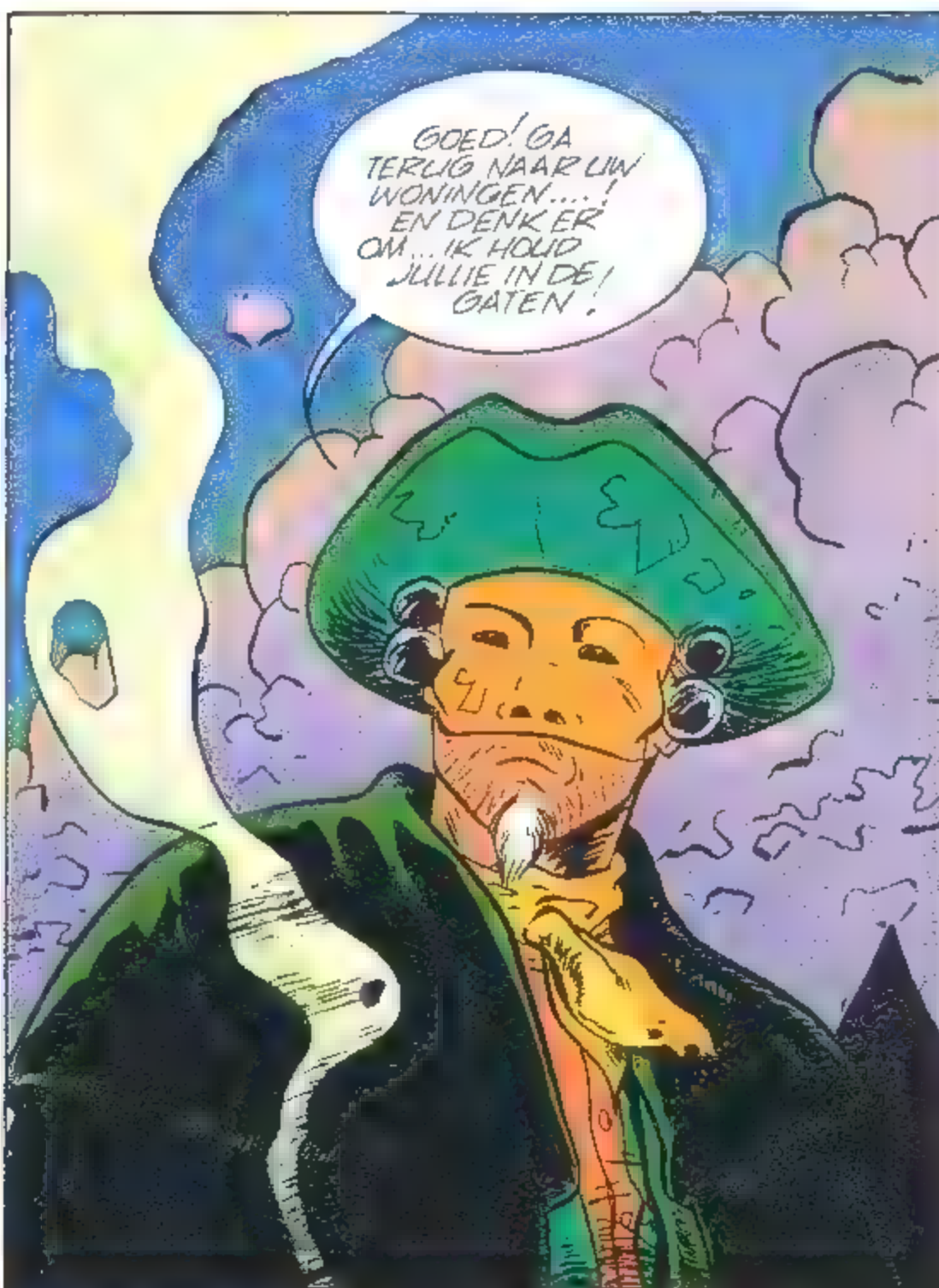

SILVESTER VAN ROCHEFORT

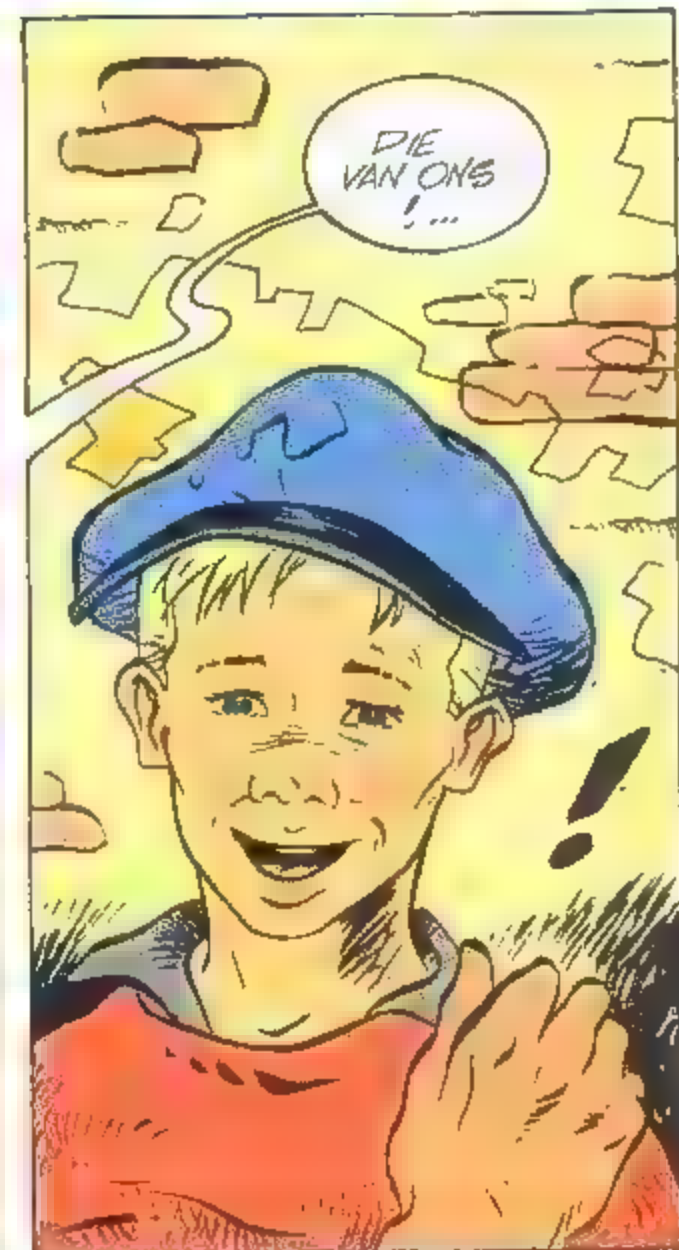
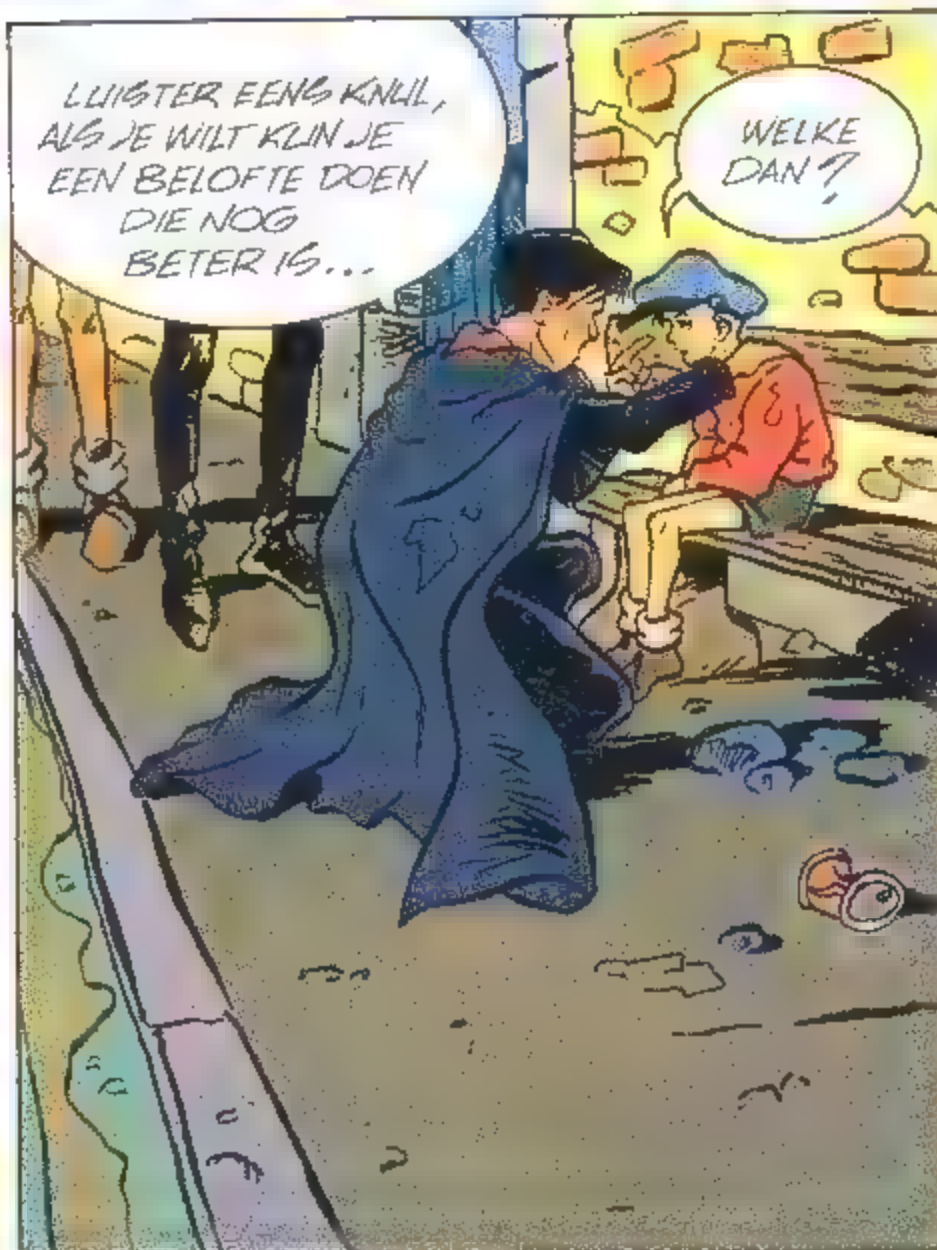
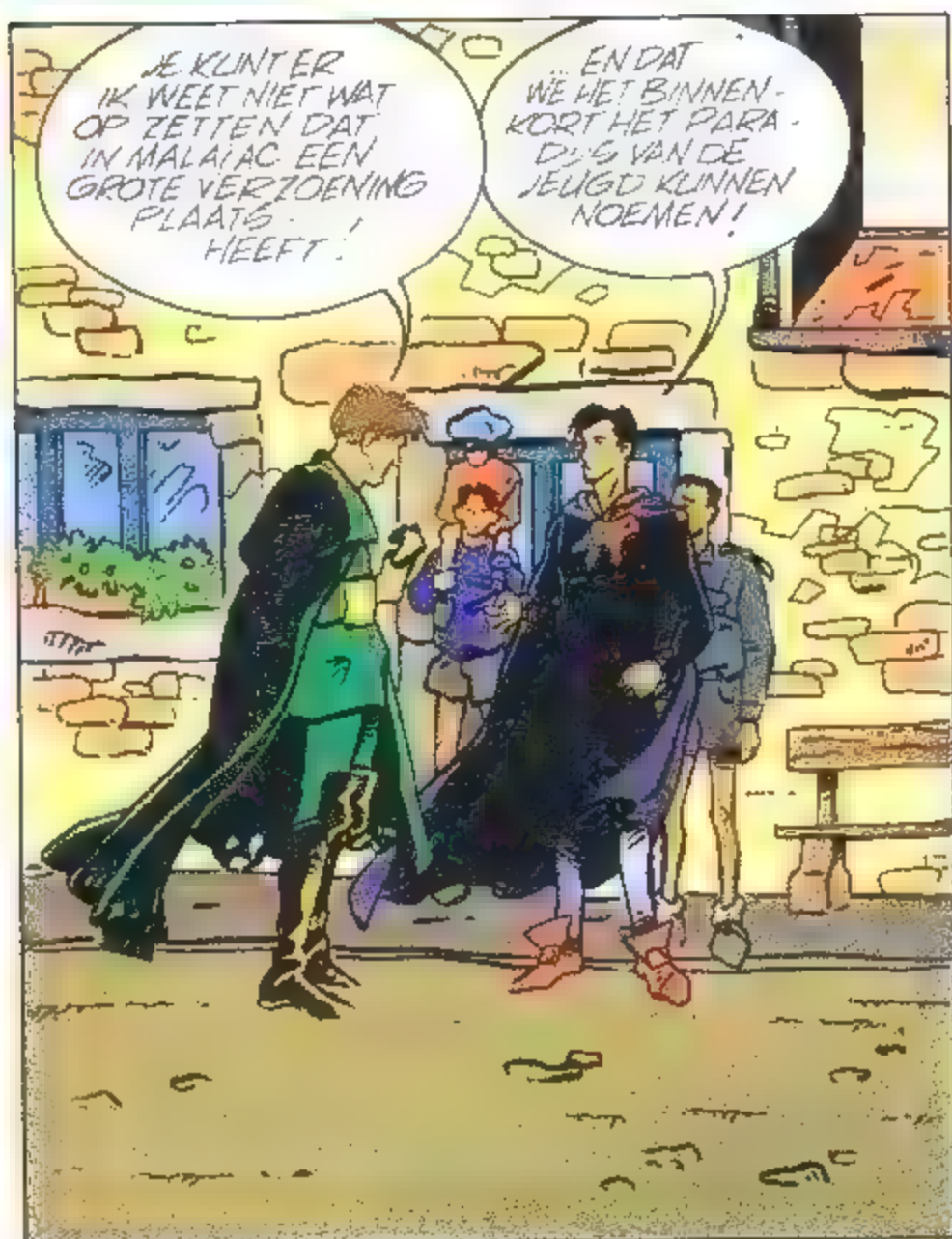
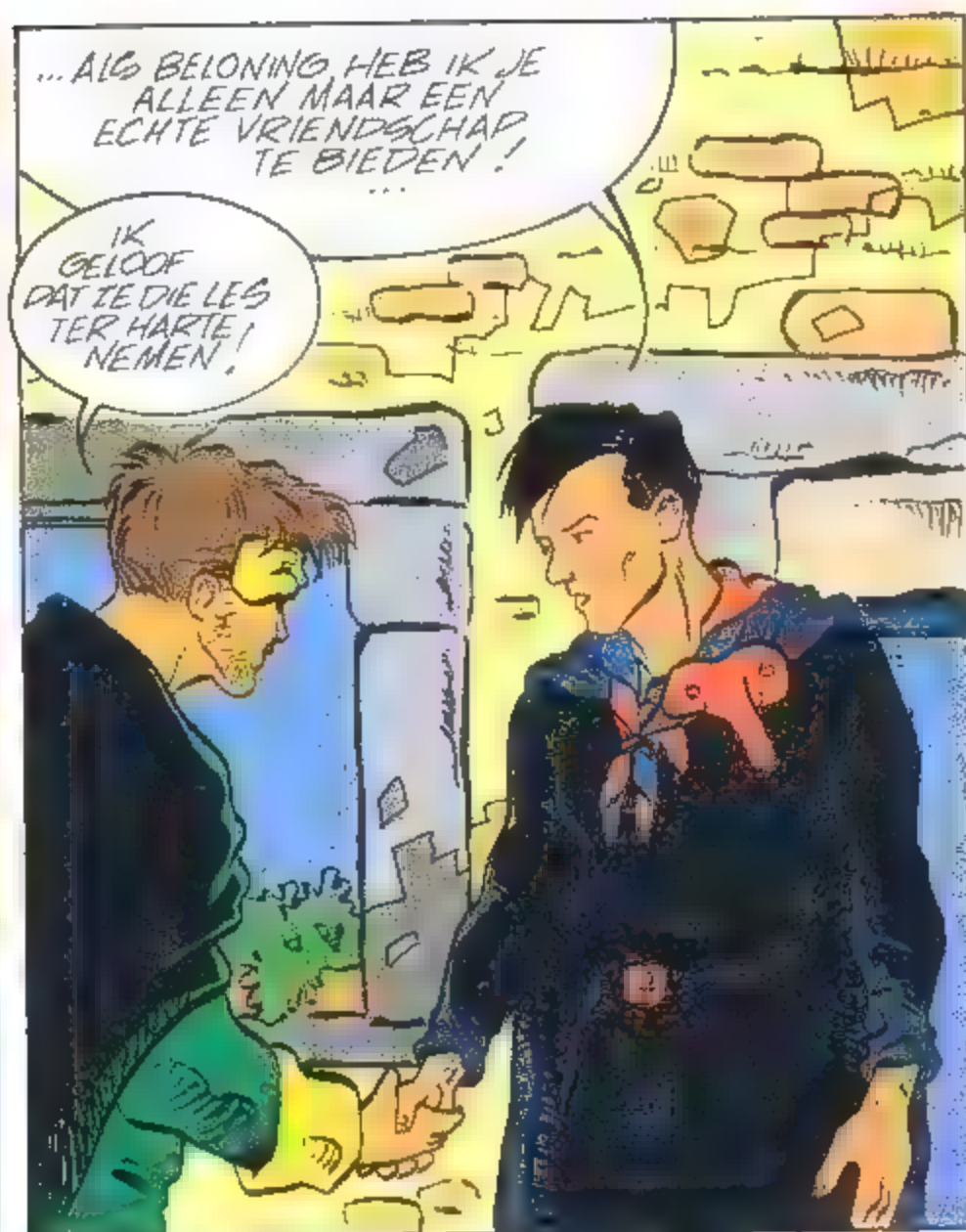
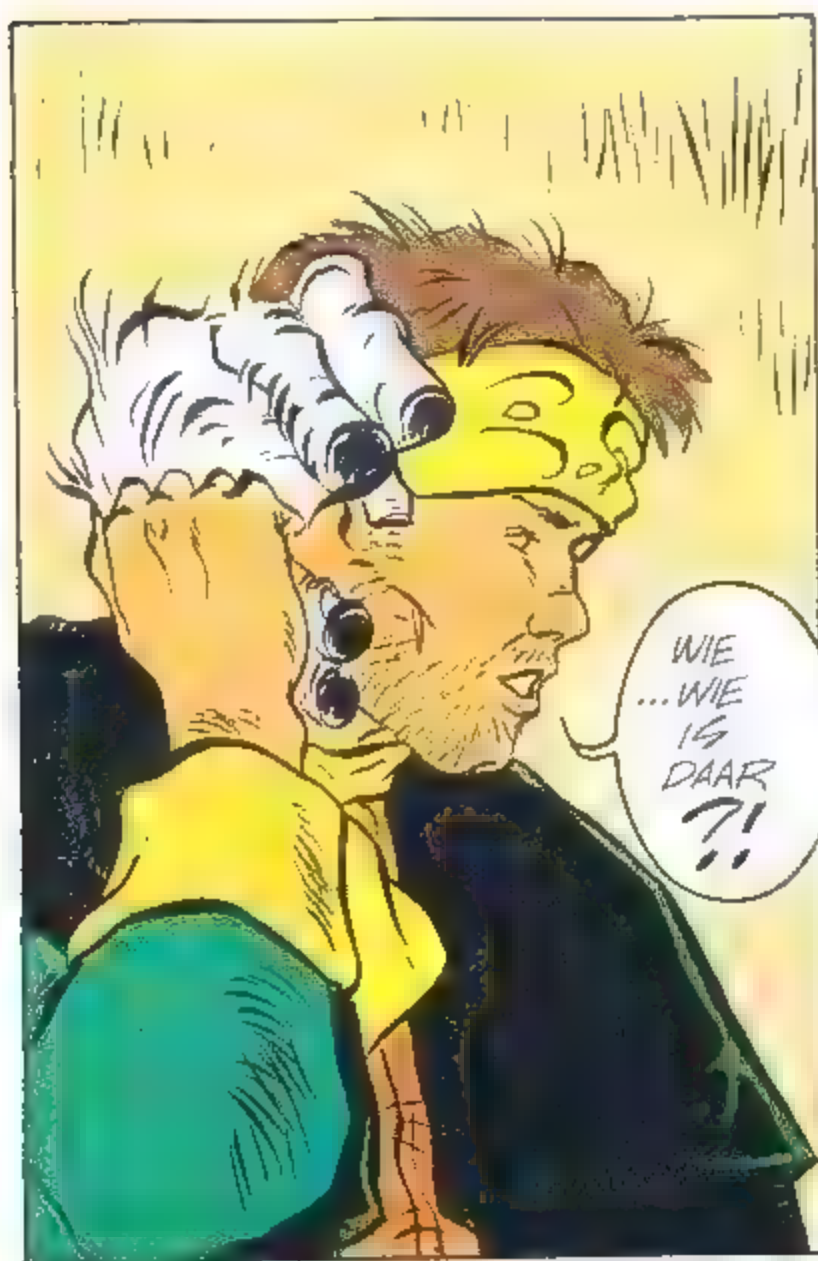
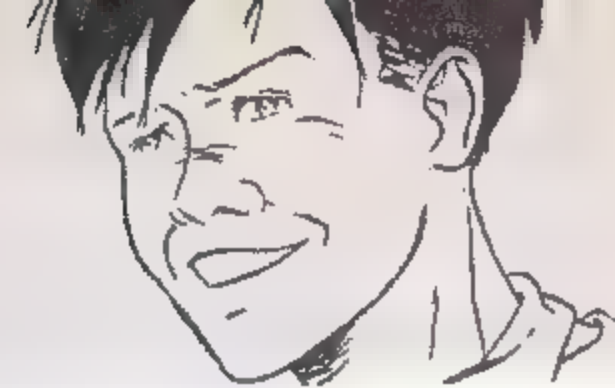

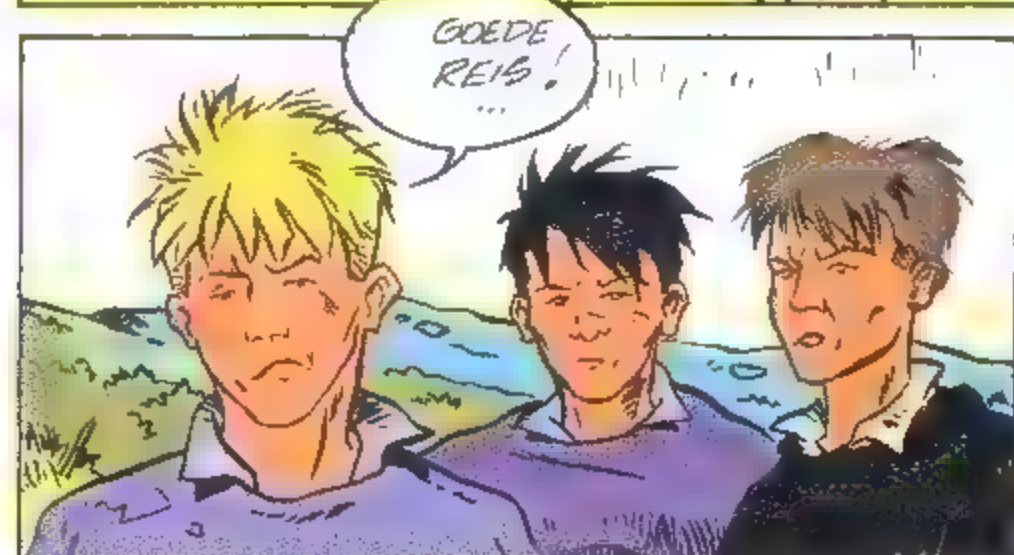
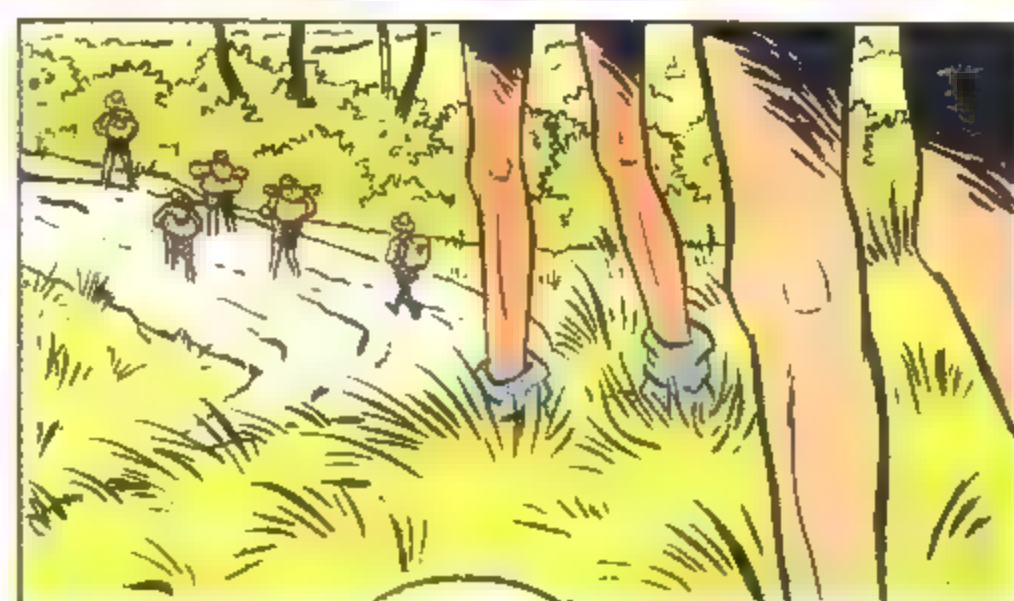
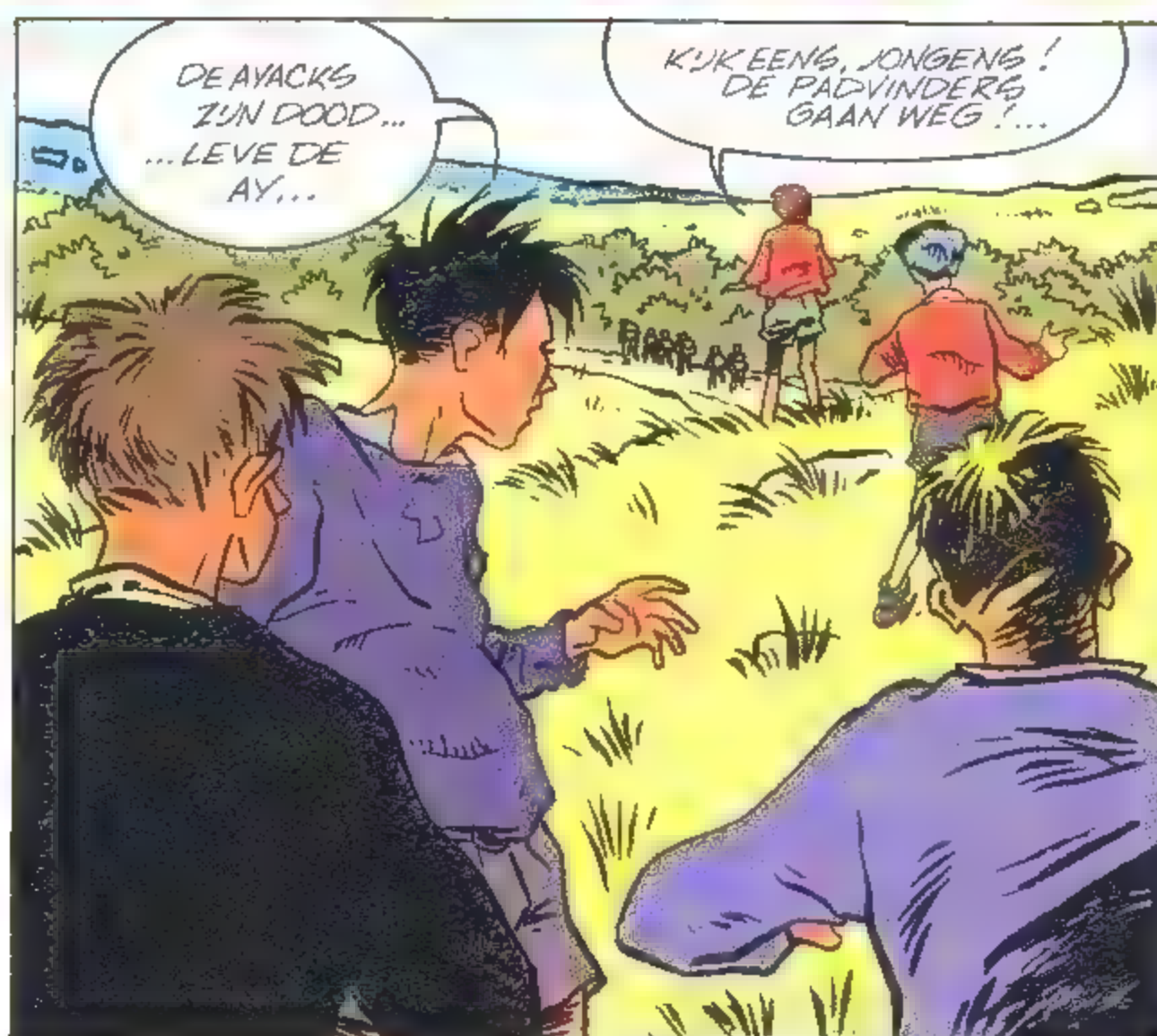
DE VERGETEN UITHOEK DE AYACKS

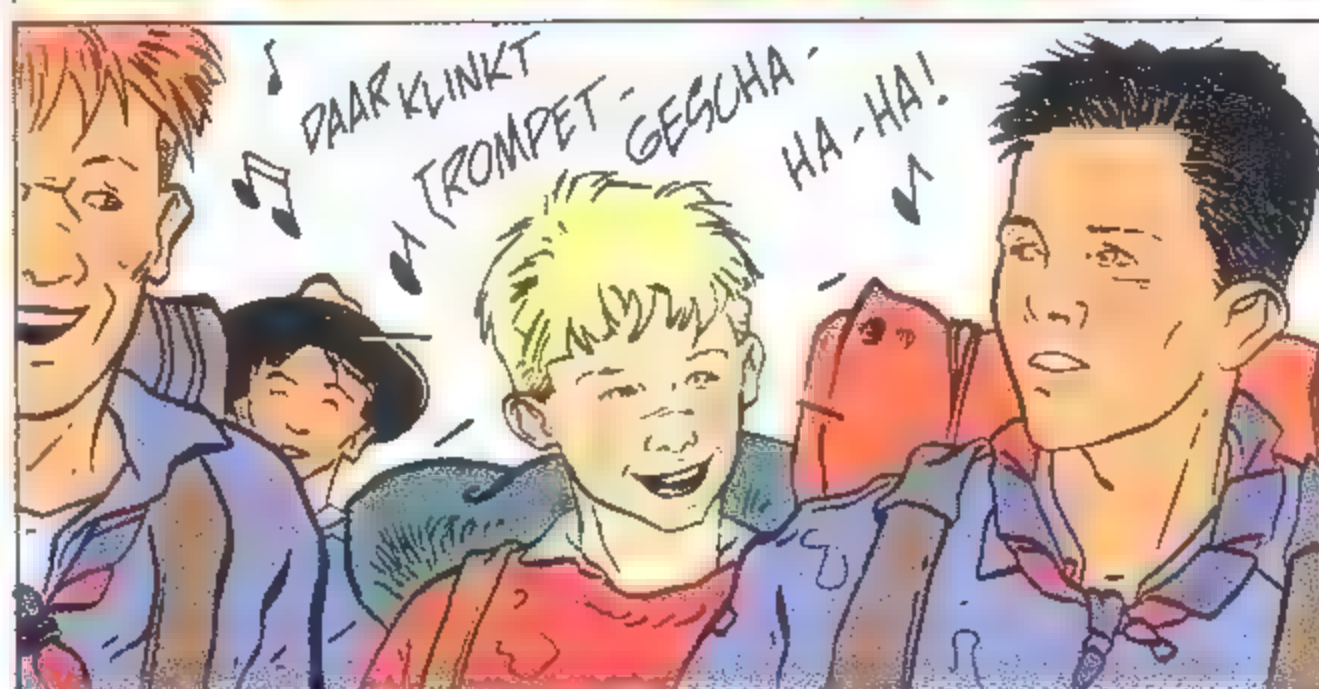
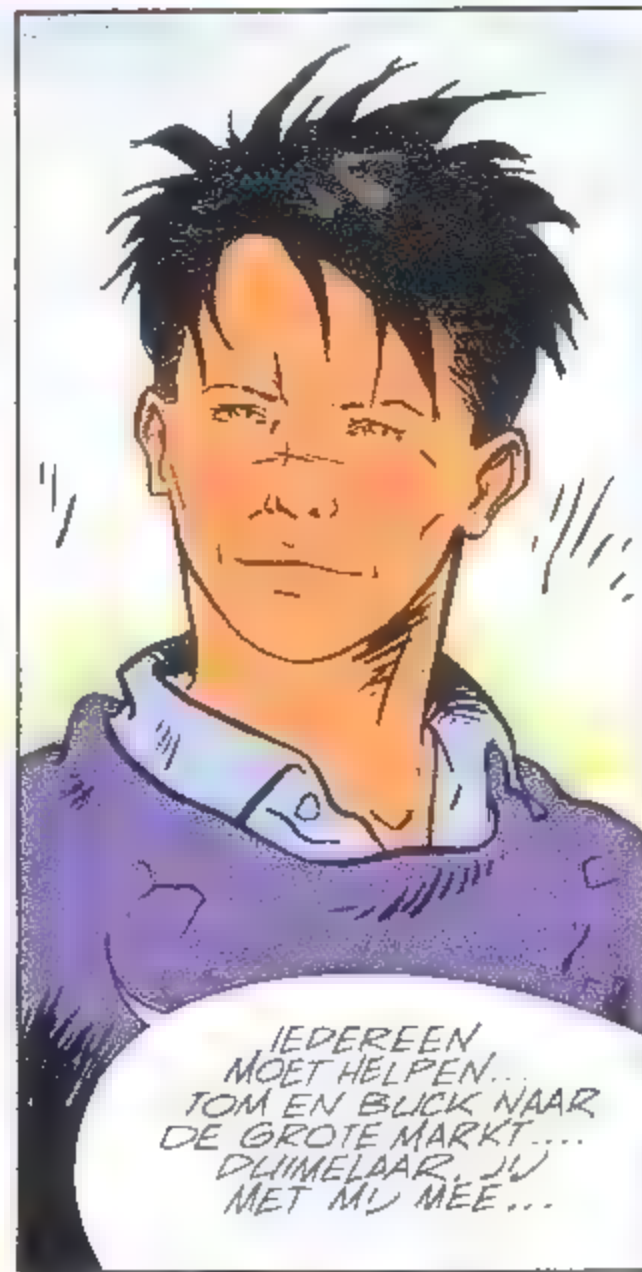
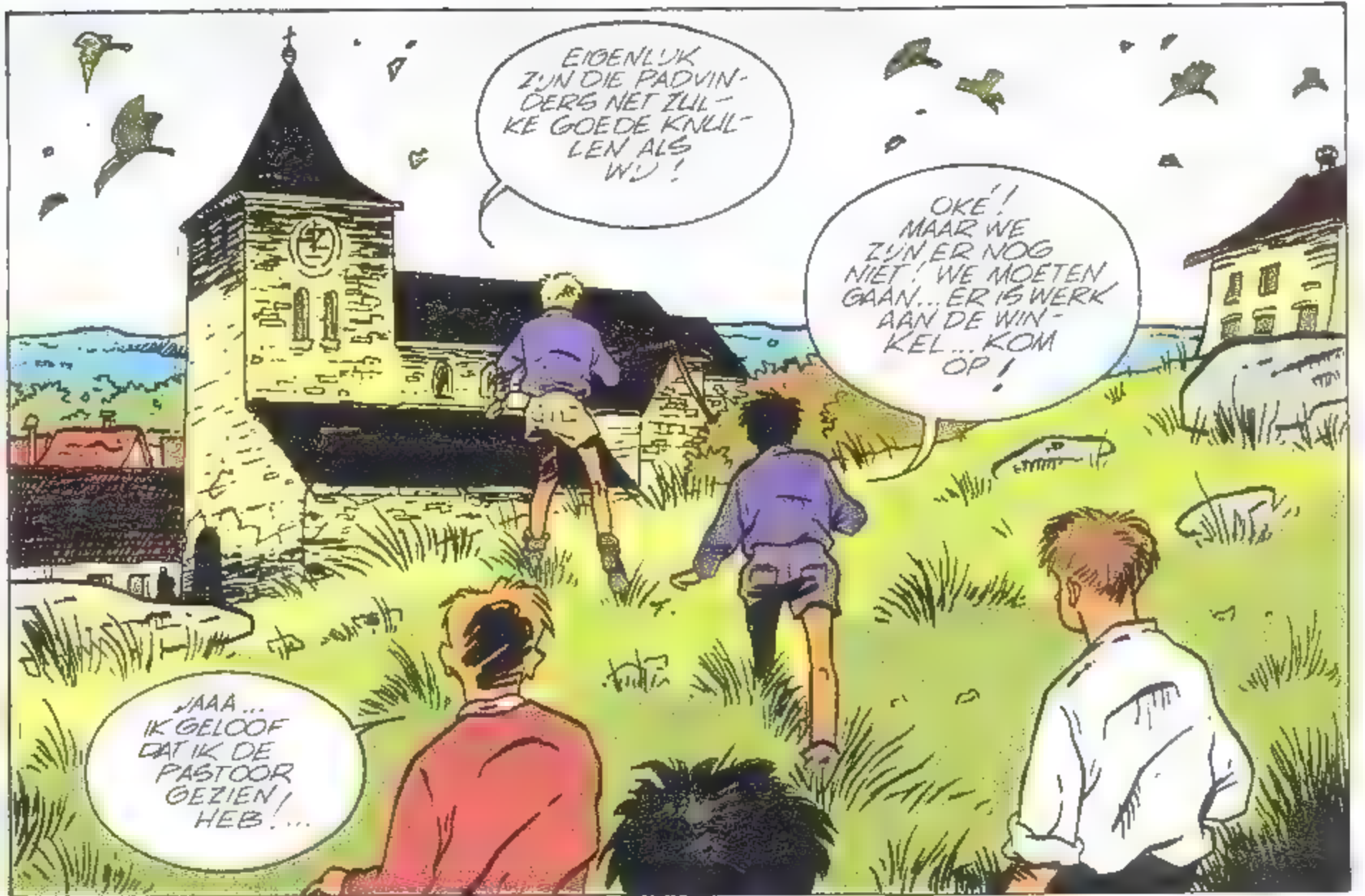
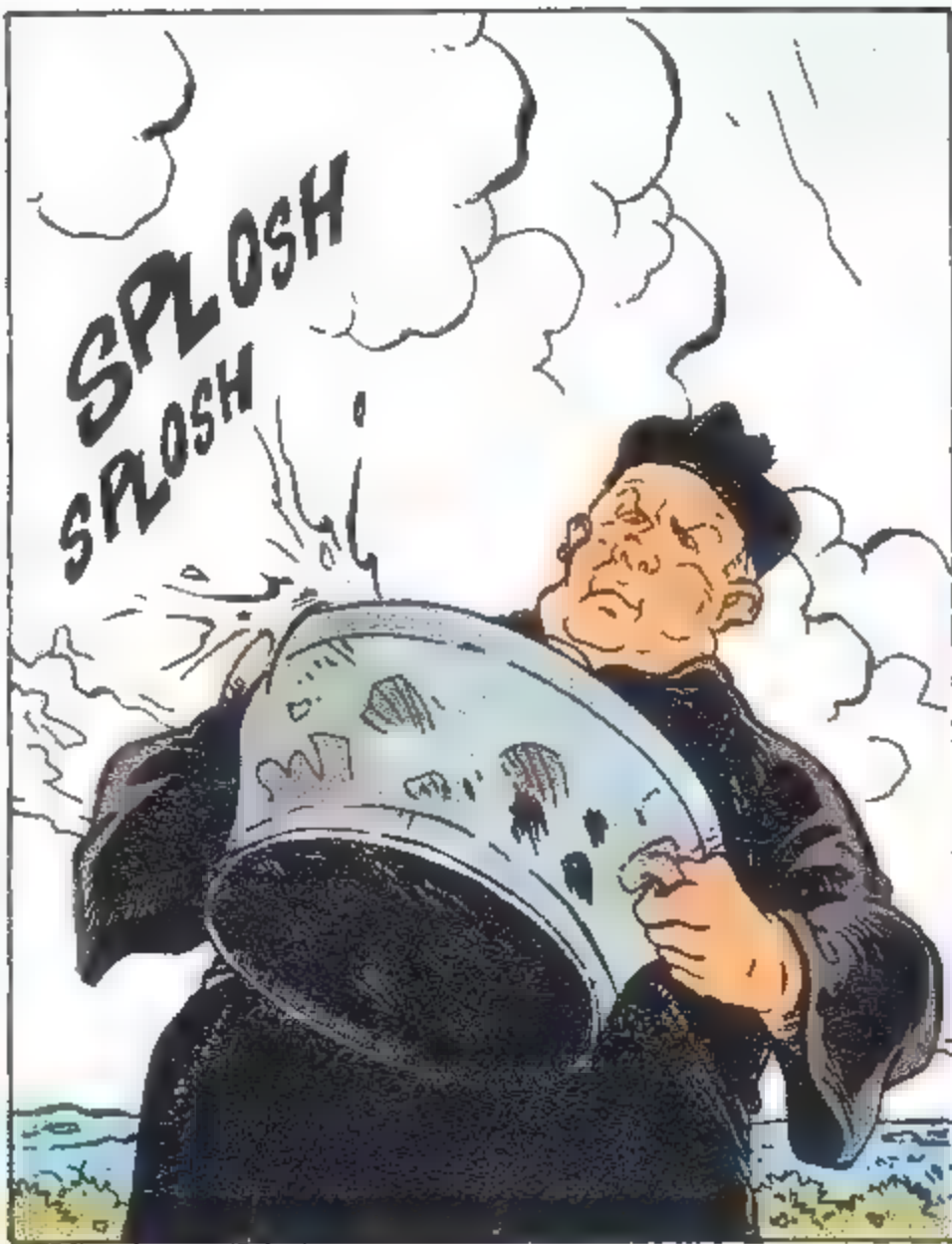

SAMENVATTING: Die vreemde gemaskerde man is niemand anders dan Barré! Zijn droom wordt werkelijkheid: de Ayacks en de scouts sluiten vrede! Ondertussen wordt in Malaïac de burgers hun houding tegenover de kinderen verweten...

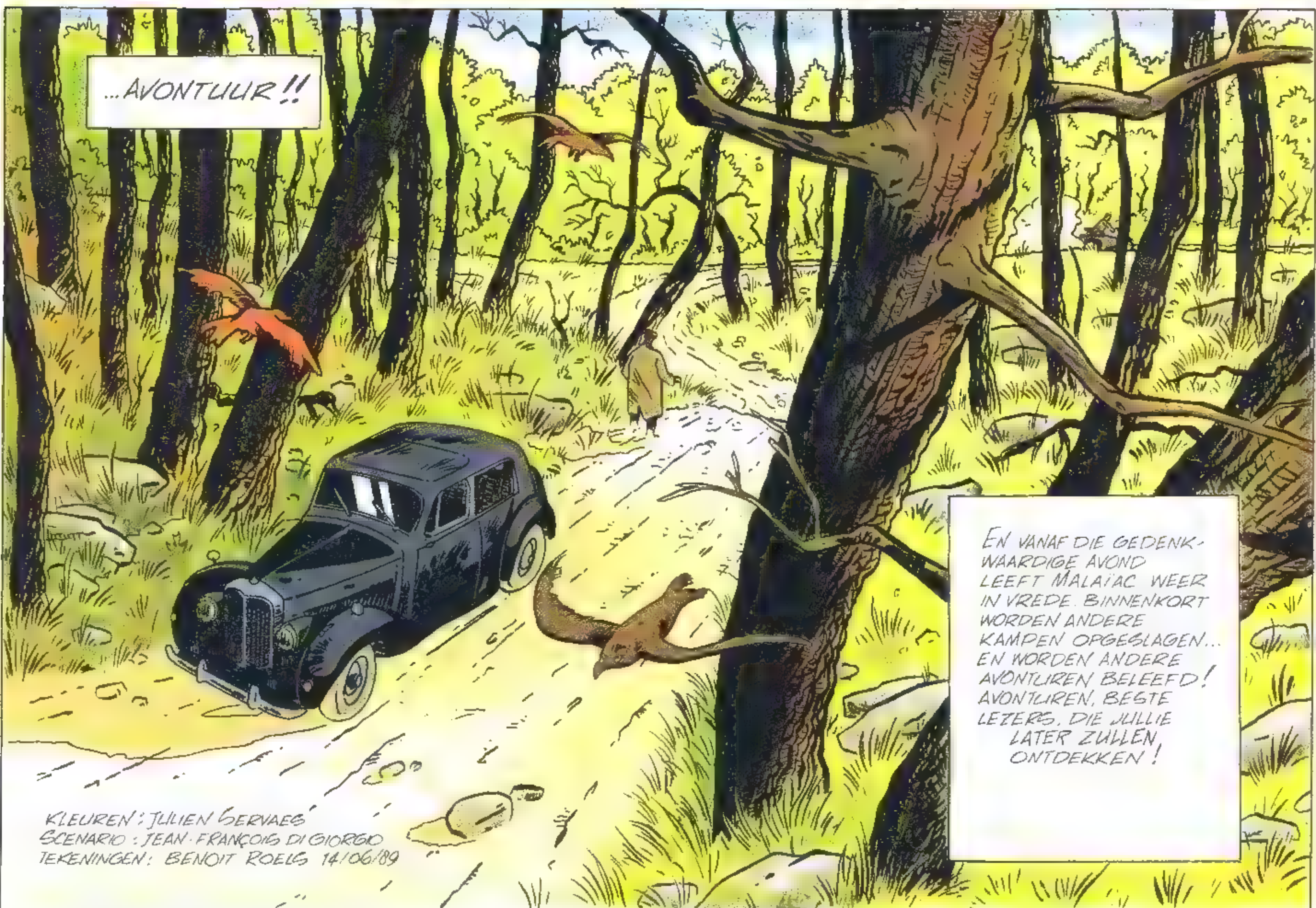
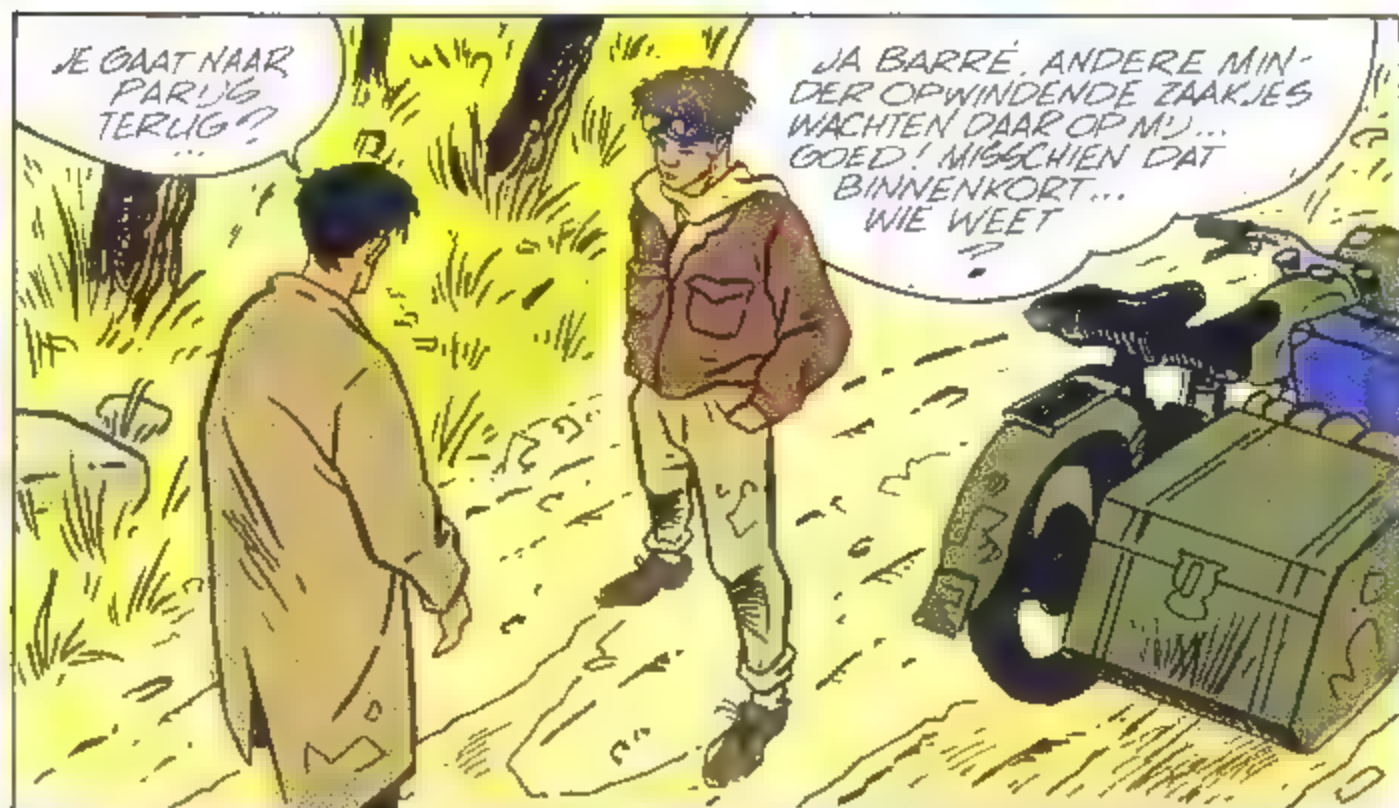
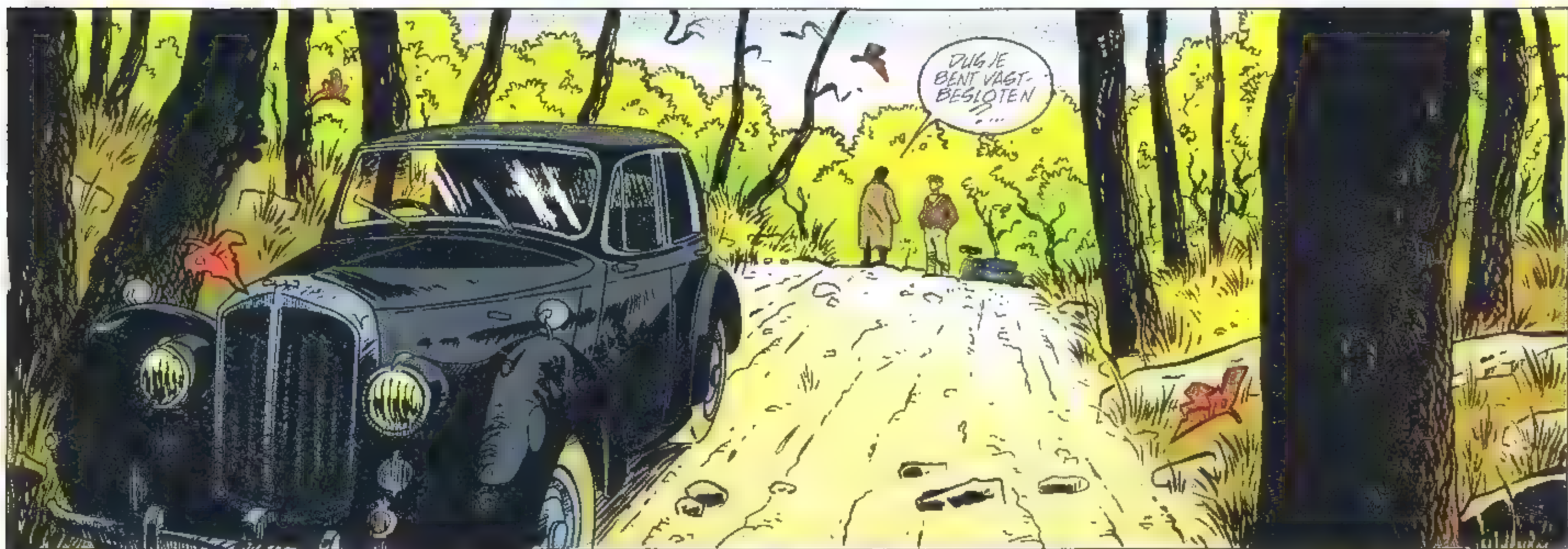

DE VERGETEN UITHOEK

DE VERGETEN UITHOEK

KLEUREN: JULIEN GERVÆS
SCENARIO: JEAN-FRANÇOIS DI GIORGIO
TEKENINGEN: BENOIT ROELS 14/06/89

NAAR EEN ROMAN VAN JEAN-LOUIS FONCINE.

DONNINGTON

SAMENVATTING: Graeme besluit naar het Karounmeer te gaan. Maar onderweg wordt hij ingehaald door een wagen die hem de weg afsnijdt en verplicht de weg te verlaten! Wou men hem doden? Hij heeft genoeg van die spelletjes en besluit terug naar het hotel te gaan...

NEE, MAAR! MOUGEOTTE! ONGELOOFLIJK!
IK ZOU JE NOOIT HERKEND HEBBEN!

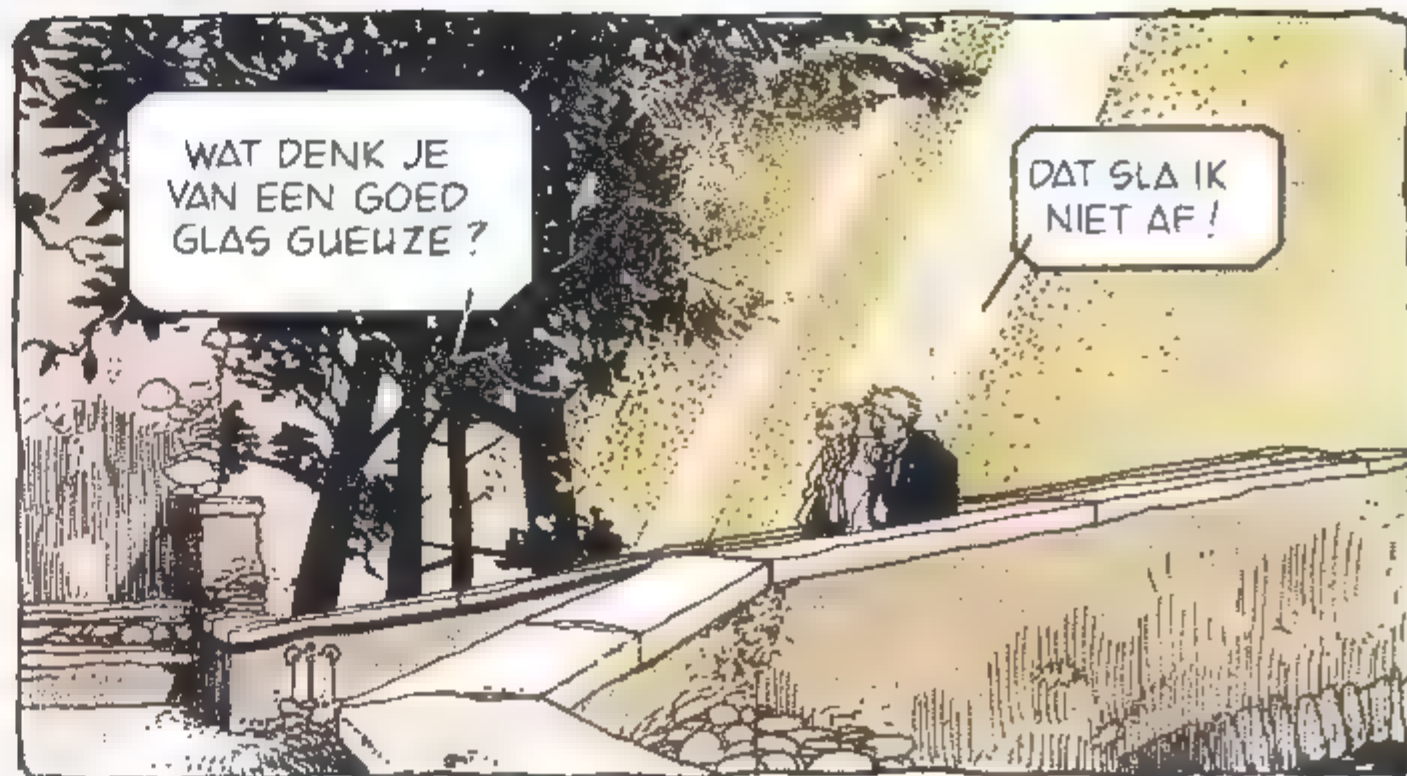

DE TIJD DIE VER-
STREKEN IS HAD
GEEN REDEN MIJ
MEER TE ONTZIEN
DAN WIE OOK, OUWE!

...HERINNER JE NOG HOE
WE DOOR 'T LINT GINGEN,
DIE AVOND DAT WE
ELKAAR ONTMOETTEN?

IK HERINNER ME
VOORAL NOG DIE
SPIJKER IN M'N
KOP DE VOLGEN-
DE DAG, HAHA!

WAT DENK JE
VAN EEN GOED
GLAS GUEUZE?

DAT SLA IK
NIET AF!

TE OORDELEN AAN HET FEIT DAT JE
ERBIJ LOOPT ALS EEN MODEPOP,
LIJKT HET LEVEN JE GEEN WIND-
EIEREN TE LEGGEN, DUS: GOEDE
POSITIE, TROUWE ECHTGENOOT, ETC.?

MIN OF
MEER...

IK HEB BESLOTEN ME VOLLEDIG TE WIJDEN AAN
HET SCHRIJVEN... MAAR 'T IS NIET WAT IK ME ERVAN
VOORSTELDE... 'T IS ZELFS ZO DAT IK 'S NACHTS MIJN
TOEVLUCHT TOT HET LEGER DES HEILS ZOU MOE-
TEN NEMEN, ALS MIJ NIET EEN RUIME ERFENIS
WAS TOEGEVALLEN!

...DE VROUW VAN MIJN DROMEN HEB IK
NOG STEEDS NIET GEVONDEN... MIS-
SCHIEN BEN IK WEL TE VEELEISEND?!
MAAR HOE GAAT HET MET JOU...
HET THEATER?

PRAAT ME ER NIET
VAN... DIE SUKKELS
VAN PRODUCERS
ONDERKENNEN
TALENT EN CREA-
TIVITEIT...

...EN HET GEWONE VOLK
WIL DEBIELE SPEKTAKELS,
WAAROVER 'T NIET HOEFT
NA TE DENKEN... DUS WOR-
DEN DIE IN OVERVLOED
AANGEBODEN! WAT KUN
JE ER AAN DOEN?!

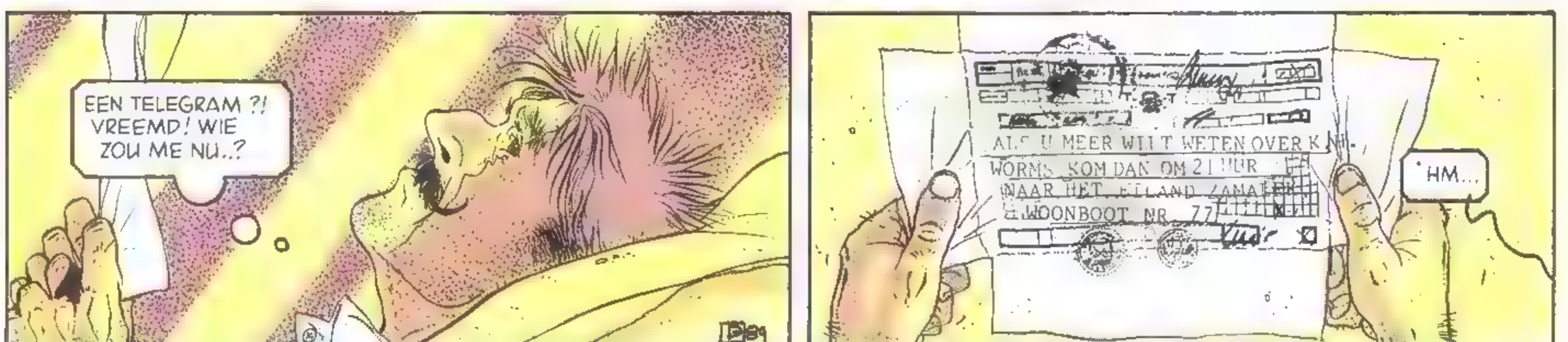
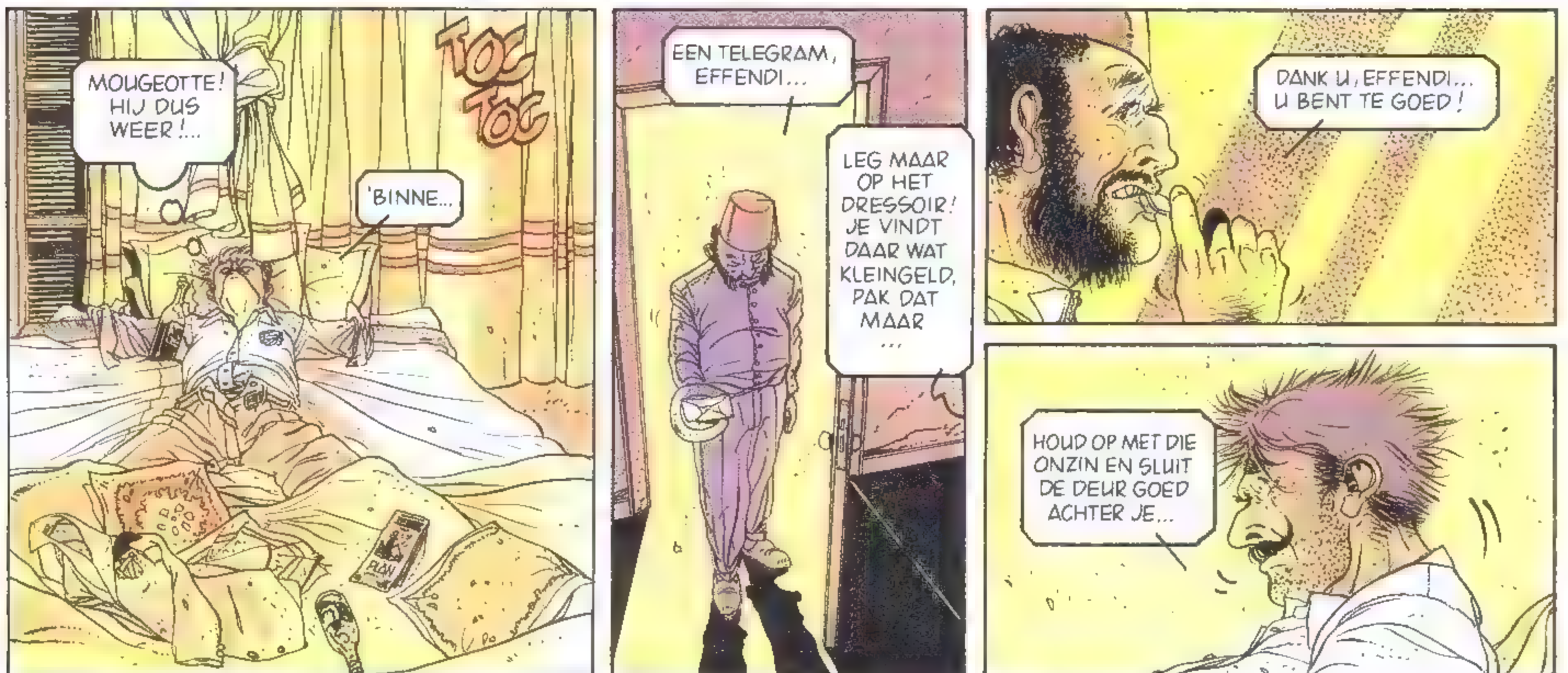

HET HEEFT LANG GE-
DUURD VOOR IK DOOR
HAD DAT IK IN DAT VER-
ROTTE MILIEU NIET OP
M'N PLAATS BEN!

IK WEET NU TE
GOED WAAR 'T
OM DRAAIT...

DONNINGTON OP DE OEVERS VAN HET KAROUNMEER

Kies maar wilt

ALS JE NU EEN ABONNEMENT
NEEMT OP HET WEEKBLAD KUIFJE
MAG JE KIEZEN UIT:

1

Een handig en nuttig buro-setje met als inhoud — je gelooft het nooit — een gum, papierclips, een nietmachine, nietjes, plakband, een liniaal en rolmaat, lijm en schaar!

2

Een "Rhétorique" ballpoint
VOOR WIE VAN KLASSE HOUDT

Een "Rhétorique" vulpen!

Vul de bon snel in en
kruis aan welk kado
je hebben wilt.
Kuifje zorgt voor de rest.

Bon of briefkaart opsturen
naar, "Weekblad Kuifje",

Voor België: Postbus 176
1060 BRUSSEL 31

Voor Nederland: Antwoordnr. 60.018
5100 VJ GILZE

Deze aanbieding is geldig
tot 31 december 1989

Ik neem een jaarabonnement (52 nrs) voor BF 1.990/f 130 op het Weekblad Kuifje en kies als welkomstgeschenk:

Naam:

Adres: Nr:

Postcode: Plaats:

Geboortedatum:

Betaling:

Voor België, door storting op rekening 210-0985103-23 van weekblad Kuifje Brussel,

Voor Nederland, wordt een acceptgirokaart toegestuurd.

Opletten: leesportefeullelezers s.v.p. niet in dit blad knippen, maar de bon overnemen of briefkaartje sturen.

- ☐ een buro-setje
- ☐ een Rhétorique ballpoint
- ☐ een Rhétorique vulpen

* aankruisen wat je kiest

Prijswijzigingen voorbehouden.

DONNINGTON

EVEN VOOR NEGENEN KREEG DONNINGTON DE WOONSCHEPEN IN HET OOG LANGS HET KANAAL, DAT HET EILAND ZAMALEK IN DE NIJL OMSLOOT, NIET VER VAN CAIRO...

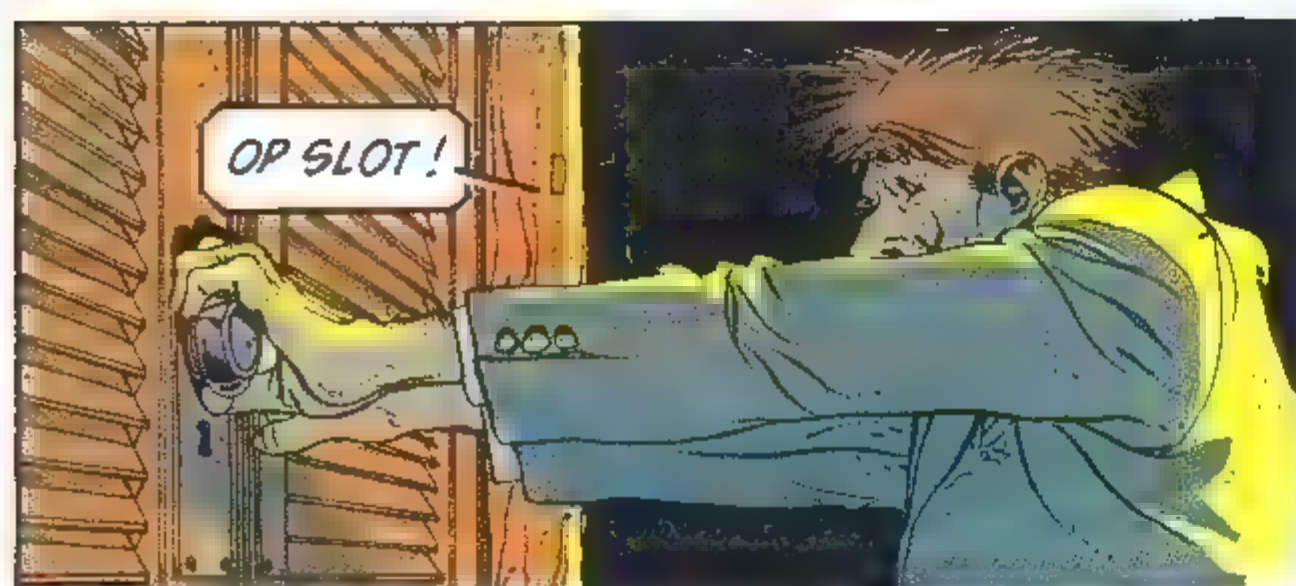
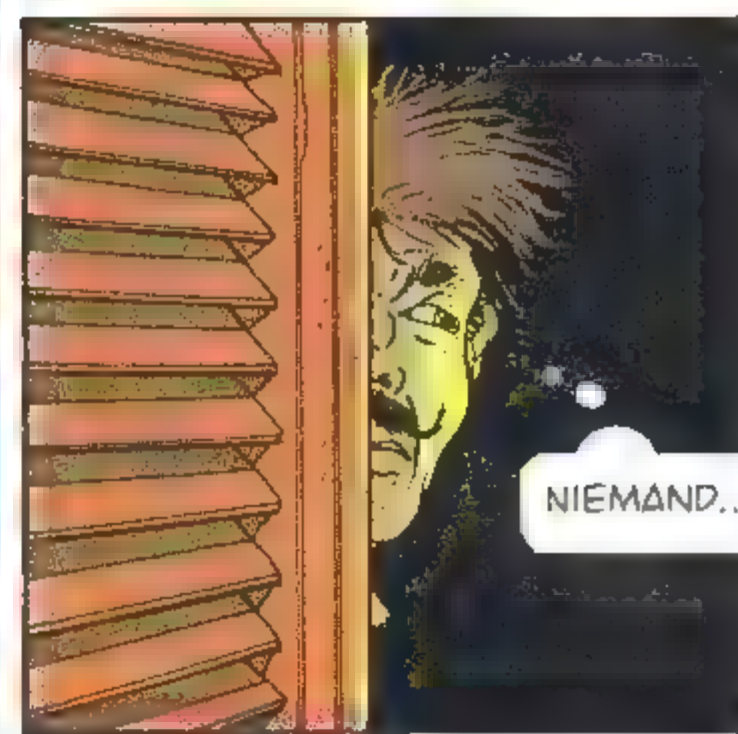
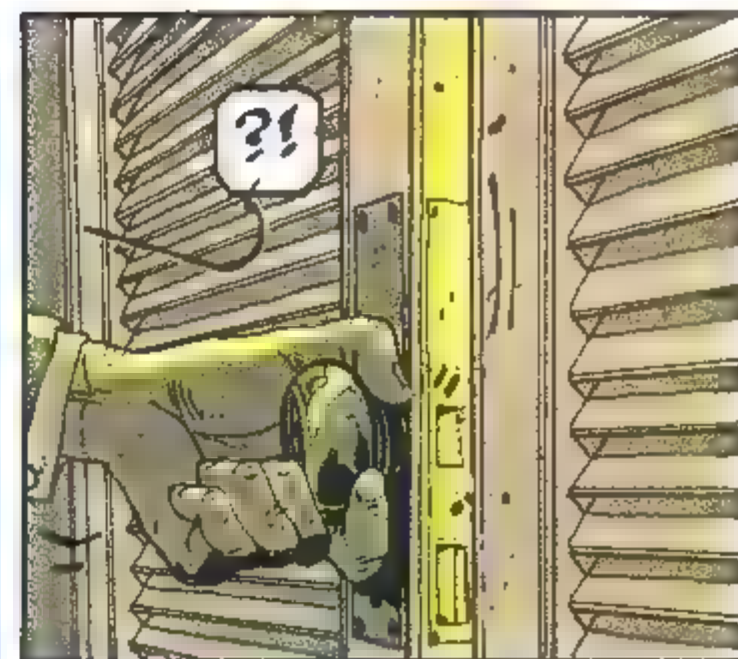
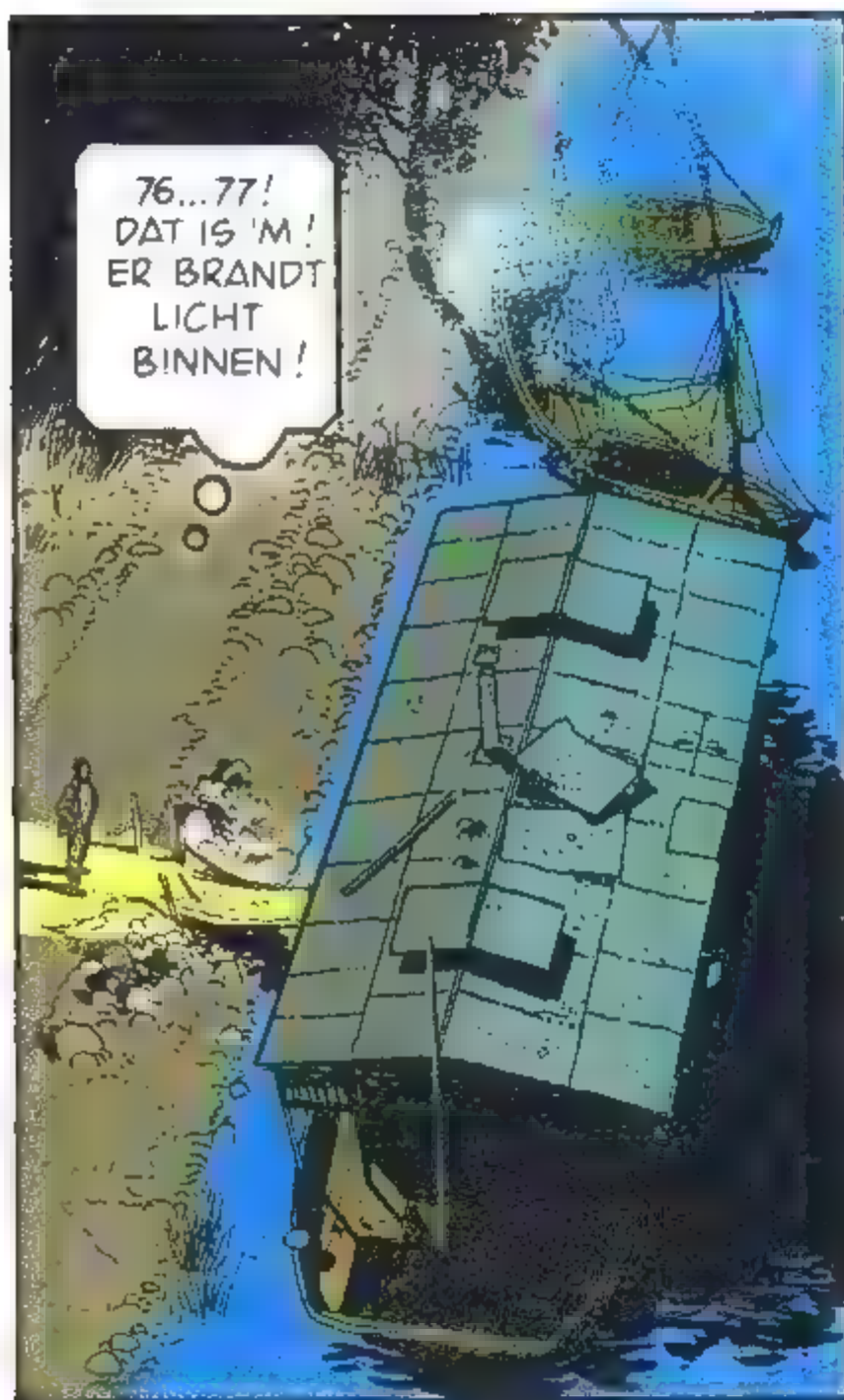
EEN LUGUBERE PLEK...

IK ZOU MIJN MOOIE SPULLEN NIET OP ZO'N DRIJVEND BOUWSEL WILLEN NEERZETTEN ! DAAR MOET JE EEN SPECIALE MENTALITEIT VOOR HEBBEN ...

74... HIER HOUDT DE NUMMERING OP... WAT IS... NEE, TOCH NIET...

DAAR ZIJN ER NOG EEN PAAR, WAT VERDEROP!

HM... ZE LIJKEN ALLEMAAL VERLATEN...

MAAK JE KL

USJESGELD

BLAUW.

Heb je 't klusje geklaard en ben je goed beloond? Doe dan iets heel slims met je geld: maak het blauw, Junior Blauw.

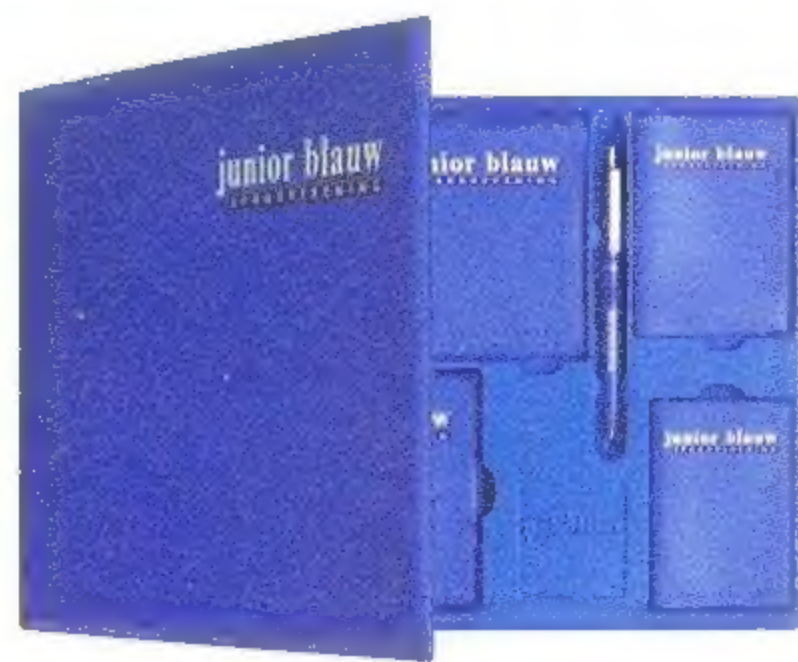
Ga naar het postkantoor en open een Junior Blauw Spaarrekening (voor 10- tot 18-jarigen).

Op het postkantoor krijg je dan meteen de enige echte Junior Blauw Spaarmap cadeau.

Je eigen Junior Blauw Spaarpas en kaarten om zelf geld te storten of op te nemen, krijg je later toegestuurd. Die kunnen allemaal mooi bij elkaar in de map, samen met je afrekeningen.

Zo ben je dus helemaal eigen baas over je spaargeld.

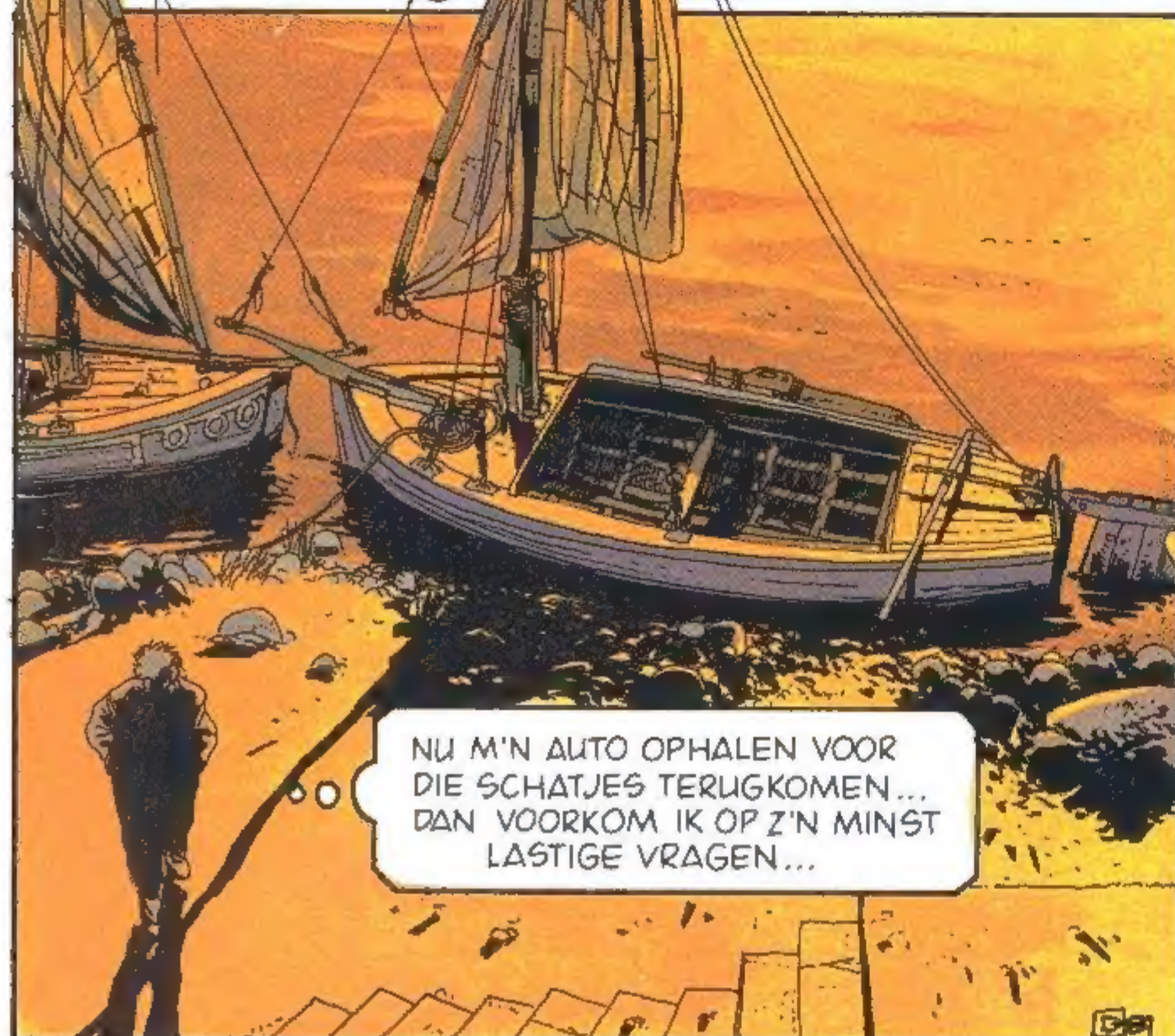
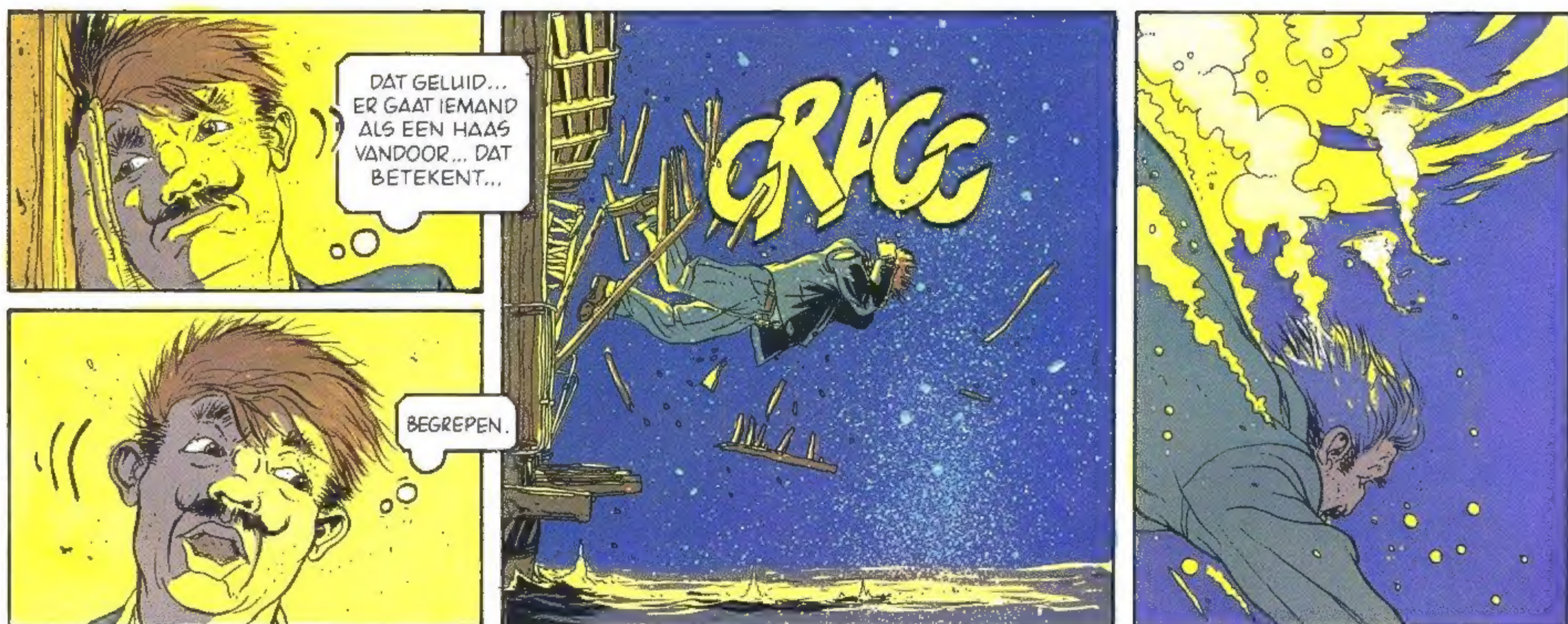
Dus als je nog 'ns wat geld verdient, maak het dan blauw, Junior Blauw. Op je eigen Junior Blauw Spaarrekening.

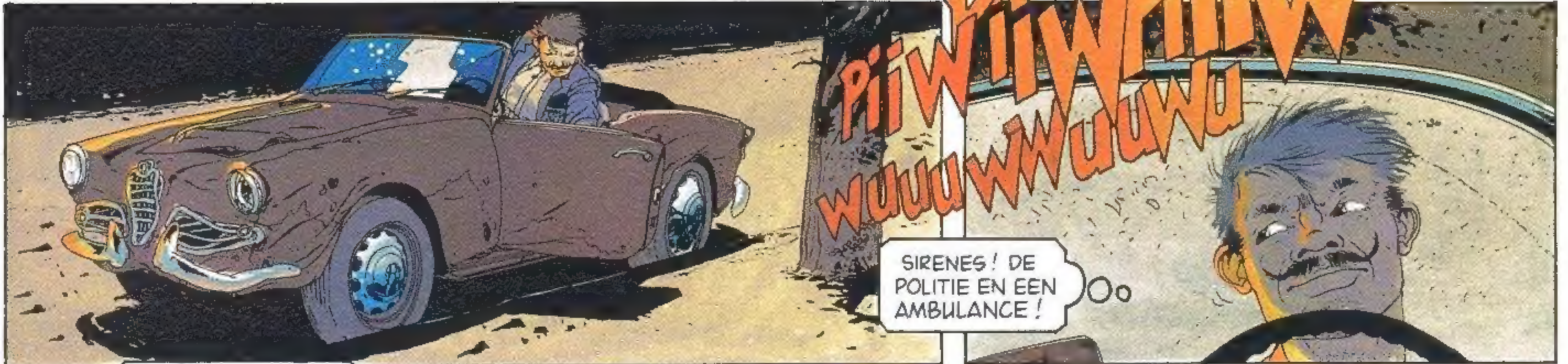
**DE JUNIOR BLAUW
SPAARREKENING. ZELF SPAREN,
ZELF STORTEN, ZELF OPNEMEN.**

POSTBANK

DONNINGTON

PAS
VERSCHEENEN BIJ
DE LOMBARDI
UITGAVEN!
DE NACHT VAN DE
LUIPAARD

SNEL NAAR HET
HOTEL...

INTUSSEN, IN
HET 'SHEPHEARD
HOTEL'...

WELCOME
EMPFANG
RECEPTION
Ch. 20

EÉN VAN UW
GASTEN, MENEER
DONNINGTON,
VROEG ME ZIJN
BAGAGE OP TE
HALEN EN ZIJN
REKENING TE
BETALEN...

BOVENDIEN ZAL DIT
UW BESLISSING
VEREENVOLDIGEN!

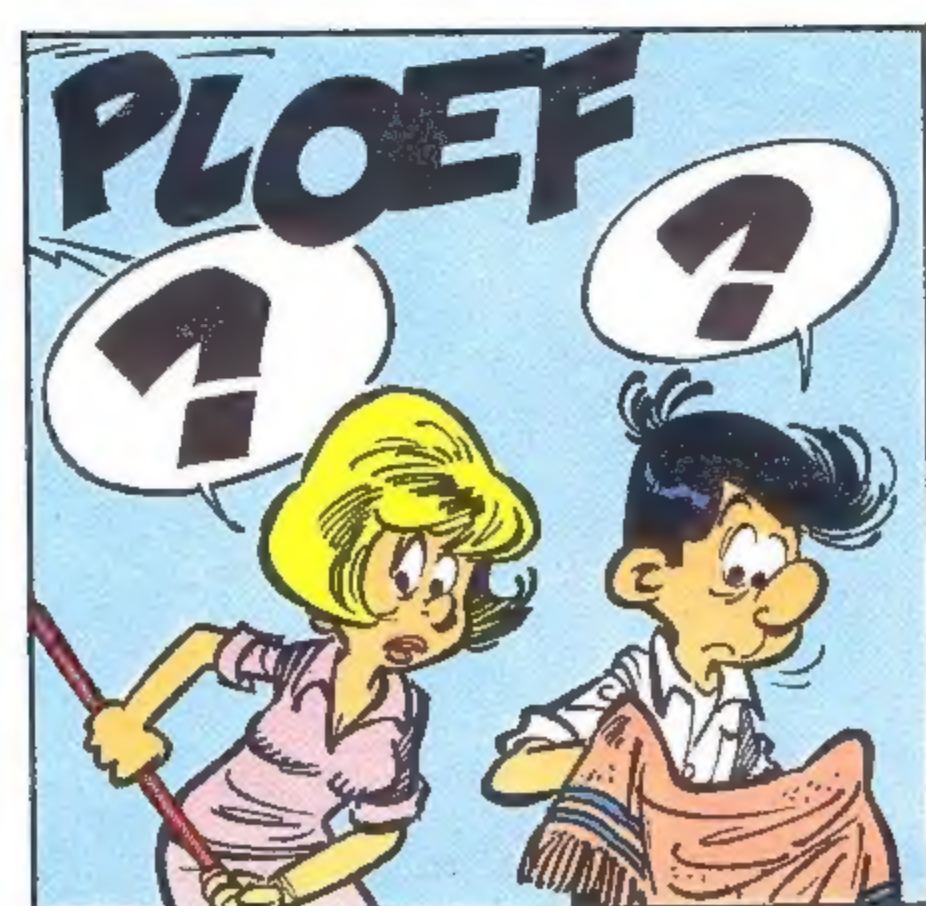
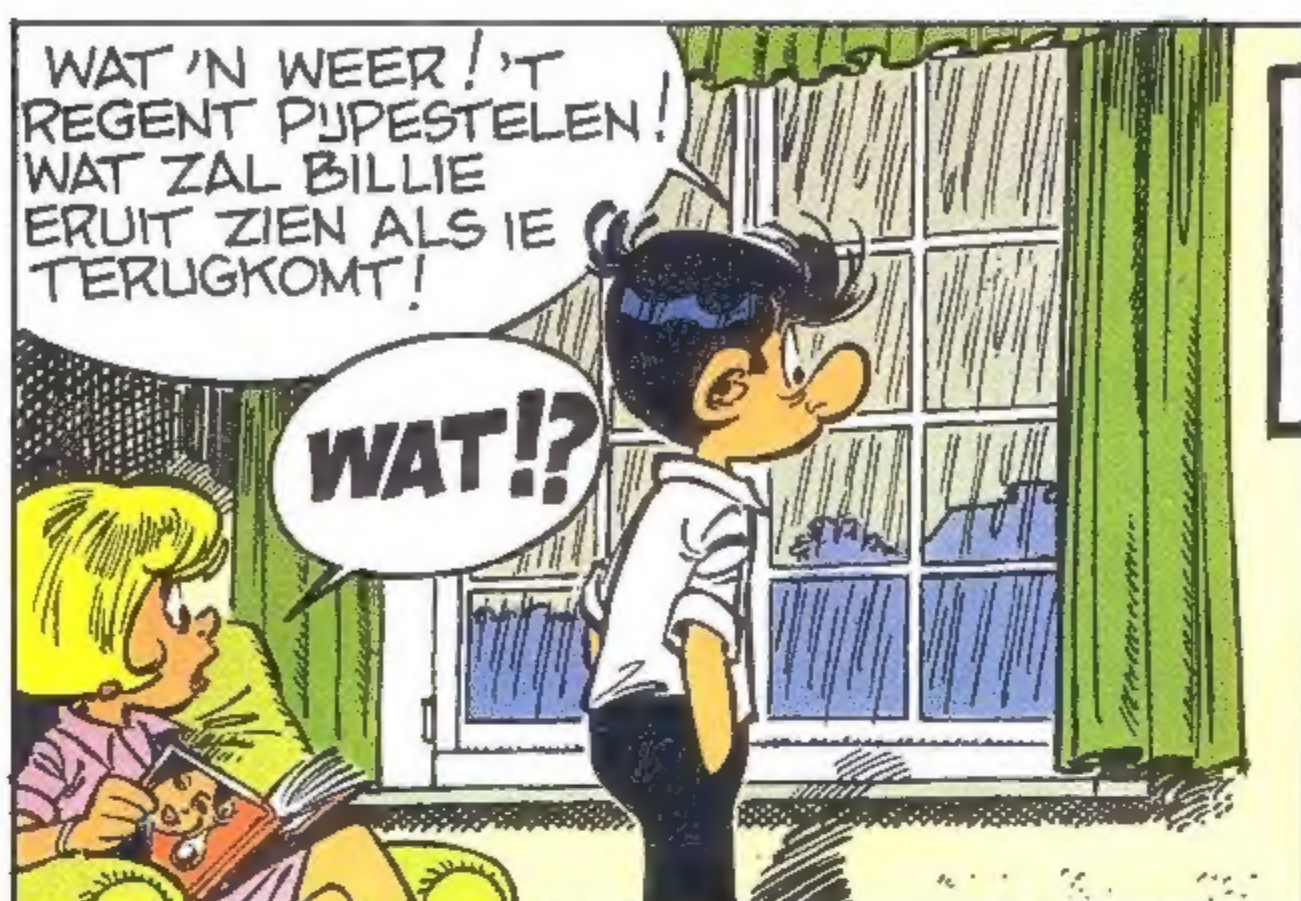
HMM...
IN DAT
LIGT

TJA...
GEVAL
DE ZAAK
ANDERS!

HIER IS DE SLEUTEL
VAN DE KAMER,
DE REKENING IS
OVER VIJF MINU-
TEN KLAAR...

IK WIST
WEL DAT WE
ELKAAR
ZOULDEN
BEGRIJPEN!

BOLLIE EN BILLIE U VRAAGT, WIJ PLONZEN...

NAAR 'N IDEE VAN VICQ.